

2013

vuosikertomus

elisa

Sisällysluettelo

Liiketoiminta

Elisa lyhyesti	4
Toimitusjohtajan katsaus	6
Henkilöasiakkaat	9
Yritysiasiakkaat	12

Vastuullisuus

Vastuullisuus Elisassa	15
Yritysvastuun hallinnointi	18
Sisäiset periaatteet	20
Olennaiset teemat ja näkökohdat	22
Kehittyvä henkilöstö	25
Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	28
Muuttuva työ ja työympäristö	30
Henkilöstön kehittäminen	32
Oppilaitosyhteistyö	34
Moniarvoinen työpaikka	35
Työturvallisuus	36
Vastuu asiakkaasta	37
Matkaviestin- ja tietoverkot	39
Tuottavuuden parantaminen ja kumppanuudet	41
Yksityisyydensuoja ja tietoturvallisuus	42

Tuoteturvallisuus	43
Vähäpäästöisiä vaihtoehtoja asiakkaille	44
Kestävä arvo yhteiskunnalle	46
Energiatehokkuus konesaleissa ja radioverkossa	49
Oma hiilijalanjälki	51
Tehokkaampaa materiaalihallintaa	54
Hankinnan periaatteet	56
Taloudelliset vaikutukset	57
Vastuuraportin kuvaus	59
Raportin varmennus	60
GRI-hakemisto	62

Hallinnointi

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä	71
Hallitus	73
Hallituksen jäsenet	75
Johtoryhmä ja toimitusjohtaja	79
Johtoryhmän jäsenet	80
Palkitsemisjärjestelmä	84
Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä	86
Tilintarkastajat	89

Yhtiön sisäpiiri ja sisäpiirihallinto	90

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus 2013	91
Konsernin tilinpäätös	
Tuloslaskelma	99
Tase	100
Rahavirtalaskelma	101
Laskelma oman pääoman muutoksista	102
Liitetiedot	
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	103
Tilinpäätöksen liitetiedot	
Liitetiedot 1-36	111
Tunnusluvut	148
Emoyhtiön tilinpäätös	
Tuloslaskelma	152
Tase	153
Rahoituslaskelma	154
Liitetiedot	
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	155
Tilinpäätöksen liitetiedot	
Liitetiedot 1-20	157
Osakkeet ja osakkeenomistajat	168
Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä	173
Tilintarkastuskertomus	174

Elisa lyhyesti

Elisa on mobiililiittymien ja kiinteiden laajakaistaliittymien markkinajohtaja Suomessa. Verkkopalveluiden lisäksi yhtiö tarjoaa ja kehittää asiakkailleen uusia, heille tarpeellisia ja mielenkiintoisia palveluita. Yritysasiakkaille suunnatut ICT- ja kuluttajille suunnatut online-palvelut ovat kasvussa.

Elisa on tietoliikenne-, ICT- ja online-palveluyritys, jonka asiakkaana on 2,3 miljoonaa kuluttajaa, yritystä ja julkishallinnon organisaatiota. Elisa tarjoaa palveluita viestimiseen ja viihtymiseen, sekä työvälineitä organisaatioiden toiminnan ja tuottavuuden parantamiseen. Elisalla on vahva verkkopalvelutoimittaja - asema Suomessa ja Virossa. Yhteistyö Vodafonen ja Telenorin kanssa mahdollistaa palvelujen käytön kansainvälisesti. Elisan liiketoiminta muodostuu henkilöasiakkaista ja yritysasiakkaista. Tuotemerkit ovat Elisa ja Saunalahti. Elisa on julkisesti noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Suuret Yhtiöt -listalla, osakkeenomistajia on yli 200 000.

Suomen kilpailutilanteessa oli paljon kampanjointia alkuvuonna. Loppuvuodesta kilpailuympäristö rauhoittui, mutta oli silti kireä. Elisa on alansa markkinajohtaja ja menestynyt hyvin kilpailussa. Kasvua tuli mm. mobiilidatan ja älypuhelinmarkkinan kasvusta, kuin myös voimakkaasta panoksesta uusiin palveluihin. Valtaosa myydyistä matkapuhelimista oli älypuhelimia, mikä lisäsi mobiilidatapalvelujen käyttöä entisestään. Kiinteän laajakaistan liiketoimintaa on kasvattanut monipuolinen Elisa Viihde IPTV -palvelu.

Elisan voitonjakopolitiikan mukaan varsinainen osinko on 80-100 prosenttia edellisen tilikauden tuloksesta. Tämän lisäksi osakkeenomistajille voidaan maksaa lisäosinkoa. Elisan voitonjakoon kuuluvat osinko, pääomanpalautus ja omien osakkeiden osto. Vuonna 2013 voitonjako sisälsi huhtikuussa maksetun osingon, 1,30 euroa osakkeelta, yhteensä 204 miljoonaa euroa, mikä vastasi 98 prosenttia vuoden 2012 nettotuloksesta.

Liikevaihto

Liikevoitto

Haasteellisesta alkuvuodesta huolimatta 2013 oli Elisalle hyvä vuosi

Yleisen taloudellisen tilanteen epävarmuus näkyi yritysten ja kuluttajien varovaisuutena. Alkuvuonna kireää kilpailua lisäsivät mobiilipalveluiden hintakampanjat. Niistä huolimatta älypuhelinmarkkinan kasvu jatkui hyvänä. Älypuhelinien, nettitikkujen ja reitittimien käyttö on yhä tärkeämpi osa kuluttajien ja yritysasiakkaiden elämää. Kasvanut käyttö on lisännyt myös voimakkaasti mobiilidatapalveluiden kysyntää. Pystyimme hyödyntämään laajaa palvelutarjontaa yritysten tuottavuuden parantamiseksi ja tarjoamaan kuluttajille elämyksellisiä palveluja.

Elisan liikevaihto ja tulos ilman kertaeriä kasvoivat verrattuna viime vuoteen. Liikevaihtoa kasvattivat PPO-yhtiöiden liiketoiminnan osto sekä mobiilipalveluiden tuoteuudistukset. Lisäksi päätelaitteiden, mobiilien puhe- ja datapalveluiden sekä uusien palvelujen kysyntä tukivat liikevaihdon kasvua. Kilpailukykyämme vahvistui vuoden aikana haastavasta markkinaympäristöstä huolimatta.

Virossa markkina-asemamme on vahva ja kasvatimme edelleen liittymämääräämme erityisesti mobiilidataliittymissä.

Vuoden 2013 liikevaihtomme oli edellisen vuoden tasolla. Tuloksemme ilman kertaeriä kasvoi, kassavirta jatkui vahvana ja omavaraisuusaste pysyi hyvänä. Vahvan taloudellisen aseman tukemana myös tämän kevään yhtiökokoukselle hallitus esittää listayhtiöiden kärkeä edustavaa voitonjakoa. Osinkopolitiikkamme ja läpinäkyvä veronmaksu ovat vahvuuksia myös omistajiemme silmissä.

Päivitetty strategia luo vahvan pohjan tulevaisuudelle

Olemme päivittäneet strategiaamme. Painopisteemme on tuoda asiakkaillemme lisäarvoa laajakaista- ja datapalveluilla, vauhdittaa uusien palvelujen liiketoimintaa sekä toteuttaa edelleen asiakasymmärrystä, laatua ja kustannustehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

Teimme vuoden aikana useita toimenpiteitä kannattavuuden parantamiseksi. Toimenpiteemme esimerkiksi tuotevalikoimien, IT-järjestelmien ja niihin liittyvien toimintojen, asiakaspalvelun ja myynnin tehostamisessa sekä kustannusten leikkaamisessa jatkuivat tehostettuina läpi vuoden. Pitkäjänteiset panostuksemme laadun parantamiseksi ovat tuottaneet hyvää tulosta. Asiakkaidemme kontaktit ongelmatilanteissa puhelimitse ja sähköpostitse ovat vähentyneet yli puoleen vuodesta 2009, vaikka liittymämäärämme on samaan aikaan kasvanut useita kymmeniä prosentteja. Kehityksen taustalla on tinkimätön työ laadun parantamiseksi muun muassa asiakaspalvelussa, toimittamisessa, laskuttamisessa, verkon käytettävyydessä ja viankorjauksessa.

Toimme jälleen asiakkaillemme uusia palveluita ja laajensimme suosittujen palveluiden ominaisuuksia. Toimme markkinoille Pohjoismaiden ensimmäiseen mobiilimaksamisen palvelun, Elisa Lompakon. Elisa Viihde -palveluun tuotiin HBO:n laatusarjat, jotka ovat katsottavissa palvelussa heti Yhdysvaltojen ensiesitysten jälkeen. Elokuvien verkkovuokraaminen on kasvanut merkittävästi, ja jo lähes 60 prosenttia asiakkaista on kokeillut Elisa Viihteen videovuokraamaa ja yli neljännes käyttää sitä viikoittain. Elisa Kirjaan tuotiin uusi ominaisuus, jolla voi julkaista omakustannekirjoja. Kuluttajille lanseerasimme myös tietoturvapalvelun laajennuksen älypuhelimiin.

Yritysasiakkaiden ICT-palvelujen kysyntä vahvistui. Verkkoneuvotteluiden käyttö kasvoi edelleen, ja asiakkaat ottivat käyttöön uusia palveluita, kuten pankkien lainaneuvottelut verkossa. Elisan tytäryhtiö Appelsiini lanseerasi tiedonjakamispalvelun Povarin, mikä on uusi tapa siirtää ja jakaa tietoa turvallisesti ja vaivattomasti. Palvelun tiedot ovat tallessa Suomessa, Elisan kotimaisissa konesaleissa.

Vakaa ja turvallinen toimintaympäristö on tärkeä osa suomalaisten yritysten kansainvälistä kilpailukykyä. Elisa on käynnistänyt Cyber security -toiminnon, jonka tarkoituksena on parantaa tietojärjestelmien ja tietoverkkojen häiriönsietoa erilaisissa poikkeustilanteissa ja pienentää erilaisten uhkien vaikutusta palvelujen toimivuuteen.

Rakennamme digitaalisesti ja sosiaalisesti kestävää yhteiskuntaa

Elisa on merkittävä digitaalisesti ja sosiaalisesti kestävä yhteiskunnan rakentaja Suomessa. Yritysvastuu Elisalla toteutuu paitsi veronmaksukyvyyn ja investointien kautta, myös uusina kestävinä palveluina jotka ovat kaikkien suomalaisten saatavilla. Siirryimme vuoden aikana alkuperämerkityn sähkön käyttöön tuotannossamme, ja voimme tarjota asiakkaillemme vähäpäästöisemmät palvelut. Elisan CDP-raportointi palkittiin vuonna 2013.

Olimme vuonna 2013 alan merkittävin investoija Suomessa, investointimme suomalaisen tietoyhteiskunnan kehittämiseen olivat 202 miljoonaa euroa. Jatkoimme vahvaa panostusta kattavaan ja nopeaan mobiiliverkkoon. Vuoden lopussa Elisan 4G-nopeudet olivat saatavilla jo yli 230 paikkakunnalla, joista LTE-nopeuksia yli 70 paikkakunnalla. Asiakkaamme ovat kokeneet 4G-palvelut hyviksi, ja niiden kysyntä jatkui vuoden aikana vilkkaana. Elisa sai loppuvuodesta tavoittelemansa 800 MHz -taajuudet taajuushuutokaupassa. Uusilla taajuuksilla voidaan rakentaa kustannustehokkaasti huippunopea 4G LTE-verkko myös haja-asutusalueille ja parantaa kaupunkialueiden sisäpeittoa.

Olemme valtakunnallisesti merkittävä työllistäjä ja haluamme olla entistä vahvemmin mukana nuorten arjessa. Aloitimme nuorten opiskelua ja työllistymistä tukevan yhteistyön Keski-Pohjanmaalla Centria ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa. Yhteistyön tavoitteena on kouluttaa asiakaspalvelun ammattilaisia ja vahvistaa osaamista kyberturvallisuudessa. Osallistuimme vuoden aikana useaan valtakunnalliseen nuorten elämää konkreettisesti ja myönteisesti edistäviin tekoihin. Lahjoitimme myös Tukikummeille varoja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Jokaisen elisalaisen päivittäinen työ vaikuttaa suoraan asiakkaidemme arkeen. Voimavaramme on hyvinvoiva, innostunut, osaava ja muutoksiin kykenevä henkilöstö. Henkilöstötutkimuksen tulos 2013 oli kaikista 10 vuoden aikana tehdyistä tutkimuksista toiseksi paras. Henkilöstömme arvostaa joustavaa työtä ja työaikaa ja pitää näitä ominaisuuksia Elisan vahvuuksina. Iso osa elisalaisista voi tehdä työtään missä vain ja milloin vain. Kiitos kaikille elisalaisille, joiden panoksella Elisan menestyminen on ollut mahdollista.

Menestyksestämme suurin kiitos kuuluu asiakkaillemme. Suhtaudumme nöyrästi siihen luottamukseen, jonka asiakkaamme ovat meille osoittaneet valitessaan palvelumme ja panostamme aktiiviseen vuorovaikutukseen asiakkaidemme kanssa. Kiitämme myös uskollisia omistajiamme luottamuksesta Elisan tulevaisuuteen.

Määrätietoinen työmme asiakastyytyvyyden ja toimintamme tuottavuuden parantamiseksi jatkuu. Elämyksellisten ja tuottavuutta edistävien palveluiden kehittäminen asiakkaillemme, kustannustehokkuus sekä investointikyky luovat hyvät lähtökohdat kilpailukykyiselle ja kestäväälle toiminnallemme jatkossakin. Haasteellisesta taloudellisesta tilanteesta huolimatta meillä on hyvät mahdollisuudet kehittää liiketoimintaamme edelleen myös vuonna 2014.

Veli-Matti Mattila

toimitusjohtaja

Henkilöasiakkaat

Elisan Henkilöasiakkaat-yksikkö palvelee suomalaisia kuluttajia ja kotitalouksia. Palvelemme asiakkaita viestintään, viihtymiseen, oppimiseen ja arjen rutiineihin liittyvissä tarpeissa. Tarjoamme järkeviä liittymiä maailmanluokan tehokkuudella ja elämyksellisiä palveluja verkossa.

Vuonna 2013 säilyitimme johtavan asemamme kuluttaja-asiakkaiden mobiililiittymämarkkinassa ja toimimme markkinoille uusia palveluita. Henkilöasiakkaat-yksikön liiketoiminta kehittyi myönteisesti erityisesti datapalveluiden ja viihtymisen palvelujen osalta. Laskua oli lankaverkon puhepalveluissa ja yhdysliikenneliiketoiminnassa.

Kasvua mobiilidatapalveluissa ja tablettimyyntissä

Liittymäliiketoiminnan kilpailuympäristö kiristyi vuonna 2013, ja etenkin vuoden ensimmäisellä puoliskolla mobiililiittymien hintakampanjointi oli voimakasta. Loppuvuonna hintakilpailu muuttui maltillisemmaksi, mutta toimintaympäristö jatkui edelleen haasteellisena. Vuoden aikana henkilöasiakkaiden mobiilin ja kiinteän laajakaistan liittymäkannat kuitenkin kasvoivat. Kiinteän laajakaistan liittymäkannan kasvuun vaikutti osaltaan PPO-yhtiöiden osto. Yrityskauppojen tuomien uusien alueiden lisäksi kiinteän laajakaistan saatavuutta laajennettiin edelleen panostamalla kuiturakentamiseen.

Mobiilidatapalveluiden käyttö lisääntyi merkittävästi mobiilipäätelaitteiden edelleen yleistyessä. Mobiilidataliikenteen vuosikasvu oli noin 60 prosenttia.

Älypuhelinmyynti jatkui vakaana, ja viimeisellä vuosineljänneksellä 89 prosenttia myydyistä matkapuhelimista oli älypuhelimia. Tablet-laitteiden myynti kasvoi merkittävästi edellisvuodesta. Mobiilimarkkinan kasvua on vauhdittanut myös 4G-nopeuksien entistä laajempi saatavuus. Elisan verkossa 4G-nopeudet ovat saatavilla jo yli 230 paikkakunnalla. Asiakkaat arvostavat nopeampia yhteyksiä ja ovat valmiita vaihtamaan kuukausimaksultaan kalliimpiin 4G-liittymiin, mikä näkyi vuonna 2013 Elisan 4G-liittymäkannan nopeana kasvuna. Vuoden aikana kaikki suurimmat älypuhelinvalmistajat toivat valikoimiinsa 4G-nopeuksia tukevia puhelimia, ja viimeisellä vuosineljänneksellä yli puolet myydyistä puhelimista oli 4G-kykyisiä.

Elisan matkapuhelinliittymät uudistettiin huhtikuussa vastaamaan paremmin muuttuneisiin mobiilipalveluiden käyttötottumuksiin. Uudistus koski matkapuhelinliittymiä, joiden liittymän kuukausimaksuun ei sisällynyt datasiirtoa. Nyt kaikilla asiakkaillamme on kuukausihintaan sisältyvä internet-yhteys ilman datakattoa, eikä asiakkaidemme tarvitse huolehtia saavansa mobiilipalveluiden käytöstä yllättäviä laskuja. Uudistus vaikutti mobiililiittymäkannan laskuun vähäisessä käytössä olleiden niin sanottujen pöytälaatikkoliittymien poistuman johdosta.

Parantaaksemme asiakkaidemme tietoturvasoia lanseerasimme vuonna 2013 kuluttajille tietoturvapalvelun laajennuksen mobiilipäätelaitteisiin. Samalla palvelulla hoituu nyt tietokoneiden lisäksi myös älypuhelimien ja tablet-laitteiden tietoturva.

Vahvaa kasvua uusissa palveluissa

Kuluttajakäyttäytyminen ja muun muassa katselutottumukset ovat muuttumassa, ja Elisa on tässä kehityksessä vahvasti mukana. Suomalaiset haluavat katsoa televisio-ohjelmat ja elokuvat yhä useammin verkosta. Panostamme online-käyttäjäkokemukseen, ja lanseerasimme vuoden aikana Elisa Viihde Online -nettivideovuokraamon, jossa katsoja maksaa vain vuokraamistaan videoista.

Elisa Viihde -palvelun menestys jatkui ja se vahvisti markkina-asemaansa viihtymisen ja uusien katselutottumusten suunnannäyttäjänä. Elisa Viihteen tabletti- ja älypuhelinsovelluksia onkin jo ladattu yli 300 000 kertaa ja videovuokraamosta vuokrattu 1,8 miljoonaa elokuvaa. Elisa Viihde -palvelu tarjoaa uusimmat vuokrausvaiheissa olevat elokuvat sekä poikkeuksellisen laajan kotimaisten elokuvien valikoiman. Videovuokraamon lisäksi palvelussa on monipuolinen valikoima erilaisia ohjelmakirjastoja, kuten Elisa Viihde Aitio ja HBO, joista voi seurata suosikkiohjelmiä kuukausimaksulla. Jääkiekon Mestis-otteluiden näyttämisestä Elisa solmi kolmivuotisen yksinoikeussopimuksen Suomen jääkiekkoliiton kanssa.

Elisa Kirja vahvisti asemaansa uusien lukutottumusten suunnannäyttäjänä tarjoten laajimman suomalaisen sähköisen kirjallisuuden valikoiman e-kirjapalveluna, jossa oli vuoden lopussa yli 4 500 suomenkielistä kirjaa. Palvelusta on tähän mennessä ladattu noin miljoona kirjaa, ja palvelun tabletti- ja älypuhelinsovelluksia on ladattu yli 170 000. E-kirjoja luetaan Suomessa entistä enemmän, ja Elisa Kirja -palvelun myynti kaksinkertaistui edellisvuodesta jo toista kertaa peräkkäin. Asiakkaidemme kokemus palvelumme helppokäyttöisyydestä on meille avainasemassa, ja yhtenä isona askeleena toteutimme vesileimasuojauksen Elisa Kirja -palvelussa. Lukijan kannalta selvästi helpommassa

sisällönsuojausmenetelmässä kirjan avaamista ja lukemista ei ole rajoitettu kuten DRM-suojauksessa. Loppuvuodesta toimme Elisa Kirja -palveluun kaikille kirjoittamisesta kiinnostuneille suomalaisille helpon tavan tuoda oma teoksensa myyntiin e-kirjana ja tavoittaa laaja kuluttaja-asiakaskuntamme.

Elisa Vahti Live -palvelumme tuo esimerkiksi lapsiperheiden ja lemmikinomistajien elämään monenlaista hyötyä ja iloa: älypuhelin- ja tablettisovelluksesta näkee suoraan, miten koululaisen aamut ja iltapäivät sujuvat tai mitä perheen lemmikki perheen poissa ollessa puuhailee. Alkukesästä Elisa käynnisti uudenlaisen yhteistyön kahden Helsingin suosituimpiin kuuluvan matkailukohteen kanssa. Kuluttaja voi seurata Korkeasaaren mangustien ja Merimaailma SEA LIFE:n valtamerialtaan asukkaiden puuhia Elisa Vahti Live -palvelun kameroiden avulla. Jo ensimmäinen lähetyspäivä mangustitarhasta toi yleisöryntäyksen Korkeasaaren verkkosivuille.

Lähimaksamisen ja turvallisen verkko-ostamisen mahdollistava Elisa Lompakko -palvelu avattiin kaupalliseen käyttöön, ja sen käyttö monipuolistui vuoden aikana. Elisa Lompakko -palveluun liitettiin Elisa Rahaviesti, joka mahdollistaa ensimmäisenä Suomessa pienten summien siirtämisen kavereiden välillä pelkän matkapuhelinnumeron perusteella. Elisa toi lähimaksuominaisuuden maksutarrojen lisäksi myös opiskelijakortteihin.

Asiakaspalvelun tasalaatuisuus uudelle tasolle ja myymälöille tunnustusta

Jatkoimme edelleen systemaattisesti asiakaspalvelun laadun ja toiminnan tehokkuuden parantamista. Vähensimme asiakkaiden palautteen perusteella turhaksi koettuja kontakteja kannustamalla asiakkaitamme itsepalveluun. Toiminnan tehokkuutta paransimme merkittävästi kesän aikana toteutetulla toimintamallimuutoksella. Työhyvinvointia lisääviin henkilöstön voimavaroihin kiinnitimme erityistä huomiota valmentavan esimiestyön keinoin. Asiakaspalvelun päivittäisjohtamisessa otimme käyttöön useita uusia käytäntöjä. Vuoden aikana onnistuimme edelleen nostamaan asiakaspalvelun palvelutasoja, ja viimeisellä vuosipuoliskolla saavutimme uuden tason palvelun tasalaatuisuudessa.

Valtakunnallinen myymälä uudistuksemme eteni vuoden aikana keskeisillä kauppapaikoilla eri puolella Suomea. Uudistimme myymälämme muun muassa Turun Kauppakeskus Hansassa ja avasimme uuden myymälän Helsingin Kannelmäen Kauppakeskus Kaaressa. Elisa Shopit oli suomalaisten arvostetuin matkapuhelinliikkeiden brändi Taloustutkimuksen ja Markkinointi&Mainonta-lehden Brändien arvostus 2013 - tutkimuksessa.

Kuluttajastrategian ytimessä kuluttajan tarpeet myös vuonna 2014

Täsmensimme strategiaamme vuoden 2013 aikana. Sen mukaisesti painopisteemme vuonna 2014 on tuoda asiakkaille lisäarvoa datan käytöllä ja vauhdittaa uusien palvelujen liiketoimintaa sekä toteuttaa toimenpiteitä, joilla parannamme asiakasymmärrystä, laatua ja kustannustehokkuutta. Tuottavuuden parantaminen, uusien palveluiden kehittäminen asiakkaille sekä vahva investointikyky luovat hyvät lähtökohdat kilpailukykyiselle toiminnallemme jatkossakin.

Virossa käyttöön valtakunnallinen 4G-verkko

Elisa Eesti jatkoi kasvua markkinaa nopeammin. Numeronsiirroissa olimme ylivoimainen voittaja niin kiinteän kuin mobiiliverkon liittymien osalta. Elisa otti kesällä Virossa käyttöön valtakunnallisen 4G-verkon 800 MHz-taajuudella, ja liikennemäärä kasvaa nopeasti 4G-verkossa. Mobiilidatapalveluiden käyttö kiihtyi entisestään, ja vuoden lopussa Elisa Eestin henkilöasiakkaista lähes puolet käytti mobiilidataa.

Yritysassiakkaat

Elisan Yritysassiakkaat -yksikkö auttaa asiakkaitaan menestymään tuottavuutta parantavilla ICT-palveluilla. Haluamme ymmärtää asiakkaidemme liiketoiminta- sekä viestintähaasteita ja kehitämme palvelujamme jatkuvasti vastaamaan asiakkaidemme tarpeita.

Yleinen taloudellinen tilanne sekä yritysten ja yhteisöjen tehokkuus- ja tuottavuusvaatimukset heijastuivat kuluneella tilikaudella paitsi suomalaisyrityksiin investointien varovaisuutena, myös Elisan perusliiketoimintaan. Organisaatiot hakevat toisaalta kustannussäästöjä, mutta samalla uusia toimintaa ja muuttuvan liiketoiminnan tarpeita tehokkaammin tukevia ratkaisuja, joiden avulla toimintaa voi kehittää tuottavammaksi ja varmistaa kilpailuetua. Tämä on tarjonnut Elisalle ja sen tytäryhtiöille mahdollisuuden ratkoa yritysten ja julkisen sektorin haasteita ICT:n keinoin. Palveluna myytävät ja pilvipalveluina tuotettavat ratkaisut mahdollistavat organisaatioille tehokkaan tavan käyttöönottaa uusia ICT-ratkaisuja liiketoiminnan tueksi ilman merkittäviä investointeja.

Vuonna 2013 panostimme merkittävästi asiakasymmärryksen kasvattamiseen ja jatkamme tätä kehitystyötä myös tulevaisuudessa. Haluamme rakentaa osaratkaisuisia koostuvia laajempia palvelukokonaisuuksia, joilla asiakkaamme voivat parantaa tuottavuutta. Ratkaisulähtöisyys on ohjannut myös organisaatiomme rakennetta, jota on kehitetty vastaamaan asiakassegmenttien tarpeita.

Paikkariippumattomuus näkyy laitteiden ja datan kehityksessä

Työnteko on entistä liikkuvampaa ja töitä tehdään yhä enemmän paikkariippumattomasti. Tätä tarvetta tukemaan Elisa investoi vahvasti sekä kehittää perusliiketoimintaansa: mobiiliverkon ja kiinteän verkon palveluita sekä turvallisia tietoverkkoratkaisuja.

Kansainvälisille organisaatioille toimme uuden roaming-tuotteistuksen laskemaan kustannuksia ja helpottamaan niiden ennakointia.

Verkossa liikkuu yhä enemmän tiedostoja sekä liikkuvaa kuvaa. Tiedonsiirtomäärien kasvuun vaikuttaa myös mobiilipäätelaitteiden uudistuminen ja monipuolistuminen. Älypuhelinien osuus yritysasiakkaiden puhelinkannassa on vahvistunut voimakkaasti, mikä lisää datan käyttöä. Myös teollisen internetin sovellukset lisäävät tietoliikennettä, kun tuulivoimalat, autot ja erilaiset laitteet välittävät tietoa verkossa. Elisa on verkkojen omistajana vahvasti mukana teollisen internetin kehitystyössä. Vuoden lopussa Elisa julkisti muun muassa yhteistyössä Autoasi-huoltamoketjun sekä ajotieto-operaattori Helptenin kanssa älyautoiluratkaisun, joka yhdistää ajoneuvot internetiin. Ratkaisulla voidaan hyödyntää kaikkea autojen tuottamaa dataa esim. huoltokäyntien optimoinniksi. Elisa on mukana myös kyberturvallisuusratkaisujen kehittäjä, jonka eräs ilmentymä on yhteistyö suomalaisten oppilaitosten kanssa.

Videoratkaisuja hyödynnetään uusilla sovellusalueilla

Elisa yhdessä tytäryhtiönsä Videran kanssa jatkoi voimakasta visuaalisen kommunikaation palveluiden kehittämistä erityisesti kaupan sekä pankki- ja vakuutusalan tarpeisiin. Vähittäiskaupalle kehitetty SmartRetail -konsepti yhdistää täysin ulkoistettuna palveluna esimerkiksi älykkäät medianäytöt, videoneuvottelusovellukset, maksamisen ratkaisut ja mobiilisovellukset koko asiakaspolun varrella aina kotisohvalta kaupan kassalle. Palveluun kuuluvien informaatiologiikan sekä mittaus- ja analysointiratkaisujen kautta vähittäiskaupan asiakkaat voivat tarjota omille asiakkailleen kohdistetumpaa viestintää ja parempaa palvelua ajasta ja paikasta riippumatta, sekä parantaa liiketoimintaa lisämyynnin ja kustannussäästöjen kautta. Viime vuonna ratkaisuja testattiin esimerkiksi S-ryhmän alueosuuskauppojen kanssa Oulussa ja Kajaanissa.

Toimme myös markkinoille Videopankki-ratkaisun, jonka esimerkiksi OP-Pohjola otti käyttöön tarjotakseen pankkipalveluita videoteknologiaa hyödyntäen myös haja-asutusalueille. Videopankki-ratkaisu on osa SmartBanking -konseptia, joka mahdollistaa ajasta ja paikasta riippumatta henkilökohtaisen palvelun sekä uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Videra jatkoi voimakasta kansainvälistymistä ja palveluita on toimitettu jo 80 maahan. Viime vuonna keskityttiin erityisesti Keski- ja Etelä-Euroopan markkinoihin ja onnistumisia saatiin esimerkiksi Italiassa, Espanjassa ja Belgiassa.

Videoratkaisujen hyödyntäminen hoivapalveluissa laajeni. Esimerkiksi Kuusamon kaupunki käynnisti pilotin tukemaan vanhusten asumista kotona mahdollisimman pitkään.

Panostus sähköisen asioinnin ja asiakaspalveluprosessien kehittämiseen jatkuu

Sähköisen asioinnin ja maksamisen ratkaisujen kehittäminen jatkuu vahvasti myös tulevana vuonna. Tuemme digitalisoitumista myös vahvan sähköisen tunnistamisen ratkaisujen käyttöönotolla. Kuluneena vuonna muun muassa kansalaisten terveystietopalvelu Taltionin ja Kelan verkkopalveluissa otettiin käyttöön Elisan mobiilivarmenneratkaisu vahvaan sähköiseen tunnistautumiseen.

Jatkoimme asiakaspalveluprosessien uudistamiseen liittyvien ratkaisujen edistämistä julkishallinnossa. Älykkäämpää kontaktienohjausjärjestelmää sekä toimintaa tehostaviin ja asiakaspalvelua parantaviin toimintamalliudistuksiin tähtäävien ratkaisujen käyttöönottoa kokeiltiin eri kaupungeissa muun muassa terveydenhuoltopalvelujen sekä neuvontapalvelujen tarjoamisessa. Kiinnostusta herättivät myös kunnille ja kaupungeille tehdyt säästöpotentiaalikatkoitukset.

Pilvipalvelut nivotaan yhä tiiviimmin viestintäratkaisuihin

Kuluvana vuonna Elisa ja sen tytäryhtiö Appelsiini kattavalla ICT-palvelutarjoomallaan vahvistivat entisestään asemaansa johtavana ICT- ja pilvipalveluiden suunnannäyttäjänä Suomessa. Osoituksena tästä ovat useat laajat ICT-ulkoistukset, joissa yhtiö on valittu niin viestintä-, tietoliikenneyhteys- ja IT-palvelujen sekä niihin liittyvän käyttötuen kokonaistoimittajaksi. Asiakkaat ovat nähneet selkeänä lisäarvona kykymme nivoa viestintä- ja IT-ratkaisut ehjäksi kokonaisuudeksi. Tämä vaikutti muun muassa A-lehtien ja Suomen Lähikaupan ulkoistuskumppanin valintaan.

Pilvipalvelujen kysyntä kasvaa edelleen. Asiakaskohtaiset, julkisesta pilvestä jaettavat sekä erilaiset hybridiratkaisut yleistyvät. Uusimpana sovelluksena toimimme markkinoille Povarin, joka on turvallinen, suomalainen, helppo ja päätelaiteriippumaton tapa hallinnoida ja jakaa tiedostoja pilvessä. Toimistosovelluksissa Elisa Toimisto 365 jatkaa markkinajohtajana Suomessa ja on kasvanut vahvasti erityisesti pk-sektorilla.

Toinen selkeä kasvualue on asiakaskohtaisten liiketoimintasovellusten kehittyminen mobiileiksi paikkariippumattomiksi ja asiakkaan liiketoimintaa selkeästi paremmin tukeviksi ratkaisuksi. Appelsiinilla on kokemusta lukuisten mobiilien asiakasratkaisujen kehittämisestä.

Työn teon tavat muuttuvat

Asiakkaat haluavat asioida yhä enenevässä määrin ajasta ja paikasta riippumatta. Siksi olemme kehittäneet edelleen verkkopalvelumme sähköisiä asiointimahdollisuuksia. Toimimme muun muassa chat-asiakaspalvelun verkkoasioinnin tueksi ja kehitämme verkkoasioinnin käyttökokemusta jatkuvasti.

Jatkoimme edelleen oman toimintamme ja uudenlaisten työn teon tapojen kehittämistä. Ideal work -konseptin rohkaisemana laajensimme omassa toiminnassamme virtuaalisuutta muun muassa vuorovaikutuksessa, myynnin tukipalvelussa, valmennuksessa, tiedon- ja osaamisen jaossa. Toiminnan tehostumisen lisäksi, positiiviset tulokset ovat nähtävissä myös työn teon joustavuudessa ja mielekkyydessä, sekä matkustuskustannusten ja ympäristövaikutusten vähentymisenä.

Tulevana vuonna keskitymme kuuntelemaan asiakkaitamme entistä tarkemmin, kehittämään tarjoamaamme ja paikkariippumattoman työn ratkaisukokonaisuutta seuraavalle tasolle.

Elisa Eesti

Yritysasiakasliiketoiminnassa saavutettiin merkittävää kasvua, etenkin mobiililiittymien numeronsiirroissa olimme merkittävä voittaja. Voitimme merkittäviä uusia asiakkuuksia erityisesti julkisella sektorilla ja Elisa tuottaakin tietoliikennepalvelut seitsemälle Viron 13:sta ministeriöstä. Kesällä käyttöönotettu 4G LTE -verkko näkyi yritysasiakkaiden mobiilidatakäytön vahvana kasvuna.

Vastuullisuus Elisassa

Elämämme on rakentunut uskomattoman nopeasti tietoliikenne- ja tekniikkapalvelujen varaan. Niiden kehittyminen tuo ulottuville koko ajan uusia sovelluksia, jotka rikastuttavat ja helpottavat arkea, tuovat siihen turvallisuutta, auttavat yrityksiä toimimaan tehokkaammin, kohentavat tuottavuutta ja säästävät luontoa. Tietoliikenne- ja tekniikkapalveluiden rooli elämässämme on niin suuri, että niiden halvaantuminen pysäyttäisi yhteiskunnan.

Me Elisassa kehitämme palvelujamme, niiden käytettävyyttä ja saatavuutta ensisijaisesti asiakkaidemme hyödyksi. Samalla autamme koko yhteiskuntaa kehittymään taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävämmäksi. Esimerkiksi hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä ICT-alan merkitys on valtaisa. Toimialallamme on mahdollisuus pienentää globaalia hiilijalanjälkeä 16,5 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Vähennys on seitsenkertainen verrattuna alan omaan hiilijalanjälkeen, joka on tällä hetkellä noin 2 prosenttia koko maailman hiilijalanjäljestä. Kehitystyömme parantaa koko yhteiskunnan toimintavarmuutta ja auttaa rakentamaan kestävämpää tulevaisuutta.

Myös omassa toiminnassamme korostuu vastuullisuus ympäristöä, eri sidosryhmiä ja koko yhteiskuntaa kohtaan. Strategiamme mukaisesti panostamme tuottavuuden parantamiseen, uusien palveluiden asiakaslähtöiseen kehittämiseen sekä vahvaan investointikykyyn. Haemme parempaa tuottavuutta erityisesti perustoimintojemme kannattavuutta kohentamalla. Valituilla osa-alueilla vahvistamme osaamistamme myös kansainvälisten IT-kumppaneiden kanssa pitkäaikaisilla partnerisopimuksilla. Toimialan murroksen sekä yleisen taloudellisen tilanteen, kovan hintakilpailun, investointivelvoitteiden ja sääntelyn johdosta meidän oltava jatkuvasti valppaina varmistaaksemme toimintakykymme.

Elisan oman ja asiakkaiden hiilijalanjäljen pienentäminen on ollut yksi strategiakärjistämme jo vuodesta 2009. Innovoimme jatkuvasti ICT- ja online-palveluita, joilla rakennetaan vähähiilistä yhteiskuntaa. Olemme jo vuodesta 2010 kehittäneet riippumattoman tahon varmentamia hiilidioksidimittareita, joiden avulla seuraamme saatuja päästösäästöjä hiilidioksiditonneissa sekä omassa että asiakkaidemme toiminnassa. Olimme vuonna 2011 ensimmäisiä teleoperaattoreita maailmassa, jotka julkaisivat palveluidensa päästösäästöt. Päästösäästömittarit ovat myös osa tuloskorttimittaristoamme.

Tietoliikenne ja siihen liittyvät palvelut ovat yhä selvemmin yhteiskunnan ydintoimintoja, joten niiden tuottamiseen liittyy kasvava vastuu. Olemme ottaneet yritys vastuuseen liittyvät kysymykset vuoden 2013 aikana entistä tietoisemmin mukaan toimintamme suunnitteluun. Lähdemme avoimuuden ja jatkuvan parantamisen periaatteiden tärkeydestä.

Tämä raportti pyrkii valaisemaan periaatteita ja toimia, joihin olemme ryhtyneet hallitaksemme paremmin vastuumme ja siitä kertomisen. Se kertoo myös niistä tavoitteista, jotka tähtäävät toimintamme kehittämiseen. Niin ikään raportissa kuvataan toimiemme vaikutuksia yhteiskuntaan ja ympäristöön.

Tässä raportissa on huomioitu erityisesti ne yritys vastuuraportoinnin viitekehyksen GRI:n indikaattorit, jotka tehdyn analyysin perusteella kuvaavat parhaiten toiminnallemme olennaisia tekijöitä. Raportissa keskeinen tarkastelun kohde on emoyhtiö, tytäryhtiöistä nostetaan esiin huomioita olennaisuuden mukaan. Vastuuraportti on suunnattu erityisesti nykyiselle ja tulevalle henkilöstöllemme, asiakkaillemme ja omistajillemme.

Rakennamme digitaalisesti ja sosiaalisesti kestävää yhteiskuntaa

Rakennamme konkreettisesti suomalaista tietoyhteiskuntaa investoimalla jatkuvasti uusiin kohteisiin, jotta Suomi pysyy edelläkävijämaana ICT-palveluissa niin taajaan kuin harvaankin asutuilla alueilla. Me ymmärrämme yhteiskunnallisen muutoksen tarkoittavan lisääntyvää tarvetta tuottavampien digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

Väestön ikääntyminen merkitsee meille velvoitetta kehittää ja tarjota erilaisille käyttäjäryhmille hyödyllisiä ja turvallisia palveluja. Esimerkkinä arkea helpottavista palveluista käy ikäihmisille suunnattu helppokäyttöinen videopalvelu, jonka avulla tavoittaa nopeasti vaikkapa hoitajat, läheiset tai eri harrastepiirit. Palvelu mahdollistaa turvallisemman, laadukkaamman, vuorovaikutteisemman ja pidemmän kotiasumisen. Kuntien palveluissa se tuo helpotusta vanhusten kotihoidon järjestämisessä sekä tukemisessa.

Elisa ja Pohjois-Karjalan ikäihmisten ATK-taitoja edistävä Joen Severi Ry järjestivät kesäkuussa kahden sukupolven pajan, jossa seniorit tutustuivat tietokoneisiin, tabletteihin ja tekniikan turvalliseen käyttöön yhdessä nuorten kanssa. Pajalla senioreista ja nuorista muodostettiin työpari. Jokainen pari tuotti elokuvan, jossa yhteinen tarina kerrottiin valokuvien, videoiden ja äänen avulla. Pajalla tutustuttiin myös helppokäyttöisiin tablet-tietokoneisiin ja tietokoneiden sekä mobiililaitteiden tietoturvaan Elisan asiantuntijoiden avustuksella.

Olemme läsnä jokaisen suomalaisen arjessa joka päivä, joko verkkojemme tai palveluidemme kautta. Verkkomme kattaa Suomen joka kolkkan. Olemme paikallinen toimija noin 40 paikkakunnalla Suomessa ja sen lisäksi useissa ulkomaisissa kohteissa ja työllistämme suoraan noin 4 200 henkilöä sekä tämän lisäksi välillisesti useita tuhansia ihmisiä. Lähes joka toisella suomalaisella on Elisan liittymä. Muita palvelujemme käyttäjiä on vielä enemmän. Meille on tärkeää, että palvelumme ovat käytettävissä kaikille ja kaikkialla Suomessa.

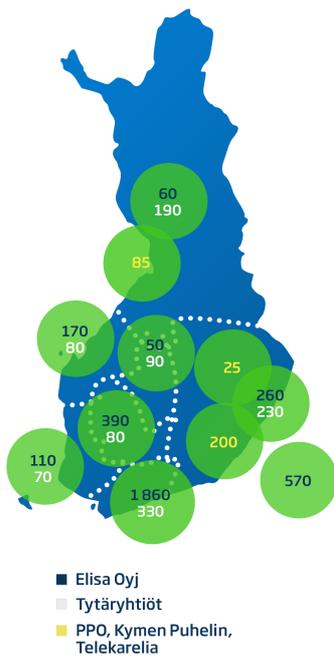
Osallistumme digitaalisen Suomen kehittämiseen verkkoinvestointien lisäksi kehittämällä palveluita, joilla voidaan johtaa liiketoimintaa ja julkisia palveluita pienemmillä panoksilla palvelutason heikentymättä. Muutos edellyttää toimintojen avointa tarkastelua ja tehostamista kehittämällä arvoa tuottavaa tekemistä hallintoa kasvattamatta. Lisäksi toimijoiden välistä yhteistyötä ja sitä kautta tuottavuutta voidaan parantaa kehittämällä yhteisiä palvelumalleja.

Teemme yhteistyössä eri organisaatioiden ja kuntien kanssa tuottavuustutkimuksia, joiden tavoitteena on selvittää miten uusien palvelutuotantomallien käyttöönotto vaikuttaa tuottavuuteen ja palvelun käytettävyyteen.

Taloudellinen taantuma on hidastanut investointeja ja jarruttaa näin digitaalista kehitystä. Talouden rakenne muuttuu ja kasvattaa painetta ulkoistuksiin ja toiminnan tehostamiseen. Käynnissä olevien kunta- ym. hallinnollisten uudistusten keskeisiä tavoitteita on luoda taloudellisesti kestävä julkinen sektori. Sen toimintaa voidaan edelleen merkittävästi tehostaa uusien digitaalisten ratkaisujen avulla. Digitaalisuuden etenemistä jarruttavat myös regulaatio ja vanhat järjestelmät. Osallistumme asiantuntijapanoksellamme eri ministeriöiden hankkeisiin, viranomaisten ja muissa alan työryhmiin sekä lausunnonantajina. Yhteiset järjestelmät ja yhtenäinen kehittäminen ottavat julkisen sektorin digitalisoitumisessa vasta ensiaskeleita.

Suomen sähköisten palvelujen markkinoilla on merkittävää osaamista ja kehittämiskykyä myös julkiselle sektorille soveltuviin ja muokattaviin ratkaisuihin. Me Elisassa kehitämme verkkopohjaisia pilviratkaisuja, jotka mahdollistavat pilotoinnin ja käyttämisen ilman omia järeitä investointeja.

Elisalaiset Suomessa ja Virossa, 31.12.2013

Yritysvastuun hallinnointi

Elisan toimivasta johdosta valittu johtoryhmä valmistelee yhtiön strategiaa, johtaa yhtiön operatiivista toimintaa. Se seuraa toiminnan tuloksellisuutta ja käsittelee asioita, joihin liittyy merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia yhtiön hallituksen määrittämien linjausten, tavoitteiden sekä riskikartoituksen mukaisesti.

Ilmasto ja ympäristö ovat olleet useamman vuoden ajan vastuullisuusajattelun keskiössä. Hiilidioksidipäästöjen hillitseminen ovat yksi strateginen tavoite, jota seurataan myös tulokortilla.

Kuluneen vuoden aikana yritys vastuun raportointi ja viestintä laajeni systemaattisemmin käsittämään myös sosiaalisen ja taloudellisen vastuun. Yritysvastuu on osa operatiivista toimintaa, jota ohjaa vuoden 2013 alussa perustettu yritys vastuun johtoryhmä.

Yritysvastuun johtoryhmän jäsenet ovat asiakkuus-, tuotanto-, henkilöstökehitys-, yritysturvallisuus- ja yhteiskuntasuhteiden johtajia, viestintäpäällikkö sekä ympäristöasiantuntija sekä Elisan johtoryhmää edustava hallintojohtaja. Yritysvastuun johtoryhmä kokoontuu 3 viikon välein puheenjohtajansa, yritys vastuupäällikön johdolla. Johtoryhmän valmistelemia asioita on Elisan johtoryhmässä käsitelty 4 kertaa vuoden aikana.

Ympäristövastuun asiantuntija koordinoi ja kehittää ympäristö- ja ilmastovastuullisuutta ja vastaa ympäristölaskennasta että -raportoinnista.

Yhtiön riskien hallinnan tehtävänä on erityisesti varmistaa, että tilinpäätöksen ja taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta on kohtuullinen varmuus. Tarkempi kuvaus riskien hallinnan ja johtamisesta löytyy Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmäkuvauksesta <http://elisa.fi/vuosikertomus2013/hallinnointi/hallinto-ja-ohjausjarjestelma.html>

Ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia on tunnistettu ja käsitelty osana ympäristövastuutyötä alla olevien taulukoiden mukaisesti.

Ilmastonmuutoksen riskit

RISKI	KUVAUS	TALOUDELLISET VAIKUTUKSET
Hiilidioksidivero	Tulevaisuudessa saatetaan päätyä hiilidioksidipäästöjen verotukseen ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	Mahdollinen hiilidioksidivero nostaisi Elisan operationaalisia kustannuksia.
Fyysiset riskit	Ilmastonmuutos aiheuttaa sään ääri-ilmiöitä, jotka ovat uhaksi Elisan tuotantoinfrastruktuurille. Myrskyt aiheuttavat sähkökatkoja sekä katkoksia Elisan palveluissa. Keskilämpötilan nousu voi aiheuttaa lisää jäädytystarvetta kone- ja teletiloissa.	Vuonna 2013 oli 5 kpl luonnonilmiöiden aiheuttamia vakavia häiriötiloja. Häiriötilojen määrän kasvu saattaa aiheuttaa suurempia henkilöstökustannuksia sekä kustannuksia rikkiäisten laitteiden vaihdoista. Mahdollinen lisääntynyt jäädytyksen tarve lisää sähkönkulutusta.

Ilmastonmuutoksen mahdollisuudet

MAHDOLLISUUS	KUVAUS	TALOUDELLISET VAIKUTUKSET
Raportointivelvollisuudet	Elisalla on kolmannen osapuolen varmentamat laskentamenetelmät palveluiden CO ₂ päästösäästöjen todentamiseksi. Elisa laskee palveluiden päästösäästöt puolivuositain ja julkaisee ne internetsivuillaan.	Julkisissa hankinnoissa pitää kiinnittää huomioita ympäristö- ja energia-asioihin. Ympäristöasioiden hyvä raportointi auttaa vastaamaan tehokkaasti asiakkaiden erilaisiin tiedontarpeisiin ja saattaa antaa etua kilpailutustilanteessa.
Muutokset keskilämpötilassa	Sään ääri-ilmiöt ovat lisääntymässä. Tämä lisää älykkäiden palveluiden (mm. älykkäät rakennukset, älykäs liikenne, älykäs sähköverkko) sekä kaukomittauksen tarvetta.	Voi tuoda uutta liiketoimintaa. Ei toistaiseksi arvioitu euromääräisiä säästöjä.
Muutokset keskilämpötilassa	Elisalla on Espoossa konesali, joka käyttää konesalissa syntyneen lämmön uudelleen kaukolämpöverkossa.	Operationaalisten kulujen väheneminen. Konesaleissa toteutuva säästö on merkittävä energiatehokkuustoimenpiteiden ansiosta.
Asiakkaiden käyttäytymisen muutos	Ilmastonmuutos vaikuttaa asiakkaiden ympäristötietoisuuden lisääntymiseen ja vähähiilisten palveluiden kysyntä kasvaa.	Elisan liiketoiminnan, kuten visuaalisten palveluiden liiketoiminnan ja muiden ICT-palveluiden kasvu. Voi synnyttää myös uutta liiketoimintaa.

Yritysvastuun kehittäminen perustuu Elisan perusarvoille, joita ovat asiakasymmärrys, vastuullisuus, tuloksellisuus sekä uusiutuminen. Lisää siitä, miten arvot ohjaavat työtämme:

<http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/elisa-oyj/arvot/>.

Sisäiset periaatteet

Otamme vakavasti huolen ilmastonmuutoksesta ja siihen vaikuttavista hiilidioksidipäästöistä. Niiden vaikutukset ovat tuhoisia ja palauttamattomia. Vakavaan suhtautumiseen velvoittaa myös Rion ilmastopimuksen mukainen varovaisuusperiaate, joka antaa oikeutuksen toimia vaikka kaikista ilmiön aiheuttamista muutoksista ei vallitsisikaan tieteellistä yksimielisyyttä.

Käytössämme ovat seuraavat vastuullisuuden ja kestävä toiminnan kannalta olennaiset sisäiset periaatteet:

- eettisen ostamisen periaate
- eturistiriitapolitiikka
- markkinointiohjeet
- riskienhallintapolitiikka
- sisäiset toimintaperiaatteet
- tasa-arvoperiaatteet
- tietoturvapoliittika

Lisäksi internetsivuillamme on nähtävissä noudattamamme tietosuojaperiaatteet, viestinnän tunnistetietojen periaatteet sekä asiakastiedon rekisteriseloste.

Ohjeet, politiikat ja menettelytavat ovat henkilöstön saatavilla yhtiön intranetsivustolla ja muissa yhteisissä välineissä. Keskeisistä ohjeista ja muutoksista tiedotetaan erillisissä tilaisuuksissa, sähköpostitse ja jokapäiväisessä esimiestyössä. Koulutusta ja opastusta sääntöjen ja vaatimusten mukaisesta toiminnasta järjestetään tarpeen mukaan.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa arvioimalla ja tutkimalla sen toimintoja sekä valvomalla yhtiön ohjeistuksen noudattamista. Tätä varten sisäinen tarkastus tuottaa analyysejä, arvioita, suosituksia ja tietoa yhtiön ylimmän johdon käyttöön. Arvioinneista raportoidaan niiden valmistuttua toimitusjohtajalle ja arviointikohteen johdolle sekä tarvittaessa tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastustoiminta perustuu kansainvälisiin standardeihin (IIA).

Aloitteet ja jäsenyydet

Olemme allekirjoittaneet European Telecommunications Network Operators Associationin (ETNO) yritysvastuualoitteen ja FiBS - Finnish Business and Society, Suomen Yritysvastuuverkosto ry:n monimuotoisuussitoumuksen. Sen mukaisesti olemme konsernina sitoutuneet kehittämään johtamista ja palvelukäytäntöjämme monimuotoisuusperiaatteet huomioon ottaen.

Kuulumme myös eurooppalaisen GSM Associationin turvallisen mobiilikäytön aloitteen European Framework for Safer Mobile Use allekirjoittajiin.

Strategiamme ilmastokeskeisyyden vuoksi olemme yksi Helsingin kaupungin Ilmastokumppaneita, eli mukana elinkeinoelämän ja kaupungin yhteisessä asiantuntijaverkostossa.

Olemme jäseniä mm. seuraavissa järjestöissä:

- Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
- The European Telecommunications Network Operators Association ETNO
- GSM Association GSMA
- Finnish Business and Society FiBS ry
- Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus - Tieke ry
- Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto ry

Toimimme näissä järjestöissä asiantuntijaedustajina, osallistuen aktiivisesti keskusteluun. Lisäksi vaikutamme yhteiskunnan kehittämiseen lausuntojen ja muun kommentoinnin kautta.

Elisan tytäryhtiö Sulake Oy:n palveluiden kohderyhmänä ovat 13-18 -vuotiaat nuoret eri puolilla maailmaa. Sulake on allekirjoittanut CEO Coalitionin suositukset ja toimintaohjelman, jotka tähtäävät lasten turvallisempaan internetin käyttöön. Se on näin halunnut varmistaa, että sen toimintatavat lasten turvallisen nettiympäristön ylläpitämiseksi ovat läpinäkyviä ja kuuluvat alan parhaimmiston.

Olennaiset teemat ja näkökohdat

Toteutimme yritys vastuun johtoryhmän toimesta ja ulkopuolisen konsultin tuella olennaisten teemojen analyysin keväällä 2013. Olennaisuusprosessiin osallistui 10 eri liiketoiminta-alueista ja tukitoiminnoista vastaavaa johtajaa.

Olennaisuusanalyysissa valitsimme toimintaamme parhaiten kuvaavat indikaattorit kuvaamaan keskeisiä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia.

Tarkastelimme olennaisuutta erityisesti keskeisten sidosryhmiemme kuten henkilöstön ja asiakkaiden näkökulmasta. Tärkeiksi nousivat luotettavuuteen, turvallisuuteen ja palvelujen saatavuuteen liittyvät näkökohdat.

Elisan vastuun osat

Aivan keskeisiksi nousivat ne näkökohdat, jotka vaikuttivat asiakkaiden saamaan palveluun, kuten tuotteiden ja palveluiden asiakaskäytön turvallisuus, asiakasviestinnän oikeellisuus sekä vähähiilisten palvelujen tuottaminen.

Alamme teknologia kehittyä kiihtyvällä tahdilla. Henkilöstön kehittäminen on tärkeää paitsi työllistymisen myös työstä innostumisen vuoksi. Tämä näkyy muun muassa työhyvinvointina ja mielekkäiden työtehtävien tarjoamisena.

Yhteiskunnan toimivuuden kannalta hyvin tärkeitä asioita ovat mm. viestintäverkkojen ylläpito sekä oma energiatehokkuutemme.

Arvioimme myös eräiden yritys vastuuraportoinnin GRI-indikaattoreiden olevan tämän hetkisen Suomeen ja Viroon pääasiassa keskittyvän toimintamme ja siten myös tämän raportin kannalta epäolennaisia. Näitä ovat esimerkiksi veteen liittyvät näkökohdat.

Olennaisuusanalyysin tulokset käsiteltiin Elisan johtoryhmässä. Analyysi antaa raamit yritys vastuun- ja sidosryhmätyölle.

Sidosryhmät

Tärkein sidosryhmämme on henkilöstö. Muita keskeisiä sidosryhmiä ovat henkilöstö, asiakkaat, omistajat, yhteiskunnalliset toimijat, alihankkijat sekä tutkimusorganisaatiot. Yhteiskunnallisiin toimijoihin luetaan mukaan viranomaiset, virkamiehet, poliitikot, kansalais- ja muut järjestöt. Ulkoisia sidosryhmiä on tarkasteltu asiakkuusnäkökulmasta.

Yhteistyömme sidosryhmiemme kanssa on perustunut keskeisten toimintojen kehittämiseen. Vuoden 2013 aikana teimme esiselvityksen kattavamman järjestelmällisen sidosryhmätyön tarpeesta ja tavoitteista.

Osana yritys vastuun kehittämistä olemme lisänneet viestintää henkilöstölle. Syksyllä 2013 kysyimme henkilöstöltä, mitä sen mielestä Elisalle on tärkeää. Vastauksissa korostuivat: henkilöstöstä huolehtiminen, tuotteiden ja palveluiden turvallisuus, työyhteisön tasa-arvoisuus ja hiilijalanjälkilaskenta.

Seuraamme asiakkaiden tarpeita aktiivisesti ja keräämme palautetta useilla asiakaskyselyillä, joita teemme erityisesti tuodessamme markkinoille uusia tuotteita. Tarkemmin asiakastyöstä kohdassa Vastuu asiakkaasta.

Televiestintäalalla lainsäädännöllä ja viranomaispäätöksillä on suuri merkitys yritysten toimintaympäristöön. Siksi on tärkeää, että viestimme aktiivisesti päätöksentekijöille, sekä lainvalmistelijoille että -säätäjille, esitysten vaikutuksista toimintaympäristöön ja tarpeista sen kehittämiseksi.

Keskeisiä tahoja ovat liikenne- ja viestintäministeriö, viestintävirasto, kuluttaja-, kilpailu- ja tietosuojaviranomaiset sekä eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta. Seuraamme sekä kotimaista että Euroopan Unionin viestintäalan lainsäädäntötyötä.

Avainhenkilöitä ovat ministerit avustajineen, kansanedustajat, keskeiset virkamiehet ja mielipidevaikuttajat sekä EU-päätöksentekijät ja -vaikuttajat. Yhteiskuntasuhteiden ja asiantuntijatyön osalta noudatamme hyviä tapoja ja vaikuttajaviestinnän yleisiä periaatteita monipuolisen sekä toiminnan kannalta välttämättömän yhteistyön ylläpitämiseksi. Vaikuttajaviestinnän keinoina ja kanavina ovat varsinkin suora henkilökohtainen yhteydenpito ja vaikuttaminen, tapaamiset ja tilaisuudet.

Emme anna tukea poliittisille puolueille, poliitikoille tai muille vastaaville instituutioille. Voimme kuitenkin osallistua kaupallisten seminaarien lisäksi yhteiskunnallisten tahojen laajapohjaisesti järjestämiin seminaareihin, mikäli niiden ohjelma on yhtiön toiminnan ja tavoitteiden kannalta kiinnostava ja merkityksellinen.

Tutkijayhteistyössä pidetään erityisen tärkeänä sidosryhmien kykyä lähestyä digitaaliseen murrokseen liittyvää disruptiivisuutta, äkillistä rakenteiden muuttumista. Tutkimusyhteistyöstämme vastaava ryhmä hakee tiedemaailmasta uutta luovia innovaatioita sekä edistää huippututkijoiden ja Elisan liiketoiminnan kehittäjien vahvaa yhteistyötä.

Uudet innovaatiot hyödyttävät kuluttajia ja koko yhteiskuntaa. Tutkimustoimintamme päämääränä on tehdä yhteiskunnasta saavutettavampi meille kaikille. Kunnioitamme tieteellisen tutkimuksen riippumattomuutta ja tuemme tutkimusta tarjoamalla käyttöön oman yritystoimintamme tuottamaa kokemuseräistä tietoa.

Tutkijaverkostoomme kuuluu 677 tutkijaa. Vuonna 2013 työskentelimme 175:n kanssa. Aktiivinen kumppanuussuhde oli 40 tutkijan kanssa, joista Suomessa työskenteli puolet.

Keskeiset sidosryhmät ja vuorovaikutuskanavat

Henkilöstö	Asiakkaat	Omistajat, sijoittajat ja analyytikot	Alihankkijat, kumppanit	Yhteiskunnalliset toimijat	Tutkimusorganisaatiot ja yliopistot
Kehitys- ja tavoite-keskustelut Intranet Päivittäisjohtaminen Henkilöstötyytyväisyys-selvitykset Sisäiset infotilaisuudet	Asiakaspalvelukanavat Internetsivut ja sosiaalinen media Asiakastyytyväisyyskyselyt	Media Yhtiökokous Sijoittajatilaisuudet Pörssi-tiedotteet	Tiivis yhteistyökumppaniverkoston kanssa Eettisen ostamisen perusteet	Tietoyhteiskunta-hankkeisiin osallistuminen Asiantuntija-toiminta alan järjestöissä Tapaamiset ja tilaisuudet Yhteistyö järjestöjen kanssa	Yhteistyö tutkijoiden kanssa

Haluamme vastata lukuisten sidosryhmiemme toiminnallemme asettamiin odotuksiin. Myös eettinen hankinta kuuluu sosiaalisen vastuun piiriin sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen on osa vastuullista toimintaa. Ihmisoikeuksiin liittyvät periaatteet ovat osa organisaatiomme johtamis- ja valvontajärjestelmiä, osa päivittäistä työtä. Vastuu näistä on jokaisella elisalaisella.

Laajensimme keskustelua sosiaalisesta vastuusta huolta kantavien kansalaisjärjestöjen kanssa mm. lasten netti- ja mobiilikäytön turvallisuudesta sekä nuorten syrjäytymisen ehkäisystä.

Kehittyvä henkilöstö

Rakennamme kyvykästä ja joustavaa voittajajoukkuetta, joka vie eteenpäin erinomaista Elisaa asiakkaiden parhaaksi. Tähän olemme kaikki sitoutuneet. Haemme rekrytoinneissa muutoskykyisiä, osaavia henkilöitä, jotka sitoutuvat tavoitteisiinsa ja haluavat aikaansaada tuloksia.

Suosimme:

- joustavaa työtä ja työaika
- etätyötä, joka on myös ympäristöystävällistä
- monipuolisia ja ajanmukaisia työvälineitä, joiden avulla työn tekeminen missä ja milloin vain on mahdollista
- omien palveluiden ja tuotteiden käyttämistä, jotta osaamme auttaa asiakkaitamme
- liikuntaa, kulttuuria ja terveitä elämäntapoja työkyvyn ja jaksamisen ylläpitämiseksi.

Työtehtävämme ovat haasteellisia ja merkityksellisiä toimialalla, joka vaikuttaa jokaisen suomalaisen arkeen. Työssä onnistumisen ilo ja jatkuvat oppimisen ja kehittymisen mahdollisuudet edistävät myös sisäistä liikkuvuutta. Henkilöstöpolitiikkamme peruseriaate on, että avoimet työtehtävät täytetään ensisijaisesti sisäisen tehtäväkierron kautta.

Työterveys-, vakuutus-, vanhempainloma- ja eläketumme tai kannustimemme eivät riipu työsuhteen kestosta tai osa-aikaisuudesta. Suomessa 96 prosenttia henkilöstöstä on työehtosopimusten piirissä. Virossa ei toimialalla ole kattavia työehtosopimuksia. Palkkauksen vähimmäispalkat ovat lakisääteisen tai muutoin määritellyn minimin ylittäviä myös Suomen ulkopuolella. Eläketurvasta on kerrottu vuosikertomuksessa.

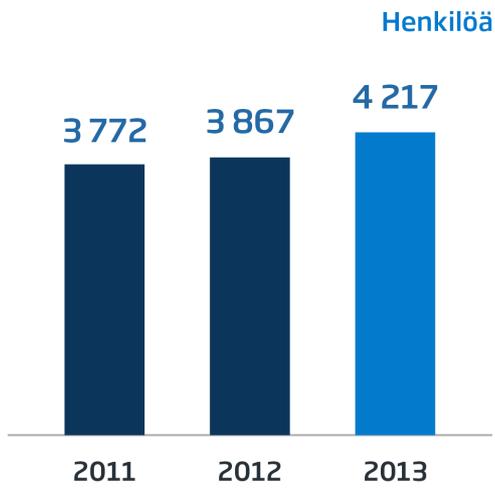
Henkilöstömäärät Elisassa vuoden lopussa

	2011	2012	2013
Henkilöstömäärä	3 772	3 867	4 217
Miehiä	2 661	2 713	2 835
Naisia	1 686	1 597	1 921

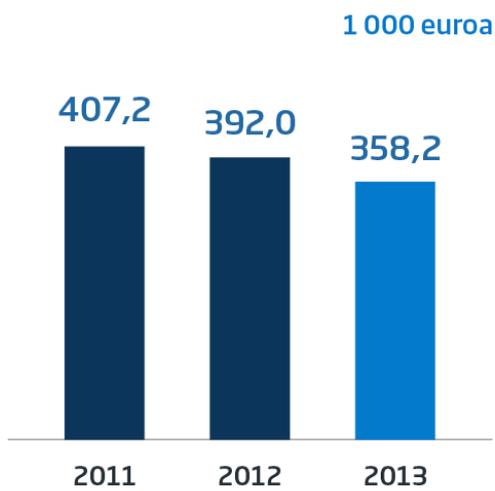
Elisa Eestin henkilöstömäärä

	2012	2013
Elisa Eestin henkilöstömäärä	542	571
Naisten osuus	331	360
Henkilöstön keski-ikä	32,0	32,6

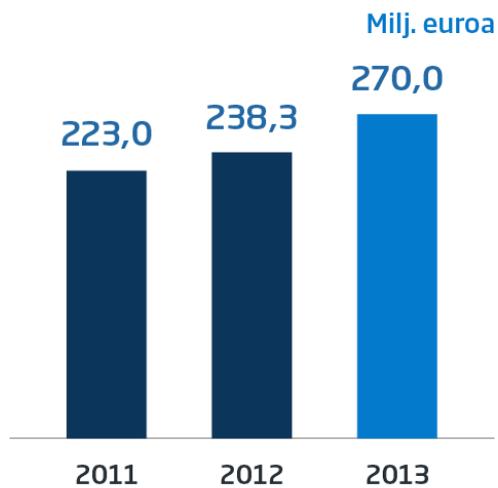
Henkilöstön määrä

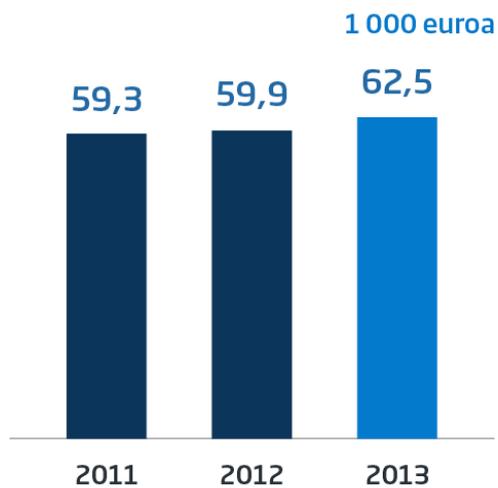
Liikevaihto/henkilö

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut/henkilö

Hyvinvointi ja yhteisöllisyys

Henkilöstömme pitää Elisan vahvuuksina mm. joustavaa työtä ja työaikaa. Niillä on selvä vaikutus henkilöstön viihtyvyyteen ja hyvinvointiin sekä työn tuloksellisuuteen. Etätömahdollisuus on merkittävästi parantanut henkilöstön työtyytyväisyyttä.

Mittaamme henkilöstön hyvinvointia vuosittain laajalla henkilöstötutkimuksella sekä neljästi vuodessa voimavarakyselyllä. Henkilöstötutkimuksen tulos 2013 oli kaikista 10 vuoden aikana tehdyistä tutkimuksista toiseksi paras. Tutkimuksen mukaan vahvuuksia ovat arvojemme mukainen toiminta, hyvä lähiesimiestoiminta, työyhteisöjen sisäinen toiminta ja ilmapiiri sekä tasa-arvoisuus ja suvaitsevaisuus. Näitä tukevat koko henkilöstön käymät säännölliset tavoite- ja kehityskeskustelut. Henkilöstön tyytyväisyys on asiantuntijatyön vertailuaineistoon nähden edelleen erittäin hyvällä tasolla.

Henkilöstön hyvä yhteishenki näkyy myös alueellisten virkistystoimikuntien toiminnassa. Virkistystoimikunnat mahdollistavat eri paikkakunnilla toimiville yhteisiä liikunta- ja kulttuuritapahtumia. Osallistuminen suuriin liikuntatapahtumiin ja monenlaisiin kulttuuritapahtumiin sekä omien kuntosalien käyttäminen on aktiivista.

Huolehdimme henkilöstön oikeuksista terveydenhoitoon, sairausajan palkkaan ja suojavaatteisiin työehtosopimusten mukaisesti. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa ja terveyden seurantamittaukset ovat kannustaneet elisalaisia pitämään itsestään ja omasta terveydestään huolta. Vuoden 2013 painopisteiksi valittiin terveellinen ja turvallinen työympäristö, hyvin toimiva työyhteisö, työhön liittyvien sairauksien ehkäisy sekä työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen.

Hyvä kunto ja terveys vaikuttavat myönteisesti myös työssä jaksamiseen. Perinteisen työterveydenhuollon lisäksi tarjoamme henkilökunnan lapsille verollisena etuna lääkäripalvelut. Sairauspoissaoloprosenttimme on 3,4.

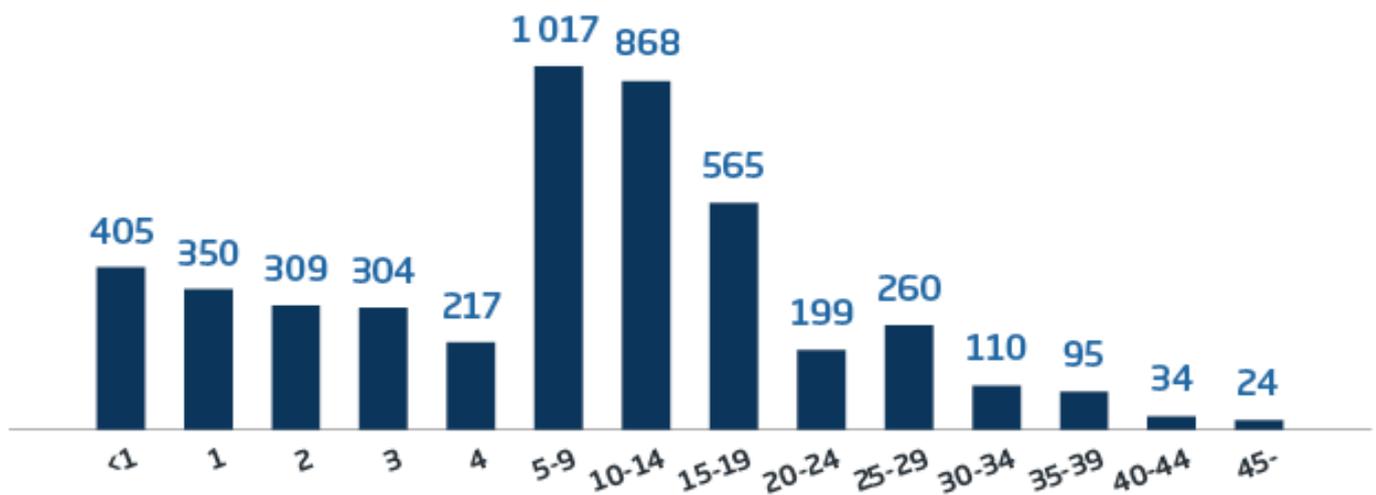
Mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön ja työympäristöön parantavat vahvasti työhyvinvointia. Ylin johto, HR ja henkilöstön edustajat kokoontuvat neljännesvuosittain käsittelemään liiketoiminnan ja henkilöstön kannalta keskeisiä asioita toimitusjohtajakokoukseen. Lisäksi vuosittain järjestetään myös konsernin toimitusjohtajien kokoukset, joissa on myös tytäryhtiöiden edustajat mukana.

Lain mukaiset henkilöstön edustukset yrityksen hallinnossa on toteutettu siten, että kunkin yksikön johtoryhmässä ovat mukana henkilöstöryhmän edustajat. Emoyhtiön yhteistoimintaelin pääluottamusmiessyhmä kokoontuu 3 viikon välein kokoukseen, jossa käsitellään yhtiötä käsittävät yhteistoimintalain mukaiset asiat.

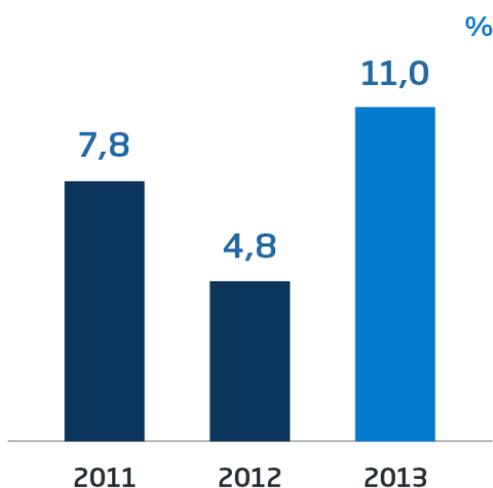
Elisa Oyj:ssä on sovittu paikallisesti yhteistoimintalain 6. ja 8. luvun mukaisten henkilöstöön vaikuttavien muutosten tai vähennysten käsittelystä siten, että ne toteutetaan yhteistoimintalain vaatimukset selkeästi ylittävän oman muutoksensuunnitteluprosessin mukaisesti. Aloitamme Muutoksen suunnittelu - prosessin aina, kun liiketoiminnassa tehdään sellaisia yhteistoimintaneuvottelua edellyttäviä muutoksia, joilla on vaikutuksia henkilöstön määrään, tehtäväkuviin tai muihin työn sisällön kannalta keskeisiin asioihin. Pidämme tärkeänä, että henkilöstö pääsee vaikuttamaan muutoksen sisältöön osallistumalla aktiivisesti muutoksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Tavoitteemme on, että jokainen muutosprojekti vahvistaa henkilöstön työtyytyväisyyttä siten, että se saa omat näkemyksensä esiin ja voi vaikuttaa päätöksiin. Vaikka vuoden aikana toteutetut välttämättömät muutosprojektit nostivatkin vaihtuvuuden 11 (4,8) prosenttiin, on työtyytyväisyys noussut erityisesti niissä yksiköissä, joissa muutokset olivat suurimpia. Vuoden vaihteessa määräaikaisten määrä oli 0,9 (1,4) prosenttia ja osa-aikaisten 4,6 (4,6) prosenttia emoyhtiössä.

Henkilöstön palveluaikajakauma

Henkilöstön vaihtuvuus

Muuttuva työ ja työympäristö

Alamme on nopea muutoksissa, jotka vaikuttavat työpaikkoihin. Vuonna 2013 teimme yhteistyötä ELY-keskusten kanssa ilman tehtäviä jääneiden henkilöiden kouluttamiseksi uutta työtä varten. Tarjotuista koulutusohjelmista oli mahdollista valita omaa ammattitaitoa syventäviä koulutuksia tai yrittäjyyteen tähtääviä taitoja. Lisäksi henkilöille tarjotaan työnhakuvalmiuksia parantavaa valmennusta.

Kumppaneiden palvelukseen siirtyi Elisalta yhteensä 100 ammattilaista ns. vanhoina työntekijöinä. Tuotannon toimintamallin tehostamiseen liittyi ulkoistusten lisäksi myös henkilöstövähennyksiä. Tehtävien päättymisestä käytiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena 69 henkilöä siirtyi Elisan kattavan uudelleensijoittamis- ja tukiprosessin piiriin.

Vuosien 2010–2013 aikana noin kaksi kolmesta uudelleensijoittuvasta löysi uudelleensijoittumisohjelman aikana ratkaisun: työpaikan Elisasta tai Elisan ulkopuolelta, opiskelupaikan haluamaltaan alalta tai jonkin muun haluamansa ratkaisun. Muutoksensuunnittelussa todetuissa uudelleenjärjestelystyistä johtuneissa irtisanomisissa pidennetty irtisanomisaika on 1–4 kuukautta lakisääteistä tasoa pidempi.

Elisan muutosturva irtisanomistilanteissa on työntekijän työsuhteen pituudesta riippuen vähintään 4,5–13 kuukautta.

Kehitämme systemaattisesti muuttuvaan työhön liittyvää johtamista, työvälineitä ja työympäristöä. Liikkuva työ on tätä päivää, ja se edellyttää työyhteisöltä ja johtamiselta uusia taitoja. Liikkuvan työn ratkaisujen avulla toiminnassamme on saavutettu merkittäviä säästöjä sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta. Säästöt syntyvät matkustuksen korvautumisesta etätöiden ja videoneuvotteluiden avulla sekä tehostuneista toimistoneliöistä työntekijää kohti.

Iso osa elisalaisista voi tehdä työtään missä vain ja milloin vain. Tässä onnistuminen edellyttää luottamusta, selkeitä tavoitteita, hyvää johtamista - myös itsensä johtamista - avointa vuorovaikutusta ja tiedon jakamista toimivilla työvälineillä. Tarjoamme henkilöstöllemme välineet, jotka edesauttavat liikkuvan työn tekemistä. Elisalaiset tekivät vuonna 2013 keskimäärin 4,75 päivää kuukaudessa etätöitä. Vuodessa tämä on noin 52 päivää etätöitä henkilöä kohden.

Elisan ja Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston 2013 käynnistämässä pilottihankkeessa kartoitettiin senioreiden kiinnostusta osa-aikatyöhön. Pilottihankkeessa tutkittiin, miten työuria pystyttäisiin pidentämään joustavasti ja tarjota senioreille mahdollisuuksia tulevaisuuden työmarkkinoilla. Hanke antoi arvokasta tietoa työvoiman tarjonnan ja työpaikkojen kohtaamisesta. Hankkeen tuloksena Elisa tarjosi senioreille omaan elämäntilanteeseen helposti sovitettavaa osa-aikatyötä mm. asiakaspalvelussa.

Uudistamme jatkuvasti työympäristöämme, jotta se mahdollistaa vuorovaikutteisen ja virtuaalisen sekä myös keskittymistä vaativan työn. Kokoustiloja on pienennetty tarkoituksenmukaisesti ja kokoukset ovat yhä useammin osin tai kokonaan virtuaalisia.

Aikaansaatu tilatehokkuus säästi arvioilta 6 976 000 kWh energiaa vuonna 2013. Säästetyt hiilidioksiditonit liikkuvan työn tekemisestä olivat 4 198 (3 532) tCO₂. Liikkuvassa toimistokulttuurissa paperin ja toimistotarvikkeiden kulutus on vähäistä kun tieto on siirtynyt arkistokaapeista pilveen.

Henkilöstön kehittäminen

Osaamisen kehittäminen -tukiprosessi on yksi tärkeistä prosesseistamme. Kehitämme henkilöstöämme 70-20-10 -mallin mukaisesti eli työssä oppimalla (70 %), valmentavan johtajuuden, esimiesten ja muiden tahojen tuella (20 %) sekä erilaisten koulutus- ja valmennusohjelmien avulla (10 %). Tehtäväkierto ja uudelleensijoittuminen -sisäinen liikkuvuus - parantaa myös henkilöstön osaamista. Tavoitteenamme on, että vuosittain vähintään 10 prosenttia elisalaisista vaihtaa tehtäviä. Vuoden 2013 aikana jäimme hieman tästä tavoitteestamme toteuman ollessa 8,52 prosenttia.

Järjestämme johtamis- ja esimieskoulutusta, projekti- ja prosessikoulutusta, talouskoulutusta, viestintä- ja kielikoulutusta ja työyhteisön kehittämiskoulutuksia samoin kuin asiakkaiden palvelemiseen, myyntiin, palveluihin, tuotteisiin, teknologioihin ja järjestelmiin liittyvää koulutusta. Liiketoiminnan ydinprosesseja on tehty tutuiksi esimiesten vetämillä prosessiläpikävelyillä, jotka saatiin päätökseen alkuvuodesta 2013. Emoyhtiössä vartijat ja järjestyksenvalvojat ovat suorittaneet koulutukset, joissa on mukana yksilön oikeuksiin liittyviä kysymyksiä.

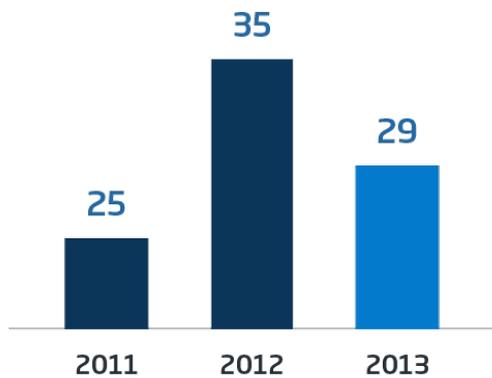
Vuonna 2013 toteutimme keskijohtoon ja vaativaa asiantuntijatyötä tekeviin fokusoituneen pitkäkestoisen valmennusohjelman. Lisäksi järjestimme uusien esimiesten perehdytyskoulutuksia sekä elisalaiseen johtamiseen liittyviä pitkäkestoisia esimiesvalmennuksia yhteensä 761 päivän verran. Lisäksi järjestettiin esimiehille eri paikkakunnilla työterveyshuollon asiantuntijoiden vetämänä vaikeiden asioiden puheeksiotto-koulutus osana Elisan Varhaisen välittämisen mallia.

Myyjät ja asiakaspalvelijat osallistuivat uusiin koulutuksiin mm palveluiden demoleireillä teemoittain ja myyntiryhmittäin. Jatkoimme myös kilpailukykyä kehittäviä klinikoita, online-koulutusta, sekä ElisaPro -myyjäkoulutusta. Lisäksi johtamisen erikoisammattitutkintoon (JET) ja Sihteerin ammattitutkintoon osallistui lähes 40 elisalaista. Kaikkiin pitkiin valmennusohjelmiin osallistui yhteensä yli 100 elisalaista.

Henkilöstömme osallistui aktiivisesti parista tunnista pariin päivään kestäviin koulutuksiimme vuonna 2013. Yhä useampi koulutus tapahtui virtuaalisesti ja ne tallennettiin, jolloin henkilöstö pystyi osallistumaan koulutuksiin silloin kuin se itselle parhaiten sopi. Henkilöstön omaehtoiseen koulutukseen oli pitkäjänteisen tapamme mukaisesti mahdollista saada tukea myös vuonna 2013. Koulutuksen tuntimääriä ei ole toistaiseksi seurattu kaikilta osin henkilöstöryhmittäin. Vuonna 2013 elisalaiset Suomessa saivat koulutusta keskimäärin 29 tuntia henkilöä kohden.

Tietoturvallisuuteen liittyvä koulutus on toiminnassamme keskeistä. Tarkasteluvuonna henkilötietojen käsittelykoulutuksen kävi neljännes elisalaisista eli 735 henkilöä ja Tunnistamistietojen käsittelykoulutuksen noin puolet eli 1 398 henkilöä. Lisäksi prosesseissamme mukana olevia kumppaneita koulutettiin 473 ja 795 henkilöä. Yritysturvallisuudessa suoraan työskentelevistä henkilöistä koulutukset kävi 63 ja 81 prosenttia.

Koulutustunnit/henkilö

Oppilaitosyhteistyö

Jatkoimme vuonna 2013 yhteistyötä useiden oppilaitosten kanssa antaen opiskelijoille ja oppilaitosten edustajille mahdollisuuden tutustua eri tavoin työelämään. Yhteistyö painottui työharjoittelujaksoihin, erilaisiin projekteihin, luento- ja yritysvierailuihin myös ulkomailla sekä Elisassa suoritettuihin harjoitus- ja opinnäytetöihin.

Yhteistyöoppilaitokset ovat olleet pääsääntöisesti tekniikan ja kaupallisen alan oppilaitoksia sekä yliopistoja ja korkeakouluja.

Elisa ja Centria ammattikorkeakoulu aloittivat yhteistyön, jolla tuetaan opiskelijoiden työllistymistä Keski-Pohjanmaalla. Yhteistyöohjelma koostuu koulun ja Elisan yhdessä toteuttamista opintokokonaisuuksista ja harjoittelujaksoista. Yhteistyön aloitusvaiheessa noin 10 ohjelmaan valittua opiskelijaa työskentelevät osa-aikaisina opintojensa ohessa. Samalla opiskelijat saavat käytännön kokemusta työstä ja uusimmista työskentelytavoista. Tavoitteenamme on vakinaistaa opintojensa ohella tehneitä asiakaspalvelun ammattilaisia valmistumisen jälkeen sekä luoda pitkäaikainen yhteistyömalli Centrian kanssa. Elisa on yksi alueen suurimmista työnantajista.

Moniarvoinen työpaikka

Voimavaramme on hyvinvoiva, osaava ja muutoksiin kykenevä henkilöstö. Pidämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa tärkeinä tavoitteina. Haluamme työyhteisöömme ihmisiä monenlaisista taustoista, jotka täydentävät toisiaan ja luovat yhdessä erinomaisen työpaikan. Ulkomaisissa toimipisteissämme suosimme paikallista osaamista.

Henkilöstötutkimukset osoittavat, että tasa-arvo ja suvaitsevuus ovat vahuuksiamme. Työn tekeminen onnistuu, vaikka aistit tai liikuntakyky olisivat vajavaisia. Aivotyössä asenne ja osaaminen ratkaisevat.

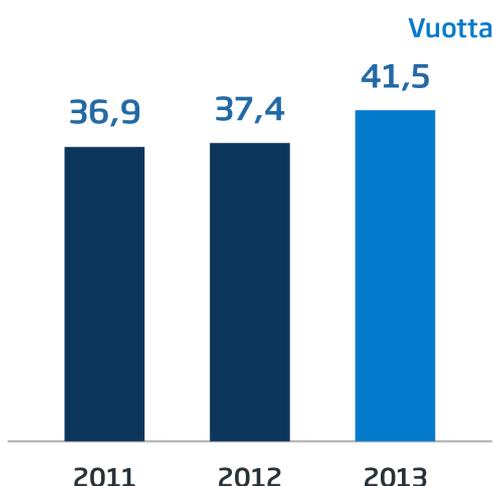
Hyvä työpaikka syntyy hyvän ja innostavan johtamisen tuella. Johtamisen perustana on valmentava johtaminen, joka innostaa, voimaistaa, tarttuu asioihin, kehittää osaamista ja on lähellä fyysisesti tai virtuaalisesti.

Käytössämme on kirjatut tasa-arvoperiaatteet ja vuosittain uusittavat tavoitteet. Tasa-arvotavoitteet vuodelle 2013 liittyivät mm. palkkatasa-arvoon, naisten osuuteen johtoryhmissä, sekä osaamisen monipuolistamiseen trainee-ohjelmien avulla. Elisan esimiehistä naisia on 28,0 (27,4) prosenttia.

Ikä- ja sukupuolijakauma Elisa Oyj:n hallinto- ja johtoryhmissä sekä koko henkilöstössä

	Naisten määrä	< 40	40-50	> 50	Yhteensä
Hallitus	2	0	1	6	7
Elisa Johtoryhmä	2	0	5	3	8
Yksiköiden johtoryhmät	26	11	38	21	70
Yritysvastuun johtoryhmä	5	1	7	2	10
Koko henkilöstö	968	1 297	803	621	2 721

Henkilöstön keski-ikä Elisassa

Työturvallisuus

Koko henkilöstö on edustettuna työturvallisuutta ja -terveyttä kehittävässä työympäristötoimikunnissa työsuojeluvaltuutettujen kautta.

Työsuojeluvaltuutetut ja varavaltuutetut valittiin vuonna 2012 neljäksi vuodeksi (2+2).

Olimme kuluneena vuonna mukana Työterveyslaitoksen hankkeessa: Toimintamallin kehittäminen RF-ylialtistumistilanteisiin masto- ja kattotöissä. Hanke sai tukea Työsuojelurahastolta. Hankkeen päätösseminaari ”Sähkömagneettiset kentät työssä” pidettiin 12.12.2013 ja siitä tehty julkaisu on saatavissa Työterveyslaitoksen verkkojulkaisuissa.

Vuoden aikana työtaturmia tapahtui emoyhtiössä 9 ja Virossa 1. Näistä seurasi keskimäärin 12 sairauspoissaolopäivää tapaturmaa kohden. Ammattitauteja tai työtaturmista johtuva kuolemia ei tapahtunut kuluneena vuonna.

Työturvallisuusorganisaatioon kuuluville järjestetään työympäristöfoorumi. Muita työterveyteen liittyviä tilaisuuksia olivat työterveyshuollon yhteistoimintapäivä ja työturvallisuuskorttikoulutukset sekä lakisääteiset turvallisuuskoulutukset muun muassa masto-, sähkö-, katto-/seinätyötä ja nostotyötä koskien. Virossa Elisan työntekijät saavat ensiapukoulutusta ja suojeluhenkilöstöä koulutetaan vuosittain vähintään kerran vuodessa.

Vastuu asiakkaasta

Asiakaskeskeisyys on yksi arvoistamme ja asiakastyytyväisyys tärkeä toimintaamme ohjaava tekijä. Mittaamme systemaattisesti suosittelemme ja tavoittelemme siinä jatkuvaa parannusta. Teimme yritysasiakkaillemme asiakassuhdetutkimuksen, jonka perusteella vastuutimme johtoryhmätasolla korjaavat toimenpiteet kehityskohteisiin mm. verkon palveluihin, asiakas- ja tukipalveluihin sekä myynnin toimintaan liittyen. Toimenpiteillä olemme saaneet jo myönteisiä tuloksia, ja jatkamme kehitystyötä systemaattisesti.

Kuluneen vuoden aikana tunnistimme tarpeen selvittää nykyistä tarkemmin palveluidemme helppokäyttöisyyttä ja esteettömyyttä ja teetämme vuoden 2014 alussa helppokäyttöisyysanalyysit nimetyistä pilottipalveluista. Analyysien pohjalta muodostamme kattavamman ohjeen, jossa kuvataan esteettömyys selvitys- ja testausprosessit, palvelusuunnittelun (designin) ohjeistus, kehittämiskäytännöt sekä vaikutukset alihankkijasopimuksiin.

OP-Pohjola tarjoaa entistä henkilökohtaisempaa palvelua verkossa. Asiakkaat ovat ottaneet verkkoneuvottelun positiivisesti vastaan, konttorissa käynnin sijasta pankki- ja vakuutusasioita voi hoitaa kotisohvalta tai työpaikalta. Asiakaspalvelu tarjotaan verkossa Elisan tytäryhtiö Videran toteuttaman videoratkaisun avulla.

Toisena erityisenä teemana tunnistimme lasten ja nuorten nopeasti kasvavan ja monipuolistuvan tekniikan käytön sekä siihen käytetyn ajan. Meille on tärkeää, että lasten käyttämät palvelut ovat hallittavissa ja olemme kehittäneet turvapaketteja, joiden avulla vanhemman on mahdollista määritellä estetyt palvelut.

Osana asiakaspalvelun kehittämistä uudistimme merkittävän osan tuote- ja palveluinformaation jakelua verkkopohjaiseksi. Uudistuksessa otimme yritysasiakkaiden asiakasviestinnän käyttöön chat-ominaisuuden, jota käytetään verkkopalvelun tukikanavana. Tavoitteenamme on jatkuvasti parempi dialogi asiakkaidemme kanssa ja kehitämme edelleen asiakaspalvelukyselyitämme. Vuorovaikutteisuus auttaa meitä palvelujen laadun ja asiakaslähtöisyyden parantamisessa.

Suosimme myös sähköistä palvelua myös laskujen ja tilausvahvistusten lähettämisessä. Vuonna 2013 säästimme 678 (340) hiilidioksiditonnia sähköisillä asiakaslaskuilla ja tilausvahvistuksilla. Lähetämme vuosittain noin 27 miljoonaa laskua, joista noin puolet on jo sähköisiä. Tilausvahvistuksistamme yli 80 prosenttia on sähköisiä.

Markkinointiamme ohjaavat sisäiset ohjeet, joissa vaatimus on lakien ja toimialan ohjeiden mukaisuus. Kilpailu- ja kuluttajavirasto seuraa ja valvoo tarkasti toimialan markkinointia, ja antaa tarvittaessa ohjeistuksia markkinoinnin muuttamiseksi. Kuluneen vuoden aikana saimme pariin tapaukseen tarkentavan ohjeen, jonka mukaan muutimme markkinointiamme.

Asiakkaamme saavat tuotteita ja palveluita koskevaa asiakasviestintää ilman erillistä suostumusta myös sähköisesti. Asiakkaillamme on oikeus kieltää meitä lähettämästä suoramarkkinointia.

Olemme panostaneet kuluneen vuoden aikana palveluiden oikea-aikaiseen ja tilaustenmukaiseen toimittamiseen. Virheiltä ei kuitenkaan aina ole voinut välttyä. Näistä pyrimme sopimaan ensisijaisesti suoraan asiakkaan kanssa. Kuluttajariitalautakunta on myös ajoittain antanut asiakashyvityksestä suosituksen, jota olemme noudattaneet.

Kaikki palveluidemme hinnoittelua koskeva informaatio on saatavissa selkeästi ja läpinäkyvästi. Noudatamme useimpien liittymätuotteidemme hinnoittelussa käytännössä rajoittamattomia (5 000 minuuttia ja 5 000 SMS-viestiä kuukaudessa) kotimaan puhe- ja tekstiviestimääriä, sekä rajoittamatonta datasiirtomäärää kiinteällä kuukausihinnalla. Liittymähinnottelun kirjo sekä pre-paid-liittymät mahdollistavat sopivan palvelun valinnan. Tämä takaa asiakkaillemme mahdollisuuden hallita tietoliikennekustannuksiaan ja välttyä laskun aiheuttamilta yllätyksiltä.

Matkaviestin- ja tietoverkot

Tehtävämme osana suomalaista yhteiskuntaa on varmistaa kattavat ja luotettavat matkaviestintä- ja tietoliikenneyhteydet. Langattomat yhteydet tuovat ne kaikkien suomalaisten ulottuville. Ylläpidämme ja kehitämme matkaviestinverkon peittoa niin, että se palvelee parhaalla mahdollisella tavalla käyttäjien tarpeita. Tämä on myös turvallisuuskysymys, esimerkiksi suuri osa hätäpuheluista soitetaan matkapuhelimella ja myös viranomaisverkot toimivat pitkälti langattomilla yhteyksillä.

Mastojen, tukiasemien ja lähetyksasemien sijoittelu edellyttää hyvää, lainmukaista yhteistyötä niin yksityisten taloyhtiöiden kuin maanomistajien kanssa sekä kunnallista lupaa. Sijoittelu määräytyy osapuolten kuulemisen perusteella, vaatimusten ja käyttötarkoituksen mukaan. Kuulemisen ja saadun luvan perusteella määritellään rakenteiden ulkonäkö ja muut vaatimukset, joiden mukaan rakentaminen tapahtuu. Infrastruktuurin rakentamisesta tehdään aina sopimus, joka vahvistaa edellä määritellyt asiat.

Matkapuhelinliikenteen tukiasemaverkoston rakentamisessa noudatamme Suomessa maankäyttö- ja rakennuslakeja, jotka säätelevät ympäristövaikutuksia. Elisan viestintäverkot kattavat koko maan. Niiden ei ole havaittu aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia ympäristölle tai biodiversiteetille.

Hyödynnämme tukiasemien sijoittelussa laajasti rakennuspaikkojen yhteiskäyttöä alan toimijoiden välillä - yli puolet tukiasemista on yhteiskäytössä. Lisäksi lähetyksäajuuudet tukiasemiin voivat olla toiselta toimijalta vuokrattuja, jolloin vältymme turhan kapasiteetin rakentamiselta vuokrakohteissa. Rakennuspaikkojen yhteiskäyttö on pakollista Suomessa ja vapaat mastopaikat ovat myös muiden toimijoiden käytettävissä.

Noudatamme Säteilyturvakeskuksen (STUK) ohjeita liittyen sähkömagneettisiin kenttiin, joita säädelään myös lainsäädännöllä sekä muilla viranomaismääräyksillä. Sosiaali- ja Terveysministeriön säädökset 294/2002 ja 1474/1991 määrittelevät työntekijöihin ja kansalaisiin kohdistuvien radioaaltojen sallitun enimmäissäteilyn. Säädös perustuu kansainvälisen säteilyturvakomission ICNIRP:n ohjeisiin.

Toimimme asiantuntijajäsenenä Teknologiateollisuus ry:n, sekä tietoliikenne- ja tietotekniikka-alan yritykset FiCom ry:n ja energiayhtiöiden (Energiateollisuus) perustamassa EMF (electromagnetic fields) - neuvottelukunnassa, joka on kansallinen radiotaajuuskenttien asiantuntijaelin. Neuvottelukunnan tehtävänä on myös vaikuttaa siten, että eurooppalaisten ja suomalaisten yritysten kilpailukyky säilyy ja kuluttajien turvallisuus varmistetaan.

Osallistuimme vuosien 2009–2012 aikana langattomien viestimien terveysvaikutuksia arvioivaan Wireless Communication Devices and Human Health (WIRECOM) - tutkimusohjelmaan, ja luovutimme sen käyttöön suostumuksensa antaneiden koehenkilöiden puhelutiedot. Tutkimusohjelman ongelmat sisältyivät Maailman terveysjärjestön (WHO) prioriteetteihin ja tulokset edistävät siten WHO:n radiotaajuuskenttien (RF ja EMF) terveysriskien arviointiprosessia. Tutkimuksesta Suomessa vastasivat Työterveyslaitos, Säteilyturvakeskus (STUK) ja Turun Yliopisto.

Tutkimuksen osaprojektit ovat päättyneet:

- Radiotaajuuskenttien lämpövaikutukset
- Matkapuhelinsäteily ja ihmisen aivokudos
- Radiotaajuusdosimetria biologisiin tutkimuksiin

STUK teki lisäksi WIRECOM-tutkimukseen liittyvän matkapuhelimen käyttäjien seuranta tutkimuksen. Tutkimus liittyy kansainväliseen COSMOS-hankeeseen ja jatkuu vuoteen 2020. Lisätietoja Suomen tutkimuksesta www.cosmostutkimus.fi.

Tuottavuuden parantaminen ja kumppanuudet

Strategiamme mukaisesti panostamme tuottavuuden parantamiseen, uusien palveluiden kehittämiseen sekä vahvaan investointikykyyn. Haemme parempaa tuottavuutta erityisesti kiinnittämällä huomiota perustoimintojen kannattavuuteen niin omassa toiminnassamme kuin asiakkaille tuotettavien palveluiden kautta. Myös yritys- ja julkishallinnon asiakkaidemme keskeisenä haasteena on kehittää omia palveluitaan niin, että tulevaisuudessa pystytään johtamaan toimintaa pienemmin panostuksin palvelutasoa heikentämättä. Muutos edellyttää oman toiminnan avointa tarkastelua ja arvoa tuottavien toimintojen kehittämistä.

Elisan asiakaskokemukseen vaikuttaa keskeisesti kumppanit, jotka vahvistavat Elisan asemaa laadukkaiden ja entistä kansainvälisempien palveluiden tuottajana. Jatkuvaan laadun parantamiseen tähtäävässä kumppaninyhteistyössä panostamme yhteisiin tavoitteisiin ja asiakastyytyväisyyteen. Vuonna 2013 uutena IT-kumppanina aloitti mm. Tata Consultancy Systems, jolla on vahva kansainvälinen osaaminen ja toimialansa korkein asiakastyytyväisyys pohjoismaissa.

Asiakkaille tarjottavat ICT-palvelut, niihin liittyvät järjestelmät sekä verkonsuunnittelu ja ylläpito ovat jatkossakin Elisan omaa ydinosaa. Valittujen kumppaneiden kanssa tehdään turvallisuussopimus, jolla varmistetaan toimintaamme kohdistuvien velvoitteiden, kuten henkilöstön turvallisuuskoulutus, yksityisyydensuoja, luottamuksellisuus ja varautuminen, täyttyminen. Sopimusten toteutumista seurataan säännöllisellä yhteistoiminnalla ja auditoinneilla.

Yksityisyydensuoja ja tietoturvallisuus

Asiakastietojen ja viestinnän luottamuksellisuus sekä asiakkaiden yksityisyyden suojaaminen ovat meille tärkeitä perusarvoja. Henkilötietojen käsittely on vahvasti säännelty Suomen lailla sekä viranomaisten määräyksiin ja ohjein. Henkilöstön koulutus ja tietoisuuden lisääminen ovat keskeisiä välineitä tämän varmistamiseksi. Vastuu yksityisyyden suojasta tuotteisiin tai palveluihin liittyen on ensisijaisesti liiketoimintayksiköillämme

Noudatamme korkeaa tietosuojatasoa. Yritysturvallisuusyksikössämme työskentelee tietosuojavastaava, jonka tehtävänä on ohjeistaa ja valvoa tietosuojaan liittyviä asioita. Keräämme henkilö- ja tunnistamistietoja ainoastaan tarkoin määriteltyjä laillisia tarkoituksia varten, eikä niitä käsitellä näiden tarkoitusten kanssa yhteensopimattomalla tavalla. Huolehdimme palveluidemme tietoturvasta käyttäen menettelytapoja, jotka ovat tarkoituksenmukaisessa suhteessa uhkien vakavuuteen ja tekniseen kehitystasoon sekä kustannuksiin.

Tietoturvaloukkausten torjuminen ja tietoturvaan kohdistuvien häiriöiden poistaminen vaatii erityistä huolellisuutta. Toimenpiteissä pyrimme kaikin tavoin siihen, ettei viestin luottamuksellisuutta tai yksityisyyden suojaa tarpeettomasti vaaranneta. Tiedotamme palveluiden tietoturvaan liittyvistä toimenpiteistä ja muista tietoturvaan liittyvistä seikoista tarkoituksenmukaisimmalla tavalla, esimerkiksi internetsivuillamme tai asiakastiedotteilla.

Luovutamme asiakkaiden tietoja vain lain sallimissa rajoissa ja asiakasrekisteriselosteen mukaisesti esimerkiksi viranomaisille ja muille teleyrityksille. Kaikkia työntekijöitämme ja alihankkijoitamme sitoo vaitiolovelvollisuus asiakkaan tietoja käsiteltäessä.

Tuoteturvallisuus

Meille on tärkeää varmistua, että tuoteturvallisuusasioissa toimitaan vallitsevien lakien ja määräysten mukaan. Kauttamme saatavat, sekä omaan käyttöömme että myyntiin tulevat, matkapuhelimet täyttävät ICNIRP:n ohjeistuksen sekä tuotestandardin EN50360 vaatimukset sähkömagneettisen säteilyn ja energian siirtymisen (Specific Absorption Rate, SAR) osalta. Sekä henkilöstöllämme että asiakkailtamme on mahdollisuus vähentää mainittuja säteilyaltistuksia hands free -lisävarustein. Tuoteturvallisuudesta vastaa kyseisen tuotteen tai palvelun liikkeelle laskenut liiketoimintayksikkömme.

Haemme jatkuvasti uusia patentteja ja tuotemerkkirekisteröintejä. Meille on tärkeää pitää huolta aineettomista oikeuksistamme ja siksi suojaamme kattavasti oikeuksiamme rekisteröinnein. Käytämme rajoitetusti avoimeen lähdekoodiin nojautuvaa teknologiaa.

Vähäpäästöisiä vaihtoehtoja asiakkaille

Ratkaisujemme avulla asiakkaamme saivat kuluneen vuoden aikana aikaan 21 965 tCO₂ päästösäästöt.

Suurimmat säästöt, 18 931 tCO₂, tulivat virtuaalisten yhteydenpitoratkaisuiden käytöstä. Jatkuvasti kasvavat päästösäästöt osoittavat, että virtuaalinen yhteydenpito on tullut suomalaisten arkeen pysyväksi toimintatavaksi. Virtuaalinen kanssakäyminen korvaa matkustamista ja vähentää hiilidioksidia sekä muita liikenteen päästöjä.

Esimerkiksi videoavusteisen asiakaspalvelun avulla voi hoitaa pankkiasioitaan. Videran Virtual Care - palvelun avulla ikäihmiset voivat helposti pitää yhteyttä läheisiinsä, ystäviinsä ja terveydenhuoltohenkilöstöön.

Työelämässä etätyöskentely lisääntyy ja yhteydenotot työovereihin tapahtuvat usein virtuaalisesti. Virtuaalinen yhteydenpito säästää aikaa, kilometrejä ja edistää alueellista tasa-arvoa esimerkiksi rekrytoinneissa. Yritykset voivat palkata työntekijänsä sieltä, mistä löytyvät sopivimmat työntekijät.

Pilvipalveluiden avulla asiakkaamme säästivät 2 982 (1 685) tCO₂. Pilvipalveluna toteutetut palvelinkeskukset vähentävät energiankulutusta jopa 94 prosenttia perinteiseen palvelinratkaisuun verrattuna. Pilvipalvelussamme tarjoamme asiakkaalle virtuaalista palvelinta eli palvelinkapasiteettia Elisan laitteista perinteisen palvelinratkaisun sijaan.

Asiakkaamme hyötyvät virtuaalisista palvelimista ja datakeskuksista, joissa palvelu laajenee heidän tarpeidensa mukaan. Palvelimien virtuaalisoinnin etuna on, että yhtä fyysistä palvelinta voi käyttää useampi asiakas. Näin palvelinten käyttö tehostuu ja energian käyttö vähenee verrattuna perinteiseen palvelinratkaisuun.

Elisan CO₂ päästösäästömittareiden laskentaperiaatteet löytyvät osoitteesta: <http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/vastuullisuus/ymparistovastuu/>

Säästyneet hiilidioksiditonnit asiakkaiden toimintatapojen muutoksesta

	2011	2012	2013
Asiakkaiden päästösäästöt yhteensä	8 334	19 156	21 965
Asiakkaiden virtuaalineuvottelut	7 307	17 395	18 931
Pilvipalvelut	993	1 685	2 982
Päätelaitteiden kierrätys	34	76	52

Esimerkkejä telealan tuotteista ja palveluista, jotka voivat korvata fyysisen tuotteen

	Potentiaaliset säästöt (tCO ₂)*	Välilliset negatiiviset vaikutukset	Potentiaali vastaa X kpl puun istuttamista
Asiakkaiden virtuaalineuvottelut	336 000	Virtuaalineuvotteluiden mahdollisuus lisää kokousten määrää. Vain noin 30 prosenttia virtuaalineuvotteluista korvaa matkustamista.	1 087 379
Pilvipalvelut	300 000	Pilvipalveluiden tarjonta saattaa lisätä säilötyn tiedon määrää. Toisaalta palvelinten virtualisointi säästää Elisan arvioiden mukaan jopa 94 prosenttia energiaa.	970 874
Liikkuvan työn ratkaisut (etätyö- ja tilatehokkuussäästöt)	821 094	Energiaa kuluu työntekijän kotona etätyöpäivinä. Tämän vaikutusta ei ole arvioitu tarkemmin.	2 657 261

* Laskennan oletukset: Elisalla on 150 000 yritysasiakasta. Oletus, että 80 prosenttia ottaa palvelut käyttöön. Yrityksessä on keskimäärin 5 työntekijää (Tilastokeskus 2012) ja 5 palvelinta. Hiilipäästöjen määrän arvioinnissa käytetty Elisan päästösäästömittareita. Niiden mukaan liikkuvan työn ratkaisuiden avulla voidaan säästää 40 prosenttia toimistotilaa. Puun istuttamisen CO₂ päästösäästöt 0,309 tonnia.

Kestävä arvo yhteiskunnalle

Yhteiskunnan toimintavarmuuden turvaaminen on osa toimintaamme. Asiakkaidemme viestintä- ja tietoturvallisuuden lisäksi kehitämme yhdessä viranomaisten sekä muiden alan toimijoiden kanssa turvallisempaa tietoverkkoa. Investoinneistamme valtaosa suuntautuu matkapuhelinverkon toimivuuden parantamiseen ja saatavuuden laajentamiseen.

Jokaisella suomalaisella on asuinpaikastaan riippumatta lain mukainen oikeus saada kotiinsa perustason kohtuuhintaiset viestintäpalvelut eli yleispalvelut. Samat palvelut on saatava myös jokaisen yrityksen kiinteään sijaintipaikkaan.

Yleispalveluja ovat puhelinliittymä, yhden megan laajakaistaliittymä sekä puhelinluettelo- ja numerotiedotuspalvelu. Lisäksi kuulo- ja puhevammaisille henkilöille on taattu heidän tarvitsemansa puhelinpalveluja vastaavat palvelut. Viestintävirasto määrittelee alueet ja ylläpitää listaa yleispalvelun tuottajista.

Investointeja yleispalveluvelvoitteen täyttämiseen ei eritellä muusta verkon pitkäjänteisestä kehittämisestä.

Yleispalveluvelvoitteen kuntakohtaiset toimijat on haettavissa osoitteessa www.viestintävirasto.fi/internetpuhelin/peruspalvelu/yleispalveluyrityksenhaku.html.

Vuorovaikutteisten palveluiden hyödyntäminen edellyttää valtakunnallisesti nopeaa ja toimintavarmaa verkkoa. Investoinneilla varmistamme kaikille suomalaisille kattavat ja nopeat mobiiliyhteydet. Kehittyneen ja resurssitehokkaan 4G-tekniikan nopea käyttöönotto parantaa mobiililaitteiden käytettävyyttä myös harvemmin asutuilla alueilla. Esimerkiksi Kiteellä Elisan verkko on toiminut vuodesta 2011 4G Dual Carrier -tekniikalla, ja otimme siellä käyttöön nopeamman LTE-tekniikan lokakuussa 2013.

Nopeiden 4G-yhteyksien kysyntä on kasvanut ja laajennamme saatavuutta jatkuvasti. Otimme lokakuussa Outokummussa ja Kiteellä käyttöön LTE-tekniikan mahdollistamat nopeudet vuonna 2011 käyttöön otetun HSDPA+ Dual Carrier -tekniikan lisäksi. Yhä paremmat yhteysnopeudet lisäävät mobiililaitteiden käyttömukavuutta Elisan ja Saunalahden asiakkaille, esimerkiksi videoiden katselussa, verkkosivustojen käytössä ja musiikin lataamisessa.

Olemme laajentaneet nopeasti marraskuussa 2011 käyttöönotetun 4G-teknologian saatavuutta. Vuoden 2013 lopussa 4G Dual Carrier -nopeudet olivat saatavilla jo yli 230 paikkakunnalla ja LTE-teknologia 75 paikkakunnalla. Verkkojemme kattavuus päivittyy julkiselle kuuluvuuskartallemme osoitteessa <http://elisa.fi/kuuluvuus/>.

Jatkoimme edelleen panostuksiamme myös 3G-verkkoon, rakensimme 2013 aikana satoja uusia tukiasemia ja teimme kapasiteettilaajennuksia. Verkon käytettävyyden parantuminen näkyy myös tutkimuksissa, European Communications Engineering Ltd:n (www.eceltd.com) tekemien säännöllisten mittausten perusteella Elisan 3G-verkossa on nopein keskimääräinen datanopeus (www.elisa.fi/vertaaverkkoja). Myös Aalto -yliopiston nettitutkan mukaan Elisan verkko on nopein Suomessa.

Varaudumme häiriötilanteisiin ja seuraamme esimerkiksi ennakoivasti säätietoja varmistaaksemme häiriöttömät palvelut myös myrskytilanteissa. Yhteistyössä sähköyhtiöiden kanssa koordinoimme mm. varavoimatarpeita riskialueille. Verkkoja ylläpitävät yksikkömme harjoittelevat säännöllisesti poikkeustilanteiden varalle.

Kehitämme jatkuvasti häiriötilanneviestintäämme myös asiakkailtamme saamamme palautteen ja toivomusten mukaisesti. Tavoitteenamme on tiedottaa mahdollisimman nopeasti ja asiakkaalle sopivimmalla tavalla. Panostamme erityisesti ennakoivaan tiedottamiseen.

Varaudumme suurten massatapahtumien aiheuttamaan alueelliseen liikennekuormitukseen lisäämällä mm. verkon kapasiteettia tapahtumapaikoille. Käynnistimme kesällä 2013 aktiivisen viestinnän myös isoimmista massatapahtumista Elisan häiriöpalvelukartalla ja sosiaalisessa mediassa.

Suomen merkittävin operaattori-investoija

- 2013 käyttöomaisuusinvestoinnit 202 miljoonaa euroa (ilman lisenssejä ja osakeinvestointeja)
- Investoinnit/liikevaihto 13 prosenttia

Merkittävimmät investointikohteet:

- 3G- ja 4G/LTE-verkot
- Kiinteä runkoverkko
- IT-järjestelmät
- Asiakaspäätelaitteet

Elisalla on asiakaspalvelussa sosiaalisen median (some) tiimi, jonka tehtävänä on auttaa asiakkaita siellä, missä asiakkaat itsekin ovat. Tiimi vastaa asiakkaiden kysymyksiin esimerkiksi Facebookissa ja Twitterissä, mutta on mukana myös yleisillä keskustelupalstoilla, joilla keskustellaan vaikkapa operaattoreista tai puhelinmalleista. Otimme asiakaspalvelussa käyttöön syksyllä Twitter-tilin @Elisa_aspa, jossa tiedotetaan myös häiriöistä.

Energiatehokkuus konesaleissa ja radioverkossa

Panostamme jatkuvasti uuteen energiatehokkaaseen teknologiaan niin radioverkoissamme kuin palvelinkeskuksissammekin. Kuluneen vuoden aikana saavutimme 3 797 tCO₂ säästön energiatehokkaamman toiminnan avulla palvelinkeskuksissamme.

Konesalit

Olemme kehittäneet konesalikeskusratkaisun, joka hyödyntää palvelimista syntyvää hukkaenergiaa, ja näin tehostaa energian käyttöä. Syntyvä lämpöenergia hyödynnetään kokonaisuudessaan lähialueen kaukolämmityksessä. Esimerkiksi Espoossa sijaitseva konesalimme tuottaa vuosittain noin 20 000 megawattituntia energiaa toimiessaan täydellä kapasiteetillaan. Tämä vastaa yli 1 000 suomalaisen omakotitalon lämpöenergian vuosikulutusta.

Virtualisointi, eli palvelintilan tehostaminen, on myös tehokas tapa säästää energiaa konesaleissa. Olemme virtualisoineet tehokkaasti viime vuosina omia palvelimiamme, joista noin puolet on virtuaalisia. Palvelinkeskuksissa pyrimme entistä suurempaan keskikokoon sulkemalla pieniä, tehottomampia konesaleja. Isoissa konesaleissa olemme parantaneet energiatehokkuutta hukkaenergian hyödyntämisen lisäksi perinteisillä tavoilla, mm. hyödyntämällä talviaikana kylmää ilmaa konesalien viilennyksessä.

Säästämisestä ja tehokkuusparannuksista syntynyt energiansäästö (GJ) ⁽¹⁾

	2011	2012	2013
Monitilatoimistot	32 411	25 391	25 115
Palvelinympäristöjen energiatehokkuus	36 423	31 936	26 888
Virtuaalisiin palvelimiin siirtyminen	15 405	23 223	42 702
Palvelinten lämmön uudelleenkäyttö	17 561	18 010	16 636
Yhteensä	106 884	98 559	111 340

¹⁾ Lisätietoja ja laskentaperiaatteet Elisan ympäristölaskentareportista www.elisa.fi

Radioverkko

Radioverkossa tukiasemalaitteiden energiatehokkuus on viime vuosina parantunut ja energiankulutus siirrettyä datamäärää kohden pienentynyt. Samanaikaisesti verkon kokonaiskulutus on kuitenkin kasvanut. Merkittävin selittävä tekijä on tukiasemien määrän ja siirrettävän datan kasvu.

Uudet tukiasematyypit kuluttavat energiaa aikaisempaa hieman enemmän, vaikka tekniikka onkin energiatehokkaampaa. Esimerkiksi 4G LTE -tukiasemat kuluttavat arviolta 10 prosenttia enemmän kuin 3G-tukiasemat. Niiden siirtokapasiteetti on kuitenkin huomattavasti parempi kuin vanhoissa tukiasemissa. Siirtokapasiteetin kasvu mahdollistaa datan määrä kasvattamisen matkapuhelinverkossa, mikä tasaveroistaa palveluiden saatavuutta.

Teemme radioverkoissamme jatkuvasti energiatehokkuustoimenpiteitä energiankulutuksen hillitsemiseksi. Vuonna 2013 optimoimme verkossamme 3G-tukiasemien lähetteiden tehoa, mikä pienensi radioverkon kokonaissähkönkulutusta. Jatkamme tehojen optimointeja edelleen.

Suunnittelemme jatkuvasti matkapuhelinverkkoa ja sen käytön optimointia, jolloin voimme poistaa päällekkäisiä laitteistoja vähentää energiankulutusta. Toimenpiteillä vähennämme myös kaapeliurien kaivamista sekä asennus- ja huoltomatkoja. Verkon modernisoinnissa korvaamme vanhoja energiatehottomia tukiasemia multiradiotekniikalla, ja uusimme muita vanhoja tukiasemia energiatehokkaampiin.

Alustavien arvioiden mukaan voimme vuoteen 2019 mennessä vähentää vuotuista sähkönkulutusta 74 000 MWh verkon uudelleen suunnittelulla, modernisoinnilla sekä uusilla sähkönsäästöominaisuuksilla.

Tiedonsiirron hiilijalanjälki/Gtavu

Oma hiilijalanjälki

Hiilidioksidipäästöihin vaikuttaminen on keskeinen osa ympäristövastuutamme. Kehitämme jatkuvasti uusia toimintatapoja energiankäytön tehostamiseksi ja oman hiilijalanjälkemme pienentämiseksi. Investoimme määrätietoisesti energiatehokkaaseen ja kestävään teknologiaan. Tätä tukee mittaristomme, joka noudattaa kansainvälistä Greenhouse Gas (GHG)-protokollaa. Mittaristoa ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti ilmastoystävällisen toiminnan mittaamiseksi ja asiakkaiden valintojen tueksi.

Suurin ilmastovaikutuksemme tulee energian käytöstä. Palveluiden ylläpito kuluttaa energiaa. Sähkönkulutuksemme vuonna 2013 oli 220 876 (247 795) MWh. Suurin osa sähköenergiasta käytetään tuotantoverkossamme. Elisan hiilijalanjälki vuonna 2013 oli 66 904 (90 452) tCO₂ (Luvuissa ei ole mukana Scope 3 taulukossa olevaa kuljetusten hiilijalanjälkeä). Tuotantoverkon hiilijalanjälki oli noin 80 prosenttia koko hiilijalanjäljestä. Siirryimme kesällä 2013 kaikessa suorassa sähkönhankinnassa alkuperätodistettuun uusiutuvaan energiaan. Tämä muutos paransi hiilijalanjälkeämme.

Vuoden 2013 aikana aloitimme arvoketjumme laajemman analysoinnin huomioiden GHG:n Scope 3:n viitekehyksen. Yritystoiminnan läpinäkyvyys edellyttää mm. hankintaketjun vaikutusten tarkastelun. Merkittävimmät hiilidioksidipäästöt syntyvät ostettujen elektroniikkalaitteiden valmistuksesta. Toimenpiteemme logistiikkaketjun ja hankintatoimen vaikutusten tarkemmaksi analysoimiseksi ovat vasta alussa.

Raportoimme kolmantena vuonna peräkkäin CDP:lle (Carbon Disclosure Project) oman hiilijalanjälkemme sekä toimenpiteet ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Ilmatoraportointimme läpinäkyvyys ja laadukkuus palkittiin tänä vuonna 9. sijalla pohjoismaisten raportoitijien joukossa. Tämä on merkittävä parannus edellisvuoden sijalta 16. Olimme jälleen raportoinnissa pohjoismaiden paras teleoperaattori.

Suorat ja epäsuorat kokonaiskasvihuonekaasupäästöt painon mukaan (tCO₂)

	2011	2012	2013
Scope 1, suorat kasvihuonekaasupäästöt	162	332	486
Scope 2, epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt	88 264	81 041	59 351

Muut merkittävät epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt painon mukaan (tCO₂)

Epäsuorat päästöt (Scope 3)	2011	2012	2013
Radioverkon rakentaminen	1 987	2 351	1 159
Liikematkustaminen	1 791	2 133	1 992
Työn ja kodin välinen liikenne	3 060	3 550	2 904
Jätteet (vain emoyhtiö)	60	61	69 ⁽²⁾
Muut: paperilaskutus	958	899	782
Muut: sähköinen laskutus	42	67	94
Muut: toimistopaperi	17	10	56
Muut: jäteveden käsittely	9	11 ⁽¹⁾	10
Kuljetukset	n/a	1 296	848

¹⁾ Laskentavirhe korjattu, luku muuttunut

²⁾ Laskentaperusteet muuttuneet: lisätty SER-jäte

Päälähteiden suora energiankulutus (GJ)

	2011	2012	2013
Dieselin ja bensiinin kulutus	2 194	1 898	3 342
Öljyn kulutus	n/a	2 700	3 382

Päälähteiden epäsuora energiankulutus (GJ)

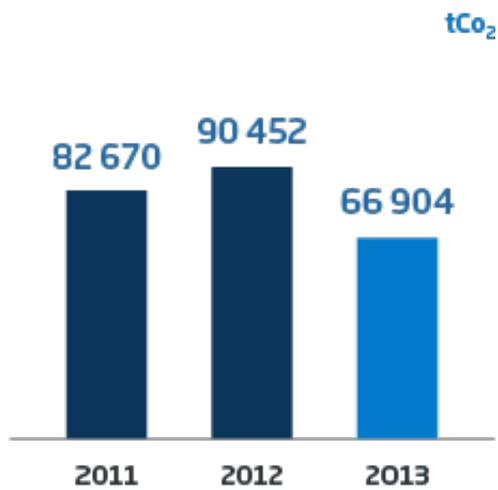
	2011	2012	2013
Elisa Oyj sähkö	785 524	824 339	710 751
Elisa Oyj lämmitys	72 137	77 857	64 937
Elisa Eesti sähkö	66 805	67 723	84 404
Elisa Eesti lämmitys	940	2 538	2 538 ⁽¹⁾
Hankittu uusiutuva sähkö (vesivoimaa)	0	0	230 400

¹⁾ Vuoden 2012 luku

Elisan säästyneet hiilidioksiditonnit palveluntuotannon tehostamisesta

	2011	2012	2013
Elisan omat päästösäästöt yhteensä	6 898	9 860	10 029
Liikkuvan työn ratkaisut	2 604	3 532	4 198
Konesalit	3 738	4 808	3 797
Tuotepalautusten uudelleenkäyttö	333	1 179	1 356
Verkkolaskutus	223	340	678

Elisan hiilijalanjälki

Tehokkaampaa materiaalihallintaa

Keskeinen osa alamme ympäristövaikutuksista syntyy tietoteknisten laitteiden valmistuksessa.

Käyttökelpoisten metallialteen saamiseksi on tärkeää, että laitteet kierrätetään mahdollisimman tehokkaasti. Näin pystytään myös pienentämään valmistusvaiheen ympäristövaikutuksia.

Markkinoille toimittamiemme elektroniikkatuotteiden, akkujen ja pakkausten osalta noudatamme Suomen jätelain mukaista tuottajavastuuta, jonka mukaan tuottaja vastaa käytöstä poistetun tuotteen jätehuollosta. Pakkausten osalta laki velvoittaa niiden hyötykäyttöön joko materiaalina tai energiana.

ICT-laitteiden maahantuojaa veloitetaan hyödyntämään, uudelleen käyttämään ja kierrättämään muistia sisältäviä sähkö- ja elektroniikkalaitteita, kuten tietokoneita, matkapuhelimia ja digikameroita SER-jätelaisissa määrättyllä tavalla. Vuoden 2013 aikana uudistimme kierrätyksemme sekä SER-jätettä koskevat keräyssopimukset. Myymälämme varustettiin asianmukaisilla keräysastioilla, joiden kautta jäte päätyy uudelleen käsittelyyn ja jälleen elektroniikan raaka-aineiksi.

Käytössämme on itse maahantuotuja lyijyakkuja, joita käytetään varavirtalähteenä tukiasemien ja kriittisen infrastruktuurin ylläpitämiseksi myrsky- ja muissa häiriötilanteissa. Akkujen käytön päättyessä ne toimitetaan käsittelyyn Kuusakoski Oy:lle, joka toimittaa akut viranomaisohjeita noudattaen käsittelyyn Ruotsiin ja Viroon. Meitä koskee akkujen osalta tuottajavastuu ja raportoimme maahantuodut akut Pirkanmaan ELY-keskukseen. Vuonna 2013 toimitimme lyijyakkuja Kuusakoski Oy:lle yhteensä 13 176 (20 495) kg. Emme itse käsittele, kuljeta tai vie maasta jätteitä.

Jätteiden kokonaispaino tyyppin ja loppusijoitusmenetelmän mukaan (tonnia)

	2011	2012	2013
Kokonaisjättemäärä ⁽¹⁾	435	558	576
Ongelmajättemäärä ⁽¹⁾	7	84	39
SER (sähkö- ja elektroniikkaromu) ⁽¹⁾	159	108	199
Jätteiden kierrätyaste % ⁽²⁾	67	73	75
Jätteiden hyötykäyttö % ⁽²⁾	17	16	9
Kaatopaikkasijoitus % ⁽²⁾	15	11	15

¹⁾ Jättemääriä ei ole saatavilla Elisa Eestin osalta.

²⁾ Prosenteissa ei ole mukana SER- jätteitä

Yritysassiakkaillemme on vuodesta 2011 lähtien ollut mahdollisuus kierrätyspalveluun, jossa tietokonepaketin ostaja voi antaa vanhat kannettavat tietokoneensa uuteen käyttöön. Henkilöasiakkaiden matkapuhelimille olemme tarjonneet vastaavan palvelun vuodesta 2010 alkaen.

Käytetyt toimivat puhelimet myydään uudelleenkäyttöön. Käytetystä laitteesta saatavan rahallisen hyvityksen tarkoituksena on kannustaa asiakkaita palauttamaan vanhat elektroniikkalaitteet sen sijaan, että ne päätyisivät jätteiksi. Vuoden 2013 laitteiden uudelleen käytöllä saavutettiin 53 (76) tCO₂ päästösäästöt.

Olemme vuoden aikana määrätietoisesti tehostaneet toimintaamme tuotepalautusten uudelleenkäytössä. Osa henkilöasiakkaille lähetetyistä laitteista palautuu takaisin lyhyen kokeilujakson jälkeen. Tarkistus- ja pakkausmenetelmien tarkentaminen on mahdollistanut sen, että toimiviksi todetut tuotteet saadaan paremmin talteen, ja ne voidaan tarkistettuna ottaa uudestaan käyttöön. Vuoden 2013 aikana kierrätyksen tehostumisesta saatiin 1 395 (1 179) tCO₂ päästösäästöt.

Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan (tonnia)

	2011	2012	2013
Oma tuotteiden paketointi, Elisa Oyj			
Aaltopahvipakkaukset ⁽¹⁾	2	1,1	6
Kartonkipakkaukset ja paperikääreet ⁽¹⁾	87	63	60
Muovipakkaukset ⁽¹⁾	6,4	1,9	1,5
Kopiopaperin kulutus	39	22	33
Asiakaslaskutukseen kuuluva paperi	141	142	131
Hankittu elektroniikka myyntiin ja tuotantoverkkoon	n/a	624	679
Sim- kortit	n/a	10	9

¹⁾ Pakkausmateriaalin määrä on arvio.

Hankinnan periaatteet

Hankintaprosessimme on kuvattu hankinnan ohjeistuksessa ja eettisen ostamisen periaatteissa. Merkittävimmät investoinnit toiminnassamme suuntautuvat Suomeen ja Viroon. Pyrimme hankinnoissamme suosimaan paikallisia tuotteita silloin kuin se on mahdollista. Olemme alustavasti kartoittaneet hankinnan sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia sekä niihin liittyviä hallinta- ja laskentamekanismeja.

Alalla käytettävä tekniikka on valtaosaltaan valmistettu Euroopan ulkopuolisissa maissa. Erityisesti Euroopan ulkopuolisessa hankinnassa noudatamme eettisen ostamisen periaatteita, jotka noudattelevat YK:n Global Compactin periaatteita ja jotka kieltävät negatiivisen syrjinnän, mukaan lukien rotuun tai sukupuoleen kohdistuvan syrjinnän. Lapsityövoiman ja pakkotyövoiman käyttö on kielletty lailla Euroopan maissa. Euroopan ulkopuolisissa maissa kiellämme eettisen ostamisen periaatteiden mukaisesti lapsi- tai pakkotyövoiman käytön.

Edellytämme toimittajiemme toimivan ympäristön ja ihmisoikeuksien kannalta kestävästi sekä noudattavan kansallisia ja kansainvälisiä lakeja. Edellytämme uusien sopimusosapuolijemme hyväksyvän eettisen ostamisen periaattemme. Tarvittaessa teemme myös oman tarkastusprotokollan mukaisia arviointeja uusien alihankkijoiden toiminnan laadusta. Vuonna 2013 suorittamamme arvioinnit eivät ole johtaneet toimenpiteisiin.

Taloudelliset vaikutukset

Pystyäksemme täysipainoisesti kehittämään palveluitamme ja kantamaan yhteiskuntavastuamme, tulee toimintamme olla taloudellisesti tuloksellista. Taloudelliset vaikutuksemme näkyvät laajasti mm. työntekijöiden, alihankkijoiden, jälleenmyyjien ja muiden kumppaneiden toiminnassa sekä Suomessa että Virossa. Maksamalla veroja ja muita julkisia maksuja osallistumme koko yhteiskunnan kehittämiseen.

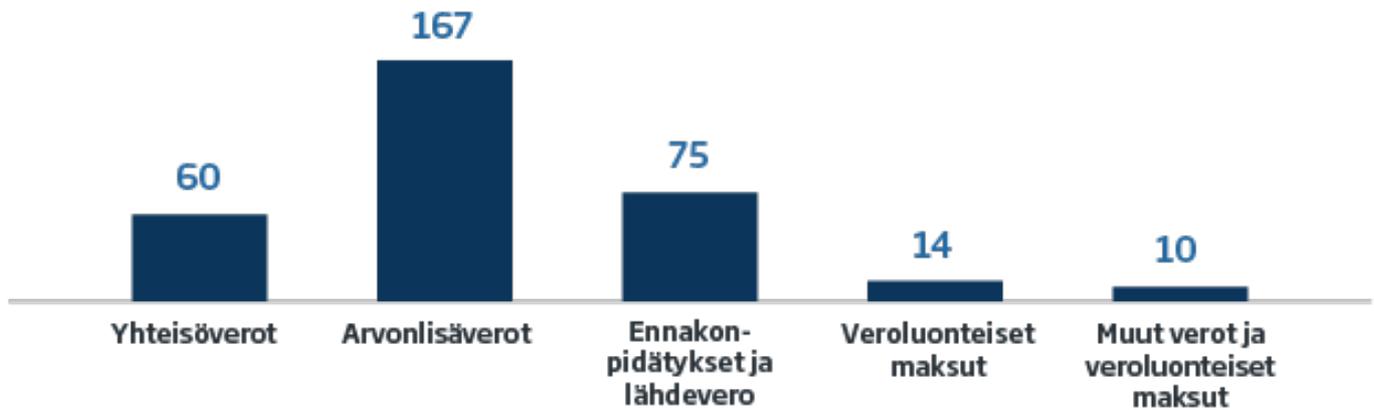
Olemme merkittävä ja läpinäkyvä veronmaksaja. Keräämämme ja tilittämämme verot sekä veroluonteiset maksumme Suomessa ovat noin 330 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä muodostuu pääasiassa tulokseen perustuvasta yhteisöverosta, tilitetyistä arvonnäköveroista, palkkoihin perustuvista ennakonpidätyksistä sekä osinkoihin perustuvista ennakonpidätyksistä ja lähdeveroista.

Varsinainen voitonjakopolitiikkamme on 80–100 prosenttia edellisen tilikauden nettotuloksesta. Tämän lisäksi osakkeenomistajille voidaan jakaa lisävoitonjakoa. Jakoehdotusta tai -päätöstä tehdessään hallitus ottaa huomioon yhtiön taloudellisen aseman, tulevat rahoitustarpeet ja asetetut taloudelliset tavoitteet. Voitonjakoon kuuluvat osinko, pääomanpalautus ja omien osakkeiden osto.

Taloudellisia vaikutuksiamme ovat myös osallisuus ja kumppanuus yhteiskunnallisissa hankkeissa. Osallistuimme Tukikummit ry:n järjestämään ja presidentti Niinistön suojelemaan nuorten syrjäytymistä ehkäisevään kampanjaan. Toteutimme kampanjaa myös henkilöstömme omalla Aikaa Olla Läsä -hankkeella, jossa nostimme esiin elisalaisten osallistumista nuorten arkeen. Kampanja näkyi alueellisesti erilaisina aktiivisen yhdessäolon tapahtumina nuorten ja lasten kanssa sekä mm. lelukeräyksenä Mannerheimin Lastensuojeluliiton perhekahvilaa varten.

Osallistuimme myös Ylen Hyvä -säätien Nenäpäivä-keräykseen kumppanina, kerääjänä ja puhelinkeräyksen järjestäjänä. Nenäpäivä-viikon radio-ohjelmat tuotettiin Helsingin Lasipalatsin Elisa Studiolta.

Elisan maksamat ja tilittämät verot 2013 *

* sisältää keskeiset tytäryhtiöt

Elisan osakeomistuksen jakautuminen sekä omistajamäärä 31.12.2013

- Ulkomaiset omistajat 30 %
- Kotitaloudet 32 %
- Kotimaiset yhtiöt ja instituutiot 38 %

Raportin kuvaus

Tämä on Elisan ensimmäinen varsinainen yritys vastuukertomus. Olemme tätä ennen laatineet Global Reporting Initiativen (GRI:n) kestävän kehityksen raportointiohjeiston mukaisen vastuutoimintaa kuvaavan hakemiston vuosina 2011 ja 2012. Vuoden 2012 GRI hakemisto julkaistiin maaliskuussa 2013 ja se on saatavissa sivulta: <http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/vastuullisuus/>.

Raportointijakso on tässä raportissa kalenterivuosi 2013. GRI- hakemisto vuodelta 2013 on osa tätä raporttia.

Raportin kattavuus

Raportointikokonaisuus ja raportoitavat tiedot on määritelty GRI 3.1 sekä voimassa olevan luonnoksen televiestinnän toimialakohtaisesta raportoinnista ohjeistuksen rajauksen määrittelyperiaatteiden perusteella. Raportti kattaa Elisan konsernilaskennassa mukana olevat liiketoimintayksiköt ja tytäryhtiöt sekä vuokratut toimitilat. Taloudellinen informaatio on konsernin tilinpäätöksestä ja sen osalta noudatetaan IFRS:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Ympäristötunnuslukujen osalta on GRI:n ohjeistuksen mukaisesti laskettu emoyhtiön ja sen tytäryhtiöiden merkittävimmät ympäristövaikutukset kaikissa toimintamaissa. Hiilidioksidipäästöjen laskenta perustuu Greenhouse Gas -protokollan (www.ghgprotocol.org) mukaiseen metodologiaan. Laskennan kuvaus on julkaistu internetsivulla: <http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/vastuullisuus/ymparistovastuu>. Henkilöstön osalta on raportoitu sekä emoyhtiön että tytäryhtiöiden luvut. Mittaamiseen liittyviä merkittäviä muutoksia ei ole aikaisempiin vuosiin.

Rakenteelliset muutokset on esitetty tarkemmin Elisan vuosikertomuksessa. Merkittävimmät muutokset olivat Sulake Oy:n omistuksen nosto 100 prosenttia sekä Pohjanmaan Puhelin Osuuskunnan (PPO) televiestintä- ja IT-liiketoiminnan fuusio Elisaan. Kauppa sisälsi myös PPO:n omistukset Kymen Puhelimessa ja Telekareliassa.

Yhteystiedot

<http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/sijoittajille/yhteystiedot/>

Riippumaton varmennusraportti

Elisa Oyj:n johdolle

Olemme Elisa Oyj:n (jäljempänä Elisaa) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet Elisan verkossa julkaistun vuosikertomuksen 2013 yhteydessä, Vastuullisuus-osiossa esitetyt yritys vastuutiedot raportointiajanjaksolta 1.1.-31.12.2013 (jäljempänä yritys vastuutiedot).

Elisan johto vastaa yritys vastuutietojen laatimisesta ja esittämisestä Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines 3.1 -ohjeiston mukaisesti.

Meidän velvollisuutenamme on esittää rajoitetun varmuuden antavan toimeksiantomme perusteella riippumaton johtopäätös varmennuksen kohteena olevista tiedoista. Olemme toteuttaneet toimeksiannon KHT-yhdistyksen Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus - varmennusstandardin 3000 mukaisesti. Emme vastaa työstämme, raportista tai johtopäätöksistämme muille tahoille kuin Elisalle.

Varmennuksemme arviointikriteereinä on Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines 3.1 -ohjeisto.

Toimeksiannon rajoitukset

Varmennusraporttiamme lukiessa tulee ottaa huomioon yritys vastuuseen liittyvien tietojen luonteeseen kuuluvat, tiedon tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat rajoitukset. Yritys vastuuta koskevia tietoja tulee arvioida yhdessä Elisan antamien tietojen keräämiseen, laskemiseen ja arvioimiseen liittyvien selvitysten kanssa. Varmennusraporttiamme ei ole tarkoitettu käytettäväksi arvioitaessa Elisan suoriutumista

määrittelemiensä yritys vastuuseen liittyvien periaatteiden toteuttamisessa. Elisan taloudellisen aseman ja toiminnan tuloksen arvioimiseksi tulee tutustua Elisan tilintarkastettuun tilinpäätökseen 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta.

Toimeksiannossa tehdyt toimenpiteet ja johtopäätökset

Varmennustoimenpiteemme on suunniteltu antamaan rajoitettu varmuus siitä, ovatko esitetyt yritys vastuutiedot olennaisilta osiltaan Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines 3.1 -ohjeiston mukaisesti esitetty. Rajoitetun varmuuden antava toimeksianto toteutetaan tekemällä tiedusteluja pääasiassa henkilöille, joiden tehtävänä on laatia esitetyt yritys vastuutiedot, soveltamalla analyttisiä ja muita asianmukaisia evidenssin hankkimismenetelmiä. Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa yllä mainitut evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat vähemmän kattavia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä annetaan alemman tason varmuus.

Toimeksiannossamme olemme suorittaneet seuraavat toimenpiteet:

- Olemme haastatelleet neljää ylimmän johdon edustajaa, vahvistaaksemme ymmärrystämme yritys vastuulle asetetuista tavoitteista ja Elisan yritys vastuun yhteydestä Elisan liiketoimintastrategiaan ja toimintoihin.
- Olemme arvioineet yritys vastuutietojen keräämiseen ja yhdistelemiseen käytettäviä tiedonhallinnan prosesseja, tietojärjestelmiä sekä käytännön menettelytapoja ja tutkineet niihin liittyviä Elisan sisäisiä dokumentteja.
- Olemme verranneet esitettyjä yritys vastuutietoja niiden taustalla oleviin toimintaohjeisiin, johtamis- ja raportointijärjestelmiin sekä dokumentointiin.

- Olemme arvioineet yritysvastuutietojen yhdenmukaisuutta GRI-ohjeiston periaatteiden kanssa.
- Olemme käyneet läpi esitetyt yritysvastuutiedot ja -väittämät ja arvioineet tietojen laatua ja laskentarajojen määrittelyä.
- Olemme testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä otospohjaisesti konsernin tietojärjestelmistä ja yhtiöiltä saaduista alkuperäisistä numeerisista tiedoista.

Tekemämme varmennustyön perusteella tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, että varmennustoimeksiannon kohteena olleet tiedot eivät olisi olennaisilta osiltaan Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines 3.1 -ohjeiston mukaisesti esitetty.

Helsinki, 6. maaliskuuta 2014

KPMG OY AB

Esa Kailiala, KHT

Nathalie Clément, Senior Manager, Advisory

GRI-hakemisto

* K: kokonaan, O: osittain, E: ei ollenkaan

Indikaattorin sisältö	Sisältyy *	Lähdesivu	Lisätiedot
1. STRATEGIA JA ANALYYSI			
1.1 Toimitusjohtajan katsaus		Liiketoiminta/ Toimitusjohtajan katsaus	
1.2 Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet		Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa, Yritysvastuun hallinnointi	
2. ORGANISAATIO			
2.1 Organisaation nimi	K	Liiketoiminta/ Elisa lyhyesti	Elisa Oyj
2.2 Tärkeimmät tuotteet, palvelut ja tavaramerkit	K	Liiketoiminta/ Elisa lyhyesti, Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat	
2.3 Operatiivinen rakenne	K	http://corporate.elisa.fi /elisa-oyj/elisa-oyj/organisaatio/	
2.4 Organisaation pääkonttorin sijainti	K	http://corporate.elisa.fi /elisa-oyj/elisa-oyj/yhteystiedot/	
2.5 Toimintojen maantieteellinen sijainti	K	Liiketoiminta/ Elisa lyhyesti	
2.6 Omistusrakenne ja yhtiömuoto	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Taloudelliset vaikutukset	
2.7 Markkina-alueet	K	Liiketoiminta/ Elisa lyhyesti	
2.8 Organisaation toiminnan laajuus	K	Tilinpäätös / Hallituksen toimintakertomus 2013	
2.9 Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa tai omistusrakenteessa raportointikaudella	K	Tilinpäätös/ Hallituksen toimintakertomus 2013	
2.10 Raportointikaudella saadut palkinnot	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Oma hiilijalanjälki	
3. RAPORTTI			
3.1 Raportointikausi	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.2 Edellisen raportin päiväys	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.3 Raportin julkaisutiheys	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.4 Yhteystiedot	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.5 Raportin sisällön määrittely	K	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa, Vastuuraportin kuvaus	
3.6 Raportin rajaus	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.7 Erityiset rajoitukset raportin laajuudessa tai rajauksessa	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	

3.8 Yhteisyritysten, tytäryhtiöiden, vuokrattujen toimitilojen, ulkoistettujen toimintojen ja muiden raportointijaksojen ja/tai organisaatioiden väliseen vertailtavuuteen merkittävästi vaikuttavien teemojen raportointiperusteet	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.9 Mittaus- ja laskentaperiaatteet	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.10 Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.11 Merkittävät muutokset raportin laajuudessa, rajauksissa tai mittausmenetelmissä	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
3.12 GRI -hakemisto	K	Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus: GRI hakemisto	
3.13 Periaatteet ja käytäntö raportin ulkoiseen varmennukseen		Vastuullisuus/ Vastuuraportin kuvaus	
4. HALLINTOTAPA JA VUOROVAIKUTUS			
4.1 Organisaation hallintorakenne	K	Hallinnointi/ Hallinto- ja ohjausjärjestelmä	
4.2 Hallituksen puheenjohtajan asema	K	Hallinnointi/ Hallitus	
4.3 Hallituksen jäsenten riippumattomuus	K	Hallinnointi/ Hallitus	
4.4 Osakkeenomistajien ja henkilöstön mahdollisuudet tarjota hallitukselle suosituksia ja neuvoja	K	Vastuullisuus / Henkilöstön kehittäminen: Hyvinvointi ja yhteisöllisyys; Hallinnointi/ Hallinto- ja ohjausjärjestelmä	
4.5 Organisaation tulosten vaikutus hallituksen ja johdon palkitsemiseen (ml. Yritysvastuu)	K	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa: Yritysvastuun hallinnointi; Hallinnointi/ Hallitus, Palkitsemisjärjestelmä	
4.6 Menettelytavat eturistiriitojen välttämiseksi hallituksessa	K	Hallinnointi/ Hallitus	
4.7 Hallituksen jäsenten pätevyys strategisen johtamisen ja yritysvastuun alueilla	O		Yhtiö noudattaa Arvopaperi-markkina-yhdistyksen suositusta listayhtiöiden hallinnointikoodista, kohta 9.
4.8 Missio, arvo ja eettiset periaatteet	O	Vastuullisuus/ Sisäiset periaatteet, http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/elisa-oyj/arvot/ , http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/elisa-oyj/strategia/	
4.9 Hallituksen tavat seurata yhteiskuntavastuun johtamista, mukaan lukien riskien hallinta	O	Hallinnointi / Hallitus	
4.10 Hallituksen oman toiminnan arviointi	O	Hallinnointi / Hallitus	
ULKOPUOLISET SITOUMUKSET			
4.11 Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	O	Vastuullisuus / Vastuullisuus Elisassa: Sisäiset periaatteet	
4.12 Sitoutuminen ulkopuolisiin aloitteisiin	K	Vastuullisuus / Vastuullisuus Elisassa: Aloitteet ja jäsenyydet	
4.13 Jäsenyydet järjestöissä, yhdistyksissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	K	Vastuullisuus/ Sisäiset periaatteet	
4.14 Organisaation sidosryhmät	O	Vastuullisuus/ Sisäiset periaatteet	

4.15 Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	K	Vastuullisuus/ Olennaiset teemat ja näkökohdat	
4.16 Sidosryhmätoiminnan periaatteet	K	Vastuullisuus/ Olennaiset teemat ja näkökohdat	
4.17 Sidosryhmien esille nostamat teemat ja huolenaiheet	K	Vastuullisuus/ Olennaiset teemat ja näkökohdat	
JOHTAMISTAVAT			
TALOUS			
EC1 Taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen sidosryhmien kesken	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Taloudelliset vaikutukset; Tilinpäätös/ Konzernin tilinpäätös; Liitetiedot 4. Liikevaihto, 5. Liiketoiminnan muut tuotot, 6. Materiaalit ja palvelut, 7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sis. Henkilöstön palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät, 9. Tutkimus ja kehittämismenot, 12. tuloverot	
EC2 Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet	K	Vastuullisuus/ Yritysvastuun hallinnointi; Hallinnointi/ Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä	
EC3 Eläkesitoumusten kattavuus	K	Tilinpäätös/ Konzernin tilinpäätös; Liitetiedot 28. Eläkevelvoitteet	
EC4 Valtiolta saatu merkittävä taloudellinen tuki	K	Tilinpäätös/ Konzernin tilinpäätös; Liitetiedot, Tilinpäätösperiaatteet; Julkiset avustukset	Ei merkittäviä avustuksia
EC5 Tavanomaisten alkupalkkojen ja paikallisen minimipalkan suhde keskeisissä toimipaikoissa	O	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö	
EC6 Paikallishankintaperiaatteet ja paikallisten hankintamäärien suhteellinen osuus organisaation keskeisten toimipaikkojen osalta	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Hankinnan periaatteet	
EC7 Paikallisen rekrytoinnin menettelytavat sekä paikallisen johdon osuus organisaation keskeisimmissä toimipaikoissa	O	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö	
EC8 Investoinnit infrastruktuuriin ja julkista käyttöä varten tehdyt palveluhankinnat	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle	
EC9 Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	K	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa, Kestävä arvo yhteiskunnalle; Taloudelliset vaikutukset	
YMPÄRISTÖ			
EN1 Materiaalien käyttö	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Tehokkaampaa materiaalinhallintaa	
EN2 Kierrätysmateriaalien käyttö	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Tehokkaampaa materiaalinhallintaa	
EN3 Suora energiankulutus	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Oma hiilijalanjälki	

EN4 Epäsuora energiankulutus	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Oma hiilijalanjälki	
EN5 Säästämisestä ja tehokkuusparannuksista syntynyt energiansäästö	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Muuttuva työ ja työympäristö, Kestävä arvo yhteiskunnalle: Energiatehokkuus konesaleissa ja radioverkossa	
EN6 Energiatehokkaat tuotteet ja palvelut	O	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Vähäpäästöisiä vaihtoehtoja asiakkaille	
EN7 Toimenpiteet epäsuoran energiankulutuksen vähentämiseksi ja saavutetut säästöt	O	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Muuttuva työ ja työympäristö, EN17	http://corporate.elisa.fi/elisa-oyj/vastuullisuus/ymparistovastuu
EN8 - EN 10 Veden käyttö	E		Ei olennainen
EN11 Luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailta alueilta tai suojelluilta alueilta omistetut, vuokratut ja hallinnoidut maa-alueet	E		Toiminnallamme ei ole todettu suoria merkittäviä vaikutuksia vesistöön. Indikaattori ei olennainen.
EN12 Organisaation toiminnan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen suojelualueilla ja monimuotoisuuden kannalta rikkailta alueilla	O	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Matkaviestintä- ja tietoverkot	Toiminnallamme ei ole todettu suoria merkittäviä vaikutuksia biodiversiteettiin. Indikaattori ei olennainen.
EN13 Suojellut tai entisöidyt elinympäristöt	E		Toiminnallamme ei ole todettu suoria merkittäviä vaikutuksia biodiversiteettiin. Indikaattori ei olennainen.
EN14 Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät strategiat, toimenpiteet ja suunnitelmat	E		Toiminnallamme ei ole todettu suoria merkittäviä vaikutuksia biodiversiteettiin. Indikaattori ei olennainen.
EN15 Uhanalaiset lajit organisaation toiminnan vaikutuspiirissä	E		Toiminnallamme ei ole todettu suoria merkittäviä vaikutuksia biodiversiteettiin. Indikaattori ei olennainen.
EN16 Suorien ja epäsuorien kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Oma hiilijalanjälki	
EN17 Muut merkittävät välilliset kasvihuonekaasupäästöt	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Oma hiilijalanjälki	

EN18 Toimenpiteet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja saavutetut vähennykset	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Energiatehokkuus konesaleissa ja radioverkossa, Kestävä arvo yhteiskunnalle: Oma hiilijalanjälki	
EN19 Otsonikatoa aiheuttavien aineiden päästöt	K		Ei päästöjä aiheuttaneita tapauksia vuonna 2013
EN20 Typpi- ja rikkioksidipäästöt (NO- ja SO-päästöt) sekä muut merkittävät päästöt ilmaan	E		Ei merkittäviä raportoitavia päästöjä
EN21 Päästöt veteen ja jätevedet päästölajeittain	E		Ei raportoitavia päästöjä
EN22 Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelymenetelmän mukaan	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Tehokkaampaa materiaalinhallintaa	
EN23 Merkittävien kemikaali-, öljy- ym. vuotojen määrä	E		Ei raportoivia vuotoja
EN24 Kuljetetun, maahantuodun, maasta viedyn tai käsitellyn ongelmajätteen määrä	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Tehokkaampaa materiaalinhallintaa	
EN25 Vesistöt, joihin organisaation päästöillä on merkittävä vaikutus	E		Toiminnallamme ei ole todettu suoria merkittäviä vaikutuksia vesistöön. Indikaattori ei olennainen.
EN26 Tuotteiden ja palveluiden käytönaikaisen ympäristövaikutusten vähentäminen	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Vähäpäästöisiä vaihtoehtoja asiakkaille, Energiatehokkuus konesaleissa ja radioverkossa	
EN27 Tuotteiden ja pakkausmateriaalien kierrätys ja uudelleenkäyttö	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle; Tehokkaampaa materiaalinhallintaa	
EN28 Ympäristölakien ja -määräysten rikkomisesta aiheutuneiden merkittävien sakkojen ja sanktioiden määrä	K		Ei raportoitavia tapauksia
EN29 Kuljetuksiin liittyvät merkittävät ympäristövaikutukset	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Oma hiilijalanjälki, EN17	Merkittävimmät kuljetuksiin liittyvät päästöt ovat hiilidioksidipäästöjä.
EN30 Ympäristönsuojelun kokonaiskustannukset ja -investoinnit tyypeittäin	E	Tilinpäätös/ Emoyhtiön tilinpäätös; Liitetiedot 20. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut; Ympäristökulut	Ympäristönsuojelun kustannuksia ei eritellä muista kustannuksista.
SOSIAALINEN TOIMINTA			
Henkilöstö			
LA1 Kokonaistyövoiman jakautuminen työsuhteen ja työsopimuksen mukaan	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö	
LA2 Henkilöstön vaihtuvuus	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	

LA3 Kokopäiväisille työntekijöille tarjotut edut, joita ei ole tarjottu määräaikaisille tai osa-aikaisille työntekijöille.	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö	
LA4 Työehtosopimusten piirissä olevien työntekijöiden osuus työvoimasta	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö	
LA5 Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisirtisanomisaika	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Muuttuva työ ja työympäristö	
LA6 Työympäristötoimikuntissa edustetun henkilöstön suhteellinen osuus	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Työturvallisuus	
LA7 Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, kuolemaan johtaneet tapaturmat	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Työturvallisuus	
LA8 Työntekijöille suunnattu vakaviin sairauksiin liittyvä koulutus ja neuvonta	O	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	
LA9 Ammattiliittojen kanssa solmittujen sopimusten käsittämät terveys- ja turvallisuusteemat	O	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Henkilöstön kehittäminen	
LA10 Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden henkilöstöryhmittäin	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Henkilöstön kehittäminen	
LA11 Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Henkilöstön kehittäminen	
LA12 Kehityskeskustelut ja suorituksen arvioinnit	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	
LA13 Hallintoelinten ja henkilöstöryhmien monimuotoisuus	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Moniarvoinen työpaikka	
LA14 Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde	E		
IHMISOIKEUDET			
HR1 Ihmisoikeusasioiden huomioiminen investoinneissa	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Hankinnan periaatteet	Ei merkittäviä sopimuksia
HR2 Toimittajien ja alihankkijoiden ihmisoikeusarvioinnit	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Hankinnan periaatteet	
HR3 Henkilöstön koulutus ihmisoikeuksiin liittyvissä politiikoissa ja toimintakäytännöissä	O	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa: Sisäiset periaatteet, Kehittyvä henkilöstö: Henkilöstön kehittäminen	
HR4 Syrjintätapausten lukumäärä ja tehdyt toimenpiteet	E		
HR5 Yhdistymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelemine	O	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Muuttuva työ ja työympäristö, Kestävä arvo yhteiskunnalle: Hankinnan periaatteet	
HR6 Merkittävät lapsityövoiman käytön riskit sekä estämiseksi tehdyt toimenpiteet	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Hankinnan periaatteet	
HR7 Merkittävät pakko- ja rangaistustyövoiman käytön riskit ja tämän estämiseksi tehdyt toimenpiteet	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Hankinnan periaatteet	
HR8 Organisaation järjestämä ihmisoikeuskoulutus turvallisuushenkilöstölle	O	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa: Sisäiset periaatteet, Kehittyvä henkilöstö: Henkilöstön kehittäminen	

YHTEISKUNTA			
S01 Paikallisyhteisöihin kohdistuvien vaikutusten arviointi ja hallintaan liittyvät ohjelmat	O	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa, Kestävä arvo yhteiskunnalle: Taloudelliset vaikutukset	
S02 Korruptioon liittyvien riskien analysointi	O	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa: Sisäiset periaatteet	
S03 Henkilöstön koulutus korruptioon liittyviestä politiikoista ja toimintakäytännöistä	K	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa: Sisäiset periaatteet	
S04 Korruptiotapausten yhteydessä toteutetut toimenpiteet	K		Ei ilmenneitä tapauksia
S05 Organisaation osallistuminen poliittiseen vaikuttamiseen ja lobbaukseen	K	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa: Sisäiset periaatteet	
S06 Poliittisille puolueille, poliitikoille ja muille vastaaville instituutioille annettu taloudellinen tuki	K	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa: Sisäiset periaatteet	Ei annettuja tukia
S07 Kilpailun rajoittamiseen ja monopoliaseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet ja toimenpiteet	K	Tilinpäätös/ Hallituksen toimintakertomus: Merkittävät oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät asiat	Ei merkittäviä tapauksia
S08 Lakien ja säädösten rikkomuksista asetetut merkittävät sakot ja muut sanktiot	K	Tilinpäätös/ Hallituksen toimintakertomus: Merkittävät oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät asiat	Ei merkittäviä tapauksia
ASIAKASVASTUUS			
PR1 Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Matkaviestin- ja tietoverkot, Tuoteturvallisuus	
PR2 Tuotteita ja palveluita koskevien terveys- ja turvallisuusmääräysten ja vapaaehtoisten sääntörikkomusten kokonaismäärä seuraamusten mukaisesti lueteltuina	K		Ei raportoituja tapauksia
PR3 Asiakkaan yksityisyydensuojaan liittyvät ohjeet ja periaatteet sekä määräystenmukaisuus	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Yksityisyydensuoja ja tietoturvallisuus	asiakastuki.elisa.fi/tieturva sekä corporate.elisa.fi/elisa-oyj/vastuullisuus/yksityisyydensuoja/
PR4 Tuoteinformaatioon ja tuotemerkintöihin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta	
PR5 Asiakastyytyväisyyteen liittyvät toimintakäytännöt ja asiakastyytyväisyyskyselyiden tulokset	O	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta	
PR6 Markkinointiviestinnän (ml. mainonta ja sponsorointi) lainmukaisuus sekä standardien ja vapaaehtoisten periaatteiden täytyminen	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta	
PR7 Markkinointiviestintää koskevien lakien ja säännösten sekä vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta	
PR8 Asiakkaan yksityisyyttä loukkaavien rikkomusten ja asiakastietojen katoamista koskevien valitusten kokonaismäärä	K		Ei raportoituja tapauksia
PR9 Tuotteisiin ja palveluihin liittyvän lainsäädännön ja säädösten rikkomisesta aiheutuneet sakot	K		Ei raportoituja tapauksia

TELEVIESTINTÄALAN MITTARIT			
PALVELUIDEN SAATAVUUS			
PA1 Toimenpiteet ja ohjeet televiestintäverkoille ja telepalveluiden saatavuudelle syrjäseuduilla ja alhaisen väestötiheyden alueilla	O	Vastuullisuus/ Vastuullisuus Elisassa, Kestävä arvo yhteiskunnalle	
PA2 Toimenpiteet ja ohjeet telepalveluiden käytettävyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi eri kieli-, kulttuuri-, esteellisyys- ja ikäryhmille sekä vähätuloisille	O	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta	
PA3 Toimenpiteet ja ohjeet telepalveluiden luotettavuuden varmistamiseksi sekä häiriöalueet ja -ajat	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle	
PA4 Telepalvelujen saatavuuden aste toiminta-alueilla	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle	
PA5 Vähätuloisille ja tulottomille tarjottavien telepalveluiden määrä ja valikoima	E		Indikaattorin sisältö ei vastaa paikallista käytäntöä
PA6 Toimintatavat televiestinnän ylläpitämiseksi hätä- ja kriisitilanteissa	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle	
PA7 Toimintatavat ja ohjeet ihmisoikeusasioiden huomioimiseksi telepalveluissa	O		Ei erillisiä ohjeita
PA8 Toimintaohjeet sähkömagneettisesta säteilystä viestimiseksi	O	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Matkaviestin- ja tietoverkot, Tuoteturvallisuus	Ei erillisiä ohjeita
PA9 Sähkömagneettisten kenttien tutkimukseen käytetty rahamäärä	E	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Matkaviestin- ja tietoverkot	Ei raportoitu erikseen
PA10 Hintojen selkeyteen liittyvät aloitteet	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta	
PA11 Viestintä palveluiden vastuullisuudesta, kustannustehokkuudesta sekä ympäristöystävällisyydestä	E		Ei erillisiä ohjeita
TEKNOLOGIASOVELLUKSET			
TA1 Esimerkkejä palveluiden ja tuotteiden resurssitehokkuudesta	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Tehokkaampaa materiaalihallintaa, EN6	
TA2 Esimerkkejä viestintäpalveluista, jotka voivat syrjäyttää fyysisiä laitteita	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Vähäpäästöisiä vaihtoehtoja asiakkaille	
TA3 Mitä liikkumisen- tai resurssien käytön muutoksia viestintäpalvelut ovat saaneet aikaan?	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Vähäpäästöisiä vaihtoehtoja asiakkaille	
TA4 Arvio palveluiden käytön välillisistä negatiivisista vaikutuksista ja näistä opittua	E		
TA5 Toimintatavat liittyen immateriaalioikeuksiin ja avoimen lähdekoodin teknologiaan	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Tuoteturvallisuus	
INVESTOINNIT			
I01 Investoinnit televerkkoihin alueittain	K	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle: Taloudelliset vaikutukset, Tilinpäätös/ Hallituksen toimintakertomus	
I02 Yleis palveluvelvoitteen kustannukset sekä säädösperusteet	O	Vastuullisuus/ Kestävä arvo yhteiskunnalle	

I03 Työturvallisuusohjeet ja -periaatteet koskien mastojen, tukiasemien, maakaapeleiden ja muiden ulkorakenteiden asennus, huolto- ja ylläpitohenkilöstä. Olennaiset asiat: korkealla tehtävä työ, sähköiskut, sähkömagneettinen altistus sekä altistus haitallisille kemikaaleille	K	Vastuullisuus/ Kehittyvä henkilöstö: Työturvallisuus	
I04 Henkilökohtaisten laitteiden aiheuttama radiosäteilyaltistus ICNIRP:n (International Commission on Non-Ionising Radiation Protection) standardien määrittelyn mukaan	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Tuoteturvallisuus, Kehittyvä henkilöstö: Työturvallisuus	
I05 Tukiasemien aiheuttama radiosäteilyaltistus ICNIRP:n (International Commission on Non-Ionising Radiation Protection) standardien määrittelyn mukaan	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Matkaviestintä- ja televerkot	
I06 Ohjeet liittyen henkilökohtaisten laitteiden säteilylle altistumisen varalta. (Specific Absorption Rate, SAR)	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Tuoteturvallisuus	
I07 Mastojen ja tukiasemien sijoitteluun liittyvät käytännöt ja toimintatavat ml asianosaisten osallistaminen ja tukiasemien jako.	K	Vastuullisuus/ Vastuu asiakkaasta: Matkaviestintä- ja tietoverkot	
I08 Omiin, jaettuihin ja muihin olemassa oleviin rakenteisiin sijoitettujen tukiasemien määrä ja suhteellinen osuus	E		Ei raportoida erikseen

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Elisa noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen suositusta listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance Statement). Koodi on saatavilla yhdistyksen kotisivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi. Elisalla ei ole poikkeamia hallinnointikoodin suosituksista. Elisan tilinpäätös ja siihen sisältyvä toimintakertomus julkaistaan yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.elisa.fi.

Yhtiökokous ja yhtiöjärjestys

Yhtiökokous on Elisan ylin päättävä elin. Yhtiökokous vahvistaa muun muassa konsernin tuloslaskelman ja taseen. Se päättää myös osinkojen maksamisesta hallituksen ehdotuksen pohjalta, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Kutsut yhtiökokouksiin julkistetaan Elisan kotisivuilla. Lisäksi yhtiökokouksen aika ja paikka sekä kotisivujen osoite julkaistaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti ilmoituksena yhdessä Suomessa ilmestyvässä sanomalehdessä viimeistään 21 päivää ennen kokousta. Kutsu julkaistaan myös pörssitiedotteena, joka on nähtävillä Elisan kotisivuilla. Kutsussa kerrotaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Hallituksen ehdotukset kokoukselle ovat nähtävillä Elisan kotisivuilla ennen kokousta.

Elisan yhtiöjärjestys on nähtävillä yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.elisa.fi. Yhtiöjärjestyksen muutoksista päättää aina yhtiökokous.

Elisan vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään 2.4.2014 klo 14.00 Helsingin Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Elisan vuoden 2012 varsinainen yhtiökokous päätti perustaa yhtiölle osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaan ja palkitsemiseen liittyviä ehdotuksia varsinaiselle yhtiökokoukselle sekä hyväksyä toimikunnalle työjärjestyksen. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta on perustettu toistaiseksi. Toimikunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimitystoimikunta on nimitetty.

Elisan osakasluettelon per 31.8.2013 mukaisesti määriteltiin suurimmat osakkeenomistajat, jotka nimesivät toimikunnan jäsenet. Nimitystoimikunnan kokoonpano syyskuusta 2013 lähtien on ollut seuraava:

- Eija Ailasmaa, puheenjohtaja (nimeäjänä Solidium Oy)
- Pekka Pajamo (Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma)
- Timo Ritakallio (Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen)
- Jorma Eräkare (Sijoitusrahasto Nordea Suomi)
- Raimo Lind (Elisa Oyj:n hallituksen puheenjohtaja)

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui kevään 2013 yhtiökokouksen jälkeen 2 kertaa edellisellä kokoonpanolla ja syyskuussa nimetty toimikunta kokoontui 3 kertaa ennen ehdotusten tekemistä tammikuussa 2014. Tämän lisäksi jäsenehdokkaita haastateltiin kokousten välissä. Toimikunta keskusteli hallituksen koosta ja nykyisestä kokoonpanosta sekä niistä osaamisalueista, joiden se katsoo eniten hyödyttävän yhtiötä. Toimikunta tarkasteli myös hallituksen jäsenten palkitsemista.

Toimikunta ilmoitti 27.1.2014 ehdotuksensa Elisan hallitukselle yhtiökokoukseen varten.

Toimikunta päätti ehdottaa yhtiökokoukselle, että

- hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan, mutta 4 vuoden luovutusrajoituksesta luovutaan
- hallituksen jäsenmäärä olisi 7
- hallituksen nykyisistä jäsenistä Raimo Lind, Leena Niemistö, Eira Palin-Lehtinen, Jaakko Uotila ja Mika Vehviläinen ehdotetaan uudelleen valittaviksi
- hallitukseen ehdotetaan valittavaksi uusiksi jäseniksi Petteri Koponen ja Seija Turunen.

Hallitus

Hallituksen työjärjestys

Hallitus huolehtii Elisan hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osakeyhtiölain ja muun säännösten mukaisesti. Lisäksi hallitus päättää asioista, jotka lain mukaan kuuluvat sen päätettäväksi. Yhtiön hallitus on hyväksynyt itselleen työjärjestyksen.

Työjärjestyksessä hallituksen tehtävänä on määrittää yhtiön strategiset valinnat sekä tavoitteet Elisan johdolle ja seurata niiden toteutumista. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös toimitusjohtajan nimittäminen ja johtoryhmän kokoonpanosta päättäminen. Hallitus seuraa säännöllisesti liiketoiminnan tulosta ja yhtiön taloudellisen aseman kehitystä johdon raporttien perusteella. Lisäksi hallitus seuraa Elisan hallinnon säännöstenmukaisuutta sekä liiketoimintariskien ja muiden riskien hallintaa. Hallitus käsittelee suurimmat investoinnit ja liiketoiminnan tai omaisuuden myynnit sekä asettaa rajat yhtiön johdolle operatiivisissa investoinneissa ja rahoitusjärjestelyissä.

Työjärjestyksen mukaan hallitus päättää erityisesti seuraavista asioista:

- Elisan strategisista valinnoista
- voitonjakopolitiikasta
- yhtiökokouksen koolle kutsumisesta ja hallituksen ehdotuksista yhtiökokoukselle
- Elisan osakkeeseen ja omistajiin liittyvistä asioista
- merkittävimmistä yritysjärjestelyistä ja investoinneista
- tilinpäätöksistä ja osavuosikatsauksista
- toimitusjohtajan nimittämisestä ja erottamisesta sekä johtoryhmän jäsenten nimittämisestä ja erottamisesta sekä heidän toimsuhteidensa ehdoista.

Työjärjestyksen mukaan hallitus käsittelee myös muita asioita. Se esimerkiksi vahvistaa vuosittaisen taloussuunnitelman, yhtiön organisaation periaatteet ja liiketoimintojen päälinjaukset. Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa kyselynä toteutettavana itsearviointina. Hallituksen jäsen ei osallistu sellaisen päätöksen tekemiseen, jonka osalta hänen on lain mukaan jäävättävä itsensä eturistiriidan vuoksi.

Kokoukset ja palkkiot

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti 8–10 kertaa vuodessa. Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2013 seuraavat varsinaisen yhtiökokouksen päättämät palkkiot:

- puheenjohtajan palkkio 9 000 euroa/kk
- varapuheenjohtajan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan palkkio 6 000 euroa/kk
- jäsenen palkkio 5 000 euroa/kk
- kokouspalkkio 500 euroa/kokous/henkilö

Kuukausipalkkioilla (60 prosentin laskennallisella ennakonpidätyksellä vähennettynä) ostetaan vuosineljänneksittäin Elisan osakkeita. Osakkeilla on 4 vuoden luovutusrajoitus hallitusjäsenyyden aikana. Jäsenyyden päättyessä myyntikielto poistuu.

Vuonna 2013 hallituksen puheenjohtaja Raimo Lind sai palkkioina 2 619 osaketta ja varapuheenjohtaja Ari Lehtoranta sai 1 746 osaketta. Hallituksen jäsenistä Leena Niemistö sai 1 453 osaketta, Eira Palin-Lehtinen 1 746 osaketta, Mika Salmi 1 453 osaketta, Jaakko Uotila 1 043 osaketta ja Mika Vehviläinen 1 453 osaketta. Elisan nykyisen hallituksen jäsenille 31.12.2013 hankittujen osakkeiden kauppa kirjautui jäsenien arvo-osuustileille vasta 3.1.2014, joten nämä osakemäärät eivät sisälly seuraavassa taulukossa mainittuihin osakemääriin.

Elisan hallituksen Elisa-omistukset, (määräysvaltayhtiöt)	Osakkeita, kpl, 31.12.2013
Raimo Lind, puheenjohtaja	9 499
Ari Lehtoranta, varapuheenjohtaja	8 341
Leena Niemistö, jäsen	5 248
Eira Palin-Lehtinen, jäsen	6 485
Mika Salmi, jäsen	2 218
Jaakko Uotila, jäsen	736
Mika Vehviläinen, jäsen	2 368

Vuonna 2013 hallitus kokoontui 18 kertaa. Keskimääräinen osallistumisaste oli 97 prosenttia.

Kompensaatio- ja nimitysvaliokunta

Kompensaatio- ja nimitysvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksensä mukaan johtoon kuuluvien henkilöiden nimittämisen ja erottamisen, johdon seuraajasuunnittelun ja kehittämisen, johdon pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmät ja muut johdon palkitsemiseen liittyvät asiat. Valiokunta käsittelee myös Elisan henkilöstön kannustinjärjestelmät.

Vuonna 2013 compensaatio- ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimi hallituksen puheenjohtaja Raimo Lind ja jäseninä Ari Lehtoranta ja Mika Vehviläinen. Kompensaatio- ja nimitysvaliokunta kokoontui 3 kertaa ja osallistumisaste oli 89 prosenttia.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valvoa, että yhtiön kirjanpito, taloushallinto, rahoitus, sisäinen tarkastus, tilintarkastus ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Tarkastusvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksensä mukaan erityisesti seuraavat asiat:

- merkittävät muutokset kirjausperiaatteissa
- merkittävät muutokset taseeseen arvostetuissa erissä
- tilintarkastajan riippumattomuuden seuraaminen
- sisäisen tarkastuksen raporttoimat asiat
- tilinpäätökset ja osavuosikatsaukset sekä hallintonselvityksen
- riskiselvitykset ja riskienhallinnan järjestämisen taloushallinnon ja rahoituksen järjestämisen

Tarkastusvaliokunta käsittelee säännöllisesti myös sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien selvitykset sekä valmistelee yhtiökokoukselle ehdotuksen tilintarkastajaksi.

Vuonna 2013 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Eira-Palin Lehtinen ja jäseninä Leena Niemistö ja Jaakko Uotila. Tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa vuonna 2013, ja osallistumisaste oli 93 prosenttia. Valiokunnan kokouksiin osallistuu myös päävastuullinen tilintarkastaja.

Hallituksen jäsenet

Elisan hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 5 ja enintään 9 jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa valinnan suorittaneen yhtiökokouksen päättyttyä ja päättyy seuraavan yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Tällä hetkellä hallituksessa on 7 jäsentä. Yhtiökokouksessa 25.3.2013 hallitukseen valittiin Raimo Lind (puheenjohtaja), Ari Lehtoranta (varapuheenjohtaja), Leena Niemistö, Eira Palin-Lehtinen, Mika Salmi, Mika Vehviläinen ja Jaakko Uotila.

Kaikki yhtiön hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitus päättää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan valiokunnista ja niiden puheenjohtajista ja jäsenistä. Vuonna 2013 toimivat kompensatio- ja nimitysvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta. Hallitus vahvistaa valiokuntien tehtävät ja työjärjestykset.

Takana: Mika Salmi (vas.), Ari Lehtoranta, Mika Vehviläinen ja Jaakko Uotila

Edessä: Leena Niemistö (vas.), hallituksen puheenjohtaja Raimo Lind ja Eira Palin-Lehtinen

Mika Salmi

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

s.1965

B.Sc. (Econ.)1987, MBA INSEAD 1992

Keskeinen työkokemus: creativeLIVE Inc:in toimitusjohtaja ja yhtiön johtoryhmän jäsen vuodesta 2012 alkaen.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: INSEADINin hallituksen jäsen; Academy of Television Arts and Sciences äänestävä jäsen.

Ari Lehtoranta

Hallituksen varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 2009

s.1963

Sähkötekniikan diplomi-insinööri.

Keskeinen työkokemus: KONE Oyj:n Keski- ja Pohjois-Euroopan aluejohtaja ja Customer Experience -yksiköstä vastaava johtaja, johtokunnan jäsen vuodesta 2008.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Caverion Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2013.

Mika Vehviläinen

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

s.1961

KTM, Helsingin Kauppakorkeakoulu, kauppatieteiden maisteri 1986.

Keskeinen työkokemus: Cargotec Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2013, Finnair Oyj:n toimitusjohtaja 2010-2013.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Vacon Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja.

Jaakko Uotila

Hallituksen jäsen vuodesta 2013

s.1949

Proviisori, Helsingin Yliopisto 1977 ja M.Sc., Johtaminen, California American University 1990.

Keskeinen työkokemus: Alko Oyj:n toimitusjohtaja 2001-2012, Yliopiston Apteekin toimitusjohtaja 1996-2001.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Medifon Oyj:n ja Cisa Oyj:n hallituksen jäsen.

Leena Niemistö

Hallituksen jäsen vuodesta 2010

s.1963

Lääkieteen tohtori, fysiatrian erikoislääkäri.

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja Dextra Oy vuodesta 2003. Varatoimitusjohtaja, Pihlajalinna Oy vuodesta 2013.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen, Lääkripalvelutyrykset ry:n, Handelsbanken Suomen, Pihlajalinna Oy:n, HLD Healthy Life Devices Oy:n, Modz Oy:n ja Aprox AB:n hallituksen jäsen.

Raimo Lind

Hallituksen puheenjohtaja, jäsen vuodesta 2009

s. 1953

KTM, Helsingin Kauppakorkeakoulu, ekonomi 1975 ja kauppatieteiden maisteri 1980.

Keskeinen työkokemus: Wärtsilä-konsernin varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen 2005-2013.

Wärtsilän talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 1998.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Sato Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja 03/2013 saakka, EK:n edustajiston jäsen.

Eira Palin-Lehtinen

Hallituksen jäsen vuodesta 2008

s. 1950

Varatuomari, OTK

Keskeinen työkokemus: Vuoden 2007 loppuun saakka Nordeassa varatoimitusjohtajana vastuualueena säästäminen, sijoittaminen ja yksityispankkitoiminta Pohjoismaissa.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Sampo Oyj:n, Sibelius-Akatemian tukisäätiön, Suomen Pörssisäätiön ja Jalkapallo-Säätiön hallituksen jäsen.

Johtoryhmä ja toimitusjohtaja

Elisan johtoryhmä

Elisan johtoryhmä (EJR) valmistelee yhtiön strategiaa, johtaa yhtiön operatiivista toimintaa ja seuraa tuloksen muodostumista sekä käsittelee asioita, joihin liittyy merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia.

Johtoryhmän kokoonpano (31.12.2013) ja omistukset on esitetty seuraavassa taulukossa.

Elisan johtoryhmän Elisa-omistukset	Osakkeita, kpl, 31.12.2013
Veli-Matti Mattila, toimitusjohtaja	74 731
Asko Käsälä, johtaja, Henkilöasiakasyksikkö	63 753
Pasi Mäenpää, johtaja, Yritysassiakkaat	15 089
Timo Katajisto, johtaja, Tuotanto	4 548
Jari Kinnunen, talous- ja rahoitusjohtaja	26 611
Merja Ranta-aho, henkilöstöjohtaja	747
Katiye Vuorela, viestintäjohtaja	10 212
Sami Ylikortes, hallintojohtaja	27 639

Toimitusjohtaja

Elisalla toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä osakeyhtiölain mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtajana toimi vuonna 2013 Veli-Matti Mattila.

Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalle vuoden 2013 aikana maksettu palkka oli yhteensä 688 634,14 euroa. Se sisältää säännöllisen kuukausipalkan, mukaan lukien verotettavat edut (21 107,98 euroa) ja tulospalkkion (154 226,16 euroa). Tulospalkkio voi olla enintään 90 prosenttia veronalaisesta ansiosta.

Elisan toimitusjohtaja kuuluu yhtiön pitkän tähtäimen osakepalkkiojärjestelmän piiriin (ks. Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät).

Elisan toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Lisäeläke on maksuperusteinen. Lisäeläkkeen vakuutusmaksu, joka kattaa eläkkeen ikävuodesta 62 lukien, oli vuoden 2013 osalta 143 172,99 euroa. Ikävuosien 60 ja 61 osalta kirjattiin vastuuta lisää 209 263 euroa yhtiön taseeseen. Toimitusjohtajalla on vapaakirjaoikeus.

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta ja toimitusjohtajan puolelta 3 kuukautta. Jos sopimus päättyy Elisasta johtuvasta syystä, toimitusjohtajalla on oikeus saada Elisalta 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava erokorvaus, josta vähennetään sopimuksen irtisanomisajan palkka. Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalla oli 31.12.2013 hallussaan 74 731 Elisan osaketta.

Johtoryhmän jäsenet

Veli-Matti Mattila

s. 1961, DI, MBA, yhtiön palveluksessa vuodesta 2003

Päätoimi: Toimitusjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Oy LM Ericsson Ab:n toimitusjohtaja 1997-2003. Hän työskenteli eri tehtävissä Ericsson-konsernissa Suomessa ja Yhdysvalloissa vuodesta 1986 lähtien. Mattila on toiminut myös asiantuntijana sveitsiläisessä Ascom Hasler AG:ssä.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

Sampo Oyj, hallituksen jäsen; Suomen Messut Osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen; EK:n edustajiston jäsen, Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n hallituksen jäsen.

Asko Känsälä

s. 1957, DI, yhtiön palveluksessa vuodesta 2003

Päätoimi: Johtaja, Henkilöasiakasyksikkö

Keskeinen työkokemus:

Ericsson-konserni, Pohjoismaiden ja Baltian myyntiyksikön myyntijohtaja ja johtoryhmän jäsen 2001-2003. Oy LM Ericsson Ab, myyntijohtaja 1996-2001. Teknologian kehittämiskeskus (TEKES), teollisuussihteeritoimiston päällikkö 1993-1996. Hewlett-Packard Oy, myyntipäällikkö 1987-1993.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

Ficommin hallituksen varapuheenjohtaja (2014).

Pasi Mäenpää

s. 1965, datanomi, MBA, yhtiön palveluksessa vuodesta 2006

Päätoimi: Johtaja, Yritysassiakkaat

Keskeinen työkokemus:

Cisco Systems Finland Oy, toimitusjohtaja 2002–2006. Netigy Corporation, Keski-Euroopan johtaja 2000–2002. Fujitsu, Euroopan ja USA:n myyntijohtaja 1999–2000. Oracle Corporation, myynti- ja maajohtaja Pohjois-, Keski- ja Itä-Euroopassa 1990–1999.

Timo Katajisto

s. 1968, DI, yhtiön palveluksessa vuodesta 2008

Päätoimi: Johtaja, Tuotanto

Keskeinen työkokemus:

Nokia Siemens Networks, johtokunnan jäsen 2007, vastuualueina strategiset muutoshankkeet ja laatu. Nokia Networks johtokunnan jäsen 2005–2007, vastuualueina tuotanto ja verkkoasennus; useita eri tehtäviä Nokia Networksissa ja sen edeltäjässä (Nokia Telecommunications) 1992–2005.

Jari Kinnunen

s. 1962, KTM, yhtiön palveluksessa vuodesta 1999

Päätoimi: Talous- ja rahoitusjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Yomi Oyj, toimitusjohtaja 2004. Elisa Kommunikation GmbH, Saksa, talousjohtaja 1999-2004. Polar International Oyj, toimitusjohtaja 1996-1999, controller 1990-1996. Oy Alftan Ab, controller 1987-1990.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

Elinkeinoelämän keskusliiton talous- ja verovaliokunnan jäsen.

Katiye Vuorela

s. 1968, KTM, yhtiön palveluksessa vuodesta 2008

Päätoimi: Viestintäjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Paroc Group Holding Oy, viestintäjohtaja 2000-2008. IBM:n tytäryhtiö Lotus Development Finland Oy, markkinointi- ja viestintäpäällikkö 1998-2000. Nokia Telecommunications, Dedicated Networks -liiketoimintayksikön markkinointiviestintäpäällikkö 1994-1998.

Sami Ylikortes

s. 1967, KTM, OTK, yhtiön palveluksessa vuodesta 1996

Päätoimi: Hallintojohtaja

Keskeinen työkokemus:

Elisa, hallintojohtaja vuodesta 2000, hallituksen sihteeri 1998-2007. Suomen Unilever, taloushallinnon tehtävissä 1991-1996.

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n työmarkkinavaliokunnan jäsen.

Merja Ranta-aho

s. 1966, PsM, TkL, yhtiön palveluksessa vuodesta 2001

Päätoimi: Henkilöstöjohtaja

Keskeinen työkokemus:

Elisa, henkilöstöjohtaja vuodesta 2013. Elisa, henkilöasiakasliiketoiminnan henkilöstöpäällikkö 2009-2013. Elisan ja Radiolinjan henkilöstön kehittämistehtävissä vuosina 2001-2009. Teknillisessä Korkeakoulussa tutkijana ja opettajana 1992-2001 ja viestintätehtävissä 1990-1992.

Palkitsemisjärjestelmä

Johtoryhmän palkitsemisjärjestelmä

Johtoryhmälle maksetaan kokonaispalkkaa, joka sisältää rahapalkan ja verotettavat puhelin- ja autoedut.

Lisäksi johtoryhmälle maksetaan tulospalkkiota, joka perustuu yhtiön hallituksen asettamiin taloudellisiin tavoitteisiin.

Johtoryhmän jäsenille tilikauden aikana maksettu kokonaisansio oli yhteensä 1 785 836,43 euroa. Se sisältää säännöllisen kuukausipalkan, mukaan lukien verotettavat edut (70 625,40 euroa) ja tulospalkkion (331 211,38 euroa).

Elisan johtoryhmä kuuluu yhtiön pitkän tähtäimen osakepalkkiojärjestelmän piiriin (ks. Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät).

Elisan johtoryhmän jäsenillä toimitusjohtajaa lukuun ottamatta on oikeus jäädä eläkkeelle 62 vuoden iässä. Eläkkeet ovat maksuperusteisia. Johtoryhmän osalta lisäeläkkeen vuosimaksu oli 117 509,46 euroa. Johtoryhmän jäsenillä on vapaakirjaoikeus.

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkoista, palkkioista ja pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmistä.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät

Elisan hallitus päätti 19.12.2011 Elisa-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä.

Osakepalkkiojärjestelmä 2011

Suoritusperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2012-2014, 2013-2015 ja 2014-2016. Palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 3,3 miljoonan Elisan osakkeen arvoa. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Ansaintajaksojen 2012-2014, 2013-2015 ja 2014-2016 mahdollinen palkkio perustuu Elisan henkilöasiakas- ja yritysasiakassegmenttien uusien liiketoimintojen liikevaihdon kasvuun ja Elisan osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Palkkio maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana vuosina 2015 ja 2016 ja 2017. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta, jos avainhenkilön työ- tai toimosuhde päättyy ennen palkkion maksamista. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 160 henkilöä, ja palkkiot vastaavat vuosittain enintään noin 1 miljoonan Elisan osakkeen arvoa, mukaan lukien rahana maksettava osuus.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2011

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä käsittää vuodet 2012-2018. Järjestelmän puitteissa myönnettävien palkkioiden sitouttamisaika on noin kolme vuotta. Mahdollinen palkkio perustuu avainhenkilön työsuhteen voimassaoloon. Tämän järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 0,5 miljoonan Elisan osakkeen arvoa, mukaan lukien rahana maksettava osuus. Päätöksiä tämän järjestelmän puitteissa ei ole vielä tehty.

Osakepalkkiojärjestelmä 2008

Elisan hallitus päätti 22.12.2008 Elisa-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä, jossa oli kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011. Järjestelmän palkkiot on maksettu jo aikaisempina vuosina ja sitouttamisvaikutus on päättynyt vuoden 2013 lopussa. Tarkempia tietoja järjestelmästä löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Elisan taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tavoitteena on varmistaa, että yhtiön tilinpäätöksen ja taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta on kohtuullinen varmuus ja että näissä noudatetaan lakia ja säädöksiä sekä yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita ja muita julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia määräyksiä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on rakennettu sisään yhtiön toimintaan ja prosesseihin. Elisan sisäistä valvontaa voidaan kuvata kansainvälisen COSO-viitekehyksen avulla.

Valvontaympäristö

Elisan valvontaympäristö perustuu yhtiön arvoihin, tavoitteelliseen johtamiseen sekä kuvattuihin ja valvottuihin prosesseihin, käytäntöihin, politiikkoihin ja ohjeistuksiin. Elisan taloushallinto on vastuussa taloudellisen raportoinnin sisäisestä valvonnasta.

Vuosittaiset liiketoiminta- ja strategiasuunnitteluprosessit ja tavoitteiden asettaminen sekä rullaava kuukausittainen talousennuste ovat keskeinen osa liiketoiminnan johtamista ja suorituskyvyn hallintaa Elisassa. Taloudellisia toteumia arvioidaan suhteessa ennusteeseen, vuosisuunnitelmaan, edelliseen vuoteen ja strategiseen suunnitelmaan.

Elisa-konsernin ja sen yksiköiden tavoitteet asetetaan ja johdetaan henkilötasolle tuloskortti- ja tulospalkkiojärjestelmän avulla kahdesti vuodessa käytävissä kehityskeskusteluissa. Tavoite- ja kehityskeskusteluissa sovitaan tavoitteista ja arvioidaan tuloksia ja toimintaa eritoten arvojen kautta.

Riskien arviointi

Riskien arviointi on olennainen osa Elisan suunnitteluprosessia. Arvioinnissa pyritään tunnistamaan ja analysoimaan määriteltyjen tavoitteiden saavuttamisen vaarantavat riskit ja tunnistamaan toimenpiteet riskien vähentämiseksi.

Merkittävimmät taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta koskevat riskit on tunnistettu prosessikohtaisessa riskianalyysissä. Riskienarviointi kattaa väärinkäytöksiin ja niistä aiheutuviin taloudellisiin menetyksiin sekä yhtiön muiden varojen väärinkäyttöön liittyvät riskit.

Kontrollit

Kontrollitoimenpiteet koostuvat prosesseihin rakennetuista automaattisista ja manuaalisista täsmäytyksistä, kontroleista ja ohjeista, joiden avulla pyritään varmistamaan taloudellisen raportoinnin oikeellisuus ja hallitsemaan taloudellisen raportoinnin riskejä.

Raportoinnin kontrollimekanismien prosessit on dokumentoitu. Keskeisiä kontrollimekanismeja ovat lisäksi tietojärjestelmien käyttöoikeuksien hallinta, toimintavaltuutukset sekä tietojärjestelmämuutosten hallittu ja testattu toteuttaminen.

Liiketoimintojen talouskehitystä seurataan jatkuvasti yksikkökohtaisesti. Talousjohto käsittelee kokouksissaan poikkeukselliset erät ja kirjaukset sekä tarkastelee kuukausittain rullaavasti laadittujen ennusteiden muutosten taustalla oleva syyt ja perusteet.

Taloudellinen tiedottaminen ja viestintä

Ulkoinen viestintä

Elisan ulkoisen viestinnän tavoitteena on antaa ajantasaista, tasapuolista, läpinäkyvää ja täsmällistä tietoa kaikille intressiryhmille samanaikaisesti. Viestinnän tulee täyttää pörssiyhtiölle asetettavat lait, asetukset, toimintaohjeet ja muut säännöt. Tiedottamisessa käytetään pörssi- ja lehdistötiedotteita sekä yhtiön kotisivuja. Elisan taloudellista tietoa saavat viestiä ainoastaan toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, sijoittajasuhdejohtaja sekä rahoitusjohtaja. Elisa myös soveltaa ns. hiljaista jaksoa tulostietojen julkistamista edeltävänä 2 viikon ajanjaksona.

Sisäinen viestintä

Keskeiset ohjeet, politiikat ja menettelytavat ovat henkilöstön saatavilla yhtiön intranetsivustolla ja muissa yhteisissä välineissä. Keskeisistä ohjeista ja muutoksista tiedotetaan myös erillisissä tilaisuuksissa, sähköpostissa ja jokapäiväisessä esimiestyössä. Koulutusta ja opastusta sääntöjen ja vaatimusten mukaisesta toiminnasta järjestetään tarpeen mukaan. Lisäksi talousorganisaatiolle järjestetään säännöllisesti tiedotusta ja koulutusta etenkin kirjanpitosääntöjen, raportointivaatimusten ja tiedonantovelvoitteiden muutoksista.

Valvonta

Hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo, että yhtiön kirjanpito, taloushallinto, sisäinen tarkastus, tilintarkastus ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Yhtiön hallitus tarkastaa ja hyväksyy osavuositarkastus- ja tilinpäätöstiedotteet säännöllisesti järjestettävissä kokouksissa ennen tiedotteiden julkaisemista. Elisan hallitus ja johtoryhmä seuraavat konsernin ja liiketoimintojen tuloksia sekä tavoitteiden toteutumista kuukausittain. Elisan taloushallinto arvioi jatkuvasti kontrollien toimivuutta ja riittävyttä. Lisäksi Elisan sisäinen tarkastus valvoo taloudellisen raportoinnin luotettavuutta vuosittaisen tarkastussuunnitelmansa puitteissa.

Riskienhallinta

Riskienhallintaa on kuvattu tarkemmin kohdissa "Hallituksen työjärjestys", "Tarkastusvaliokunta" ja "Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä". Yhtiö jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskinsä strategisiin, operatiivisiin ja vakuutettavissa oleviin riskeihin sekä rahoitusriskeihin.

Elisan vakuutettavissa olevat riskit tunnistetaan ja niiden vakuuttaminen hoidetaan. Yhtiö käyttää vakuutettavan riskin määrää ja todennäköisyyttä selvittäessä ulkopuolista vakuutusmeklaria.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen yksikön tarkoituksena on auttaa organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa arvioimalla ja tutkimalla sen toimintoja sekä valvomalla yhtiön ohjeistuksen noudattamista. Tätä varten sisäinen tarkastus tuottaa analyysejä, arvioita, suosituksia ja tietoa yhtiön hallituksen ja ylimmän johdon käyttöön. Arvioinneista raportoidaan niiden valmistuttua toimitusjohtajalle, hallitukselle ja arviointikohteen johdolle sekä tarvittaessa tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastustoiminta perustuu kansainvälisiin standardeihin (IIA). Sisäinen tarkastus on muusta organisaatiosta riippumaton toiminto. Tarkastuksen lähtökohta on ensisijaisesti liikkeenjohdollinen, ja työtä koordinoidaan yhteistyössä tilintarkastuksen kanssa. Vuotuinen tarkastussuunnitelma ja tarkastuskertomus esitellään hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastus suorittaa hallituksen ja Elisan johtoryhmän pyynnöstä tarkastuksia myös muista, erikseen sovittavista asioista.

Tilintarkastajat

Tilintarkastajien tehtävänä on varmistaa, että tilinpäätös on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti siten, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtiön tuloksesta ja taloudellisesta asemasta sekä muut tarpeelliset tiedot yhtiön sidosryhmille.

Muita keskeisiä tavoitteita: varmistaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti ja että organisaatio toimii ohjeiden mukaisesti sekä annettujen valtuuksien puitteissa. Ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen keskinäistä työnjakoa painotetaan siten, että sisäinen tarkastus varmistaa organisaation toiminnan yhtiön sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Yhtiöllä oli vuonna 2013 yksi varsinainen tilintarkastaja. Tilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä. Tilintarkastajien toimikausi on heitä valittaessa kulumassa oleva tilikausi. Tilintarkastajien tehtävä päättyy toimikauden päättymistä lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Vuonna 2013 Elisan tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimi Esa Kailiala, KHT.

Suomalaisten konserniyhtiöiden tilintarkastuspalkkiot tilivuodelta 2013 olivat yhteensä 260 000,00 euroa, josta emoyhtiön osuus oli 180 000,00 euroa.

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tilintarkastuspalkkio oli 10 000,00 euroa.

Tilintarkastusyhteisölle on suoritettu tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista palkkioita 344 000,00 euroa. Nämä palvelut liittyivät muun muassa yritysjärjestelyihin, veropalveluihin, regulaatiolaskennan läpikäyntiin sekä muihin asiantuntijapalveluihin. Palkkiosumma sisältää myös KPMG-konserniin kuuluvan, koulutuksia tarjoavan Telewaren maksut. Ne olivat 70 000,00 euroa ja liittyivät pääasiassa Elisan operatiiviseen toimintaan.

Yhtiön sisäpiiri ja sisäpiirihallinto

Elisassa on käytössä Helsingin Pörssin 9.10.2009 voimaan tullut sisäpiiriohje.

Elisan julkiseen sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinalain mukaisesti Elisan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tarkastaja. Lisäksi julkisiin sisäpiiriläisiin kuuluvat Elisan johtoryhmän jäsenet. Lain edellyttämät tiedot julkiseen sisäpiiriin kuuluvista henkilöistä, heidän lähipiiristään sekä näiden määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöistä on merkitty Elisan julkiseen sisäpiiriin. Julkisten sisäpiiriläisten omistustiedot ovat nähtävillä Elisan kotisivuilla osoitteessa www.elisa.fi.

Lisäksi Elisassa on yrityskohtainen ei-julkinen sisäpiiri, johon on nimetty muita yhtiön johtoon ja taloushallintoon kuuluvia henkilöitä sekä tarvittaessa hankekohtaisia sisäpiirejä.

Elisan lakiasianosasto valvoo sisäpiiriohjeiden noudattamista ja pitää yllä yhtiön sisäpiirirekisterejä yhteistyössä Euroclear Finland Oy:n kanssa. Sisäpiiriläisten tiedot tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Pysyvien sisäpiiriläisten tulee ajoittaa kaupankäynti yhtiön arvopapereilla niin, ettei se heikennä arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnettua luottamusta. Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla yhtiön osavuositarkastusten ja tilinpäätösten julkistamista edeltävien 14 päivän aikana (=suljettu ikkuna). Sisäpiiriläisen on suotavaa tehdä vain pitkäaikaisia sijoituksia Elisaan ja ajoittaa mahdollinen kaupankäynti tulosjulkistusta seuraaviin 14 vuorokautteen. Lisäksi mahdollisissa sisäpiirihankkeissa mukana olevat henkilöt eivät saa hankkeen aikana käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla.

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2013

Tilinpäätös on laadittu IFRS-standardien mukaisesti.

Markkinatilanne

Kilpailuympäristö on ollut tiukka vuoden aikana. Etenkin vuoden ensimmäisen puoliskon aikana hintakampanjointi oli erityisen voimakasta. Matkaviestinnän liittymäkannan ja datapalvelujen käytön myönteinen kehitys on jatkunut. Älypuhelinmarkkinat kasvavat nopeasti. Lähes 85 prosenttia myydyistä matkapuhelimista on älypuhelimia. Tämä lisää mobiilidatapalvelujen käyttöä entisestään. Mobiilimarkkinoiden kasvua on vauhdittanut myös 4G-nopeuksien entistä laajempi saatavuus. Perinteisten kiinteän verkon liittymien määrä ja käyttö ovat vähentyneet.

Uusien visuaalisten viestintäpalvelujen (esim. videoneuvottelupalvelujen), IT-ulkoistuspalveluiden ja IPTV-viihdepalvelujen markkinoiden myönteinen kehitys on jatkunut. Myös muiden kuluttajille suunnattujen uusien verkkopalvelujen kysyntä kasvaa.

Liikevaihto, tulos ja rahoitusasema

Liikevaihto ja tulos

Milj. euroa	2013	2012	2011
Liikevaihto	1 547	1 553	1 530
Käyttökate	491	501	506
Käyttökate-%	31,7	32,3	33,1
Käyttökate ilman kertaeriä	508	501	501
Käyttökate-% ilman kertaeriä	32,8	32,3	32,3
Liikevoitto	281	299	295
Liikevoitto-%	18,1	19,2	19,3
Liikevoitto ilman kertaeriä	298	299	295
Liikevoitto-% ilman kertaeriä	19,3	19,2	19,3
Oman pääoman tuotto-%	22,9	24,7	24,1

Liikevaihto oli edellisvuoden tasolla. Liikevaihtoa vahvistivat mm. PPO- ja Sulake-yritysosot, yritysasiakkaiden ICT-palvelut, kuten videoneuvottelu- ja IT-palvelut, sekä Elisa Viihde IPTV -palvelun kaltaiset henkilöasiakkaiden verkkopalvelut. Liikevaihtoa heikensivät pienentyneet matkaviestinnän yhdysliikennemaksut sekä perinteisten kiinteän verkon palvelujen käytön lasku molemmissa segmenteissä sekä mobiilipalvelujen liikevaihdon lasku vuoden ensimmäisellä puoliskolla lisääntyneen hintakilpailun vuoksi.

Käyttökatteeseen sisältyy henkilöstövähennyksiin liittyviä kertaluonteisia eriä 17 miljoonaa euroa. Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 1 prosenttia pääasiassa yritysostojen ja kustannustehokkuustoimien seurauksena. Käyttökate heikensivät mobiilipalvelujen hintakampanjat vuoden ensimmäisellä puoliskolla, investoinnit ICT-palveluihin ja verkkopalvelujen kasvu. Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä oli edellisvuoden tasolla. Poistot lisääntyivät hankittujen yritysten korkeampien poistotasojen vuoksi.

Nettorahoitustuotot ja -kulut vähentyivät -26 (-30) miljoonaan euroon. 300 miljoonan euron velan osittainen uudelleenrahoitus laski korkotasoa ja johti rahoituskulujen pienentymiseen. Vuonna 2012 rahoituskuluihin sisältyi 3 miljoonan euron kertaluonteinen alaskirjaus myytävissä olevista rahoitusvaroista (Voddler Group Ab:n osakkeet). Tuloslaskelman tuloverot olivat -58 (-60) miljoonaa euroa. Elisan nettotulos oli 196 (209) miljoonaa euroa. Konsernin osakekohtainen tulos oli 1,25 (1,33) euroa ja ilman kertaluonteisia eriä 1,33 (1,35) euroa.

Rahoitusasema

Milj. euroa	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Nettovelka	971	839	788
Nettovelka/käyttökate ⁽¹⁾	2,0	1,7	1,6
Velkaantumisaste (gearing), %	112,6	99,3	93,8
Omavaraisuusaste, %	37,3	42,3	42,3
Milj. euroa	2013	2012	2011
Kassavirta investointien jälkeen ⁽²⁾	84	155	207

¹⁾ (korolliset velat - rahavarat) / (4 edellisen vuosineljänneksen käyttökate ilman kertaluonteisia eriä)

²⁾ Koko vuoden kassavirta investointien jälkeen ilman investointeja PPO- ja Sulake-osakkeisiin 177 (155) miljoonaa euroa

Elisan kassavirta investointien jälkeen oli 84 (155) miljoonaa euroa ja ilman yritysostoja 177 (155) miljoonaa euroa. Kassavirtaa heikensivät lisenssimaksut 12 miljoonaa euroa 800 MHz -taajuuksista Suomessa ja Virossa. Verrattuna edelliseen vuoteen kassavirtaa vahvistivat nettokäyttöpääoman muutos sekä alemmat rahoituskulut ja maksetut verot.

Elisan rahoitusasema ja maksuvalmius pysyivät hyvinä.

Konsernirakenteen muutokset

Elisan omistus Sulake Corporation Oy:stä nousi 100 prosenttiin 15.2.2013. Sulake on yhdistelty konsernin tulokseen 1.2.2013 alkaen.

25.4.2013 Suomen kilpailu- ja kuluttajaviranomainen hyväksyi kaupan, jossa Elisa osti PPO:n matkaviestintä- ja IT-operaatiot. Yritysosto sisältää myös PPO:n omistukset Kymen Puhelin Oy:ssä ja Telekarelia Oy:ssä. Kauppa päätettiin 30.4.2013 ja hankitut yritykset on yhdistelty Elisan konsernitilinpäätökseen 1.5.2013 alkaen.

Kesäkuussa Elisa, sen täysin omistama tytäryhtiö PPO-Yhtiöt Oy sekä tytäryhtiöt Kymen Puhelin Oy ja Telekarelia Oy allekirjoittivat sulautumissuunnitelmat sulautumisesta Elisaan.

Sulautumiset hyväksyttiin Kymen Puhelimen 21.8.2013 ja Telekarelian 22.8.2013 pitämässä ylimääräisissä yhtiökokouksissa. Elisan hallitus hyväksyi sulautumiset 23.8.2013.

Sulautumiset rekisteröitiin 31.12.2013. Sulautumisvastikkeesta esitetään tarkempi selvitys kohdassa "Osake" ja konsernitilinpäätöksen kohdassa "Osakkeet ja osakkeenomistajat".

30.9.2013 Elisa myi PPO:n kodinkoneliiketoiminnan Ylivieskassa, Raahessa ja Kokkolassa. Myydyn liiketoiminnan vuotuinen liikevaihto on noin 5 miljoonaa euroa. Kaupalla ei ollut vaikutusta Elisan tulokseen.

Henkilöasiakkaat

Milj. euroa	2013	2012
Liikevaihto	949	962
Käyttökate	295	307
Käyttökate-%	31,1	31,9
Käyttökate ilman kertaeriä	304	307
Käyttökate-% ilman kertaeriä	32,1	31,9
Liikevoitto	178	192
Liikevoitto ilman kertaeriä	187	192
Käyttöomaisuusinvestoinnit	132	114

Liikevaihto laski 1 prosenttia. Liikevaihtoa heikensivät perinteisten kiinteän verkon palveluiden käytön lasku ja mobiilipalvelujen väheneminen lisääntyneen hintakilpailun vuoksi vuoden ensimmäisellä puoliskolla sekä pienentyneet matkaviestinnän yhdysliikennemaksut. Liikevaihtoa vahvistivat yritysostot ja verkkopalvelujen kasvu.

Käyttökate sisältää henkilöstövähennyksiin liittyviä kertaluonteisia eriä 9 miljoonaa euroa. Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä pieneni 1 prosenttia pääasiassa liikevaihdon laskun seurauksena.

Yritysasiakkaat

Milj. euroa	2013	2012
Liikevaihto	598	591
Käyttökate	195	194
Käyttökate-%	32,7	32,8
Käyttökate ilman kertaeriä	204	194
Käyttökate-% ilman kertaeriä	34,1	32,8
Liikevoitto	103	107
Liikevoitto ilman kertaeriä	111	107
Käyttöomaisuusinvestoinnit	108	80

Liikevaihto kasvoi 1 prosenttia. Liikevaihtoa vahvistivat yritysostot ja ICT-palvelujen kasvu. Liikevaihtoa heikensivät yhdysliikennemaksujen ja roaming-maksujen aleneminen mobiilipalvelujen liikevaihdossa ja perinteisessä kiinteän verkon liiketoiminnassa.

Käyttökatteeseen sisältyy henkilöstövähennyksiin liittyviä kertaluonteisia eriä 8 miljoonaa euroa. Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 5 prosenttia pääasiassa liikevaihdon kasvuun ja tehostamistoimien seurauksena.

Henkilöstö

Vuonna 2013 Elisan henkilöstömäärä oli keskimäärin 4 320 (3 973). Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat yhteensä 270 (237) miljoonaa euroa, johon sisältyvät kertaluonteiset 17 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut. Vuoden 2013 lopussa henkilöstömäärä oli 4 217 (3 863). Henkilöstömäärät segmenteittäin kauden lopussa olivat seuraavat:

	31.12.2013	31.12.2012
Henkilöasiakkaat	2 424	2 182
Yritysasiakkaat	1 793	1 681
Yhteensä	4 217	3 863

Henkilöstömäärän kasvu johtui pääasiassa PPO- ja Sulake-yritysostoista sekä yritysasiakkaiden ICT-palvelujen kasvusta.

Investoinnit

Milj. euroa	2013	2012
Investoinnit käyttöomaisuuteen	240	193
Henkilöasiakkaat	132	114
Yritysasiakkaat	108	80
Osakkeet	150	0
Yhteensä	390	193

Vuonna 2013 tärkeimmät käyttöomaisuusinvestoinnit liittyivät 3G-verkon ja 4G-verkon kapasiteetin ja peittoalueen kasvattamiseen sekä muihin verkko- ja IT-investointeihin. Käyttöomaisuusinvestoinnit sisältävät 38 miljoonan euron 800 MHz LTE -lisenssit, joista 33 miljoonaa euroa kohdistuu Suomeen ja 5 miljoonaa euroa Viroon. Lisenssi-investointi on kohdistettu yhtäläisesti kumpaankin asiakassegmenttiin. Osakeinvestoinnit liittyvät PPO- ja Sulake-yritysostoihin, sekä Kymen Puhelimen ja Telekarelian vähemmistöosakkeiden hankintoihin ja sulautumisvastikkeisiin.

Rahoitusjärjestelyt ja luokitukset

17.9.2013 Elisa laski liikkeelle vakuudettoman 300 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy tammikuussa 2021 ja josta maksetaan vuotuista 2,75 prosentin kuponkikorkoa. Laina käytetään muun muassa korkeakorkoisempien velkojen uudelleenrahoitukseen. Laina laskettiin liikkeelle Elisan 1 miljardin euron eurooppalaisen joukkovelkakirjaohjelman (Euro Medium Term Note, ETMN) puitteissa, ja se on listattu Luxemburgin pörssissä.

Voimassa olevat rahoitusjärjestelmät

Milj. euroa	Enimmäismäärä	Käytössä 31.12.2013
Kommitoidut luottolimiitit	300	0,0
Yritystodistusohjelma ⁽¹⁾	250	101,0
EMTN-ohjelma ⁽²⁾	1 000	761,7

¹⁾ Kotimainen yritystodistusohjelma, ei kommitoitu

²⁾ Eurooppalainen joukkovelkakirjaohjelma, ei kommitoitu

Pitkien lainojen luokitukset

Luokittaja	Luokitus	Näkömä
Moody's Investor Services	Baa2	Vakaa
Standard & Poor's	BBB	Vakaa

Konsernilla oli 31.12.2013 käteisvaroja ja nostamattomia kommitoituja luottoja yhteensä 438 (340) miljoonaa euroa.

Osake

Osakkeiden vaihtomäärät ja päätöskurssit perustuvat NASDAQ OMX Helsingin kaupankäyntiin.

Osakkeiden pörssivaihto	2013	2012
Vaihdetut osakkeet, milj. kpl	128,1	116,5
Vaihto, milj. euroa	2 068,4	1 935,4
% osakekannasta	76,6	69,7

Osakkeet ja markkina-arvot	31.12.2013	31.12.2012
Osakkeita, kpl	167 335 073	167 167 782
Hallussa olevat omat osakkeet	7 986 043	10 288 116
Ulkona olevat osakkeet	159 349 030	156 879 666
Päätöskurssi, euroa	19,26	16,73
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	3 069	2 625
Hallussa olevat omat osakkeet, %	4,77	6,15

Elisan osakkeella käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Fidessa Fragmentation -raportin mukaan näiden markkinapaikkojen kaupankäyntivolyyymi oli vuonna 2013 93 (104) prosenttia Nasdaq OMX Helsingin volyymista. Kaikkien markkinapaikkojen yhteisvolyyymi on noin 148 (151) prosenttia ulkona olevista osakkeista.

Osakkeita	Osakkeita, kpl	Omat osakkeet	Ulkona olevat osakkeet	Osakepääoman muutos, euroa
Osakkeet 31.12.2012	167 167 782	10 288 116	156 879 666	
Osakeanti ⁽¹⁾		-303 599		4 629 890
Merkityt osakkeet 2013 ⁽²⁾	336 878			2 929 052
Osakkeiden mitätöinti ⁽³⁾	-2 000 000	-2 000 000		
Osakeanti ⁽⁴⁾	1 830 413			
Palautuneet osakkeet ⁽⁵⁾		1 526		
Osakkeet 31.12.2013	167 335 073	7 986 043	159 349 030	

¹⁾ Pörssitiedote 25.4.2013, ²⁾ Pörssitiedotteet 20.3.2013 ja 19.6.2013, ³⁾ Pörssitiedote 7.11.2013,

⁴⁾ Pörssitiedote 31.12.2013 ja ⁵⁾ Vuoden 2013 aikana kannustinohjelmasta palautuneet osakkeet

Optiot	2007A	2007B	2007C	Yhteensä
Optioiden kokonaismäärä	850 000	850 000	850 000	2 550 000
Elisan hallussa tai jakamattomat	0	0	0	0
Käytetty osakkeiden merkinnässä	12 375	581 999	603 700	1 198 074
Rauenneet	837 625	268 001	246 300	1 351 926
Ulkona olevat	0	0	0	0
Viimeisin merkintähinta, euroa	-	-	8,67	
Merkintäaika	1.10.2009-31.5.2011	1.10.2010-31.5.2012	1.10.2011-31.5.2013	

Vuoden 2007 optioiden viimeinen erä umpeutui 31.5.2013. Yhtiöllä ei ole ulkona olevia optioita.

Elisan kokonaisosakemäärä oli vuoden lopussa 167 335 073 (167 167 782) kappaletta, jotka kaikki ovat samanlaisia.

Vuoden 2013 aikana osakepohjaisen kannustinohjelman nojalla annettuja osakkeita palautui yhtiölle 1 526 kappaletta.

Elisa jakoi huhtikuussa varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti osinkoa 1,30 euroa osakkeelta eli yhteensä 204 miljoonaa euroa.

Optioilla merkityt osakkeet

Merkintäaika	Rekisteröinti-päivä	2007C	Oman pääoman lisäys ¹⁾
5.12.2012-6.3.2013	20.03.2013	6 400	63 808
7.3.2013-31.5.2013	19.06.2013	330 478	2 865 244
Yhteensä		336 878	2 929 052

¹⁾ Merkintähinta on kirjattu Elisan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Lisätietoja saa konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 27 ja 18.12.2007 julkaistusta pörssitiedotteesta.

Tutkimus ja kehitys

Palvelujen kehittäminen tapahtuu pääasiassa tavanomaisen liiketoiminnan yhteydessä, jolloin se lasketaan normaaleihin liiketoimintakuluihin. Elisa investoi 10 miljoonaa euroa tutkimukseen ja kehitykseen, josta 8 miljoonaa euroa on kirjattu investointeihin vuonna 2013 (7 miljoonaa euroa vuonna 2012 ja 5 miljoonaa euroa vuonna 2011), mikä vastaa 0,6 prosenttia liikevaihdosta (0,6 prosenttia vuonna 2012 ja 0,3 prosenttia vuonna 2011).

Varsinainen yhtiökokous

Elisan varsinainen yhtiökokous päätti 25.3.2013, että vuoden 2012 vahvistetun tilinpäätöksen perusteella jaetaan osinkoa 1,30 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin osakkeenomistajille 9.4.2013.

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi vuoden 2012 tilinpäätöksen. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnettiin vastuuvapaus vuodelta 2012.

Yhtiön hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin seitsemän. Hallitukseen valittiin vanhoina jäseninä Ari Lehtoranta, Raimo Lind, Leena Niemistö ja Eira Palin-Lehtinen, Mika Salmi ja Mika Vehviläinen ja uutena jäsenenä Jaakko Uotila. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Raimo Lind ja varapuheenjohtajaksi Ari Lehtoranta. Nimitys- ja palkkiovaliokunnan jäseniksi valittiin Raimo Lind (puheenjohtaja), Ari Lehtoranta ja Mika Vehviläinen. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Eira Palin-Lehtinen (puheenjohtaja), Leena Niemistö ja Jaakko Uotila.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Esa Kailiala, KHT.

Hallituksen valtuutukset

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta. Omien osakkeiden osto voi olla suunnattu. Tämän valtuutuksen kattama enimmäismäärä on 5 miljoonaa osaketta. Valtuutus on voimassa 30.6.2014 saakka.

Vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous hyväksyi hallituksen esityksen osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Anti voi olla suunnattu. Valtuutus on voimassa 30.6.2014 saakka. Valtuutuksen enimmäismäärä on 15 miljoonaa osaketta, joista on laskettu liikkeelle 2,4 miljoonaa osaketta.

Elisan osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Varsinainen yhtiökokous perusti osakkeenomistajien nimitystoimikunnan vuonna 2012. Sen tehtävänä on valmistella Elisan hallituksen jäsenten valintaan ja palkitsemiseen liittyvät ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Elisan osakkeenomistajien nimitystoimikunnan kokoonpano on seuraava:

- Eija Ailasmaa, Solidium Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja
- Pekka Pajamo, CFO, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Timo Ritakallio, varatoimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- Jorma Eräkare, Suomen rahasto-osuuksien hoitaja, Nordea Finland Fund
- Raimo Lind, Elisan hallituksen puheenjohtaja

Nimitysvaliokunta valitsi puheenjohtajakseen Eija Ailasmaan.

Merkittävät oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät asiat

24.4.2013 Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) hyväksyi kaupan, jossa Elisa ostaa kiinteän verkon operaattori PPO:n Telecom ja IT-liiketoiminnan sisältävän yhtiön koko osakekannan. Yritysosto sisältää myös PPO:n omistukset Kymen Puhelin Oy:ssä ja Telekarelia Oy:ssä.

Kauppa päätettiin 30.4.2013 ja ostetut yhtiöt yhdisteltiin Elisan konsernitilinpäätökseen 1.5.2013 alkaen.

KKV asetti kaupan hyväksymisen ehdoksi kuluttajaliiketoimintaa koskevien päällekkäisten laajakaistaverkkojen ja valokuituyhteyksien sekä niihin liittyvien noin 2 700 asiakassopimuksen myynnin Joensuun, Kontiolahden ja Outokummun alueilla.

KKV:n asettaman ehdon mukaisesti Elisa myi lokakuussa noin 2 700 asiakassopimusta Joensuussa, Kontiolahdella ja Outokummussa.

KKV ilmoitti vieneensä markkinaoikeuteen Elisan henkilöasiakkaiden puhelinliittymien paperilaskuhintakäytännön.

Suomen LTE 800 MHz -taajuushuutokauppa päättyi 30.10.2013. Elisa sai tavoittelemansa 2x10 MHz:n taajuudet. Lisenssin hinta on 33,3 miljoonaa euroa, ja se maksetaan viidessä vuotuisessa erässä vuosina 2013-2017. Lisenssi on voimassa 1.1.2014-31.12.2033. Lisenssiehdot sisältävät rakennuslupamaksun 97 prosentin väestöpeitosta 5 vuoden kuluessa.

Elisa sai tavoittelemansa 2x10 MHz:n taajuudet LTE 800 MHz -taajuushuutokaupassa Virossa 12.8.2013. Lisenssin hinta oli 5 miljoonaa euroa, ja se maksettiin kokonaisuudessaan elokuussa.

Elisan toimintaan liittyvät oleelliset riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinta on osa Elisan sisäistä valvontajärjestelmää. Sen avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niihin vaikutetaan ja niitä seurataan. Yhtiö jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskinsä strategisiin ja operatiivisiin riskeihin sekä vahinko- ja rahoitusriskeihin.

Strategiset ja operatiiviset riskit

Televiestintäala on erityisen kilpailtu Elisan päämarkkina-alueilla, mikä voi vaikuttaa Elisan liiketoimintaan. Lisäksi ala on voimakkaasti säännelty. Elisaa ja sen liiketoimintaa valvovat ja sääntelevät useat viranomaiset. Sääntely vaikuttaa joidenkin Elisan tuotteiden ja palvelujen hintoihin. Se voi myös vaatia pitkäkestoisia investointeja.

Tietoliikenneteknologian nopea kehitys voi vaikuttaa merkittävästi Elisan liiketoimintaan.

Elisan päämarkkina-alue on Suomi, missä matkapuhelinten määrä asukasta kohden on maailman suurimpia ja liittymämäärän kasvu siksi rajallista. Lisäksi Elisan kiinteän verkon puhelinliikenteen volyyymi on vähentynyt viime vuosina. Nämä tekijät voivat rajoittaa kasvumahdollisuuksia.

Vahinkoriskit

Yhtiön ydintoiminnot on vakuutettu onnettomuuksista aiheutuvien vahinkojen ja keskeytymisten varalta. Vahinkoriskejä ovat myös oikeudenkäynnit ja kanteet.

Rahoitusriskit

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainat ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Korkoriskin hallitsemiseksi voidaan käyttää korkojohdannaisia.

Elisan liiketoimintoihin liittyvistä varoista ja kassavirroista valtaosa on euromääräistä, joten valuuttariski on vähäinen.

Likviditeettiriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin rahoitus kaikissa tilanteissa. Elisalla on käteisvaroja, kommitoituja luottojärjestelyjä ja jatkuva kassavirta, jotka riittävät kattamaan ennakoitavissa olevat rahoitustarpeet.

Likvidien varojen sijoitukset tehdään vahvistettujen limiittien rajoissa taloudellisesti vakaisiin pankkeihin, kotimaisiin yrityksiin ja instituutioihin. Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä asiakaskannan suuruuden ansiosta.

Rahoitusriskien hallinta on selostettu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 34.

Yritysvastuu

ICT- ja verkkopalvelujen kysyntä jatkoi kasvuaan, ja niiden ansiosta hiilidioksidipäästöt vähenivät yhteensä 21 965 tonnia eli 15 prosenttia. Mobiilidatan aiheuttamat hiilidioksidipäästöt vähenivät 46 prosenttia (0,27 kg/GB⁽¹⁾). Elisan tietokeskusten energiatehokkuus parani ja niiden hiilidioksidipäästöt vähenivät 3 797 tonnia. Elisan sähköinen laskutus alensi hiilidioksidipäästöjä 678 (340) tonnia.

Kesästä 2013 alkaen Elisan koko energianhankinta on perustunut uusiutuviin energialähteisiin, joilla on alkuperämerkintä. Carbon Disclosure Project (CDP) palkitsi Elisan ympäristöraportoinnin vuonna 2013.

Elisa investoi joustavaan työhön. Vuoden 2013 henkilöstötutkimuksen tulos oli toiseksi paras 10 vuoteen.

Elisa julkistaa laajan ja varmennetun verkkovastuuraporttinsa osana vuoden 2013 vuosikertomusta ja se sisältää GRI-indeksin⁽²⁾.

¹⁾ Kg/gigabytes mittarilla seurataan tiedonsiirtoon kulutetun energian hiilidioksidijalanjälkeä suhteessa siirrettyyn tietomäärään.

²⁾ Yhteiskuntavastuuraportoinnin viitekehys, jonka on tuottanut Global Reporting Initiative (GRI).

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Elisa julkistaa erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) viikolla 11 (10.3.2014 alkaen) verkkosivustollaan osoitteessa www.elisa.fi.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Elisa Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa 2.4.2014 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän. Nimitystoimikunta ehdottaa Raimo Lindin, Leena Niemistön, Eira Palin-Lehtisen, Jaakko Uotilan ja Mika Vehviläisen uudelleenalintaa. Toimikunta ehdottaa edelleen, että hallituksen valitaan uusina jäseninä Petteri Koponen ja Seija Turunen. Nykyisistä jäsenistä Ari Lehtoranta ja Mika Salmi ilmoittivat, että he eivät ole käytettävissä uudelleenalintaan kevään 2014 yhtiökokouksessa.

Hallitus pyytää varsinaiselta yhtiökokoukselta lupaa osakeantiin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista. Anti voi olla suunnattu. Valtuutus on voimassa 30.6.2016 saakka ja se korvaa nykyisen voimassa olevan valtuutuksen. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeelle korkeintaan 15 miljoonaa yrityksen osaketta.

Näkymät ja ohjeistus vuodelle 2014

Suomen makrotalousohjelman odotetaan yhä olevan heikko vuonna 2014. Kilpailutilanne Suomen televiestintämarkkinoilla jatkuu myös haasteellisena.

Koko vuoden liikevaihdon arvioidaan olevan samalla tasolla tai hieman parempi kuin vuonna 2013. Mobiilidatan, ICT-palvelujen ja uusien verkkopalvelujen sekä tehtyjen yritysostojen odotetaan kasvattavan liikevaihtoa. Konsernin kertaluonteisista eristä puhdistetun koko vuoden käyttökateen odotetaan olevan vuoden 2013 tasolla tai hieman parempi. Koko vuoden investointien odotetaan olevan enintään 12 prosenttia liikevaihdosta. Elisan rahoitusasema ja maksuvalmius ovat hyvät.

Elisa jatkaa kustannustehokkuustoimiaan virtaviivaistamalla tuotevalikoimaansa sekä IT-järjestelmiään ja -operaatioitaan, lisäämällä asiakaspalvelun ja myynnin tehokkuutta sekä vähentämällä yleisiä hallintokuluja.

Elisan kehitys uusia, elämyksellisiä ja merkityksellisiä palveluja asiakkailleen tarjoavana yhtiönä jatkuu. Pitkän aikavälin kasvu ja kannattavuuden paraneminen perustuvat mobiilidatamarkkinoiden kasvuun sekä uusiin online- ja ICT-palveluihin.

Voitonjako

Elisan voitonjakopolitiikan mukaan voitonjako on 80-100 prosenttia edellisen tilikauden tuloksesta. Tämän lisäksi osakkeenomistajille voidaan jakaa lisävoitonjakoa. Jakoehdotusta tai -pääöstä tehdessään hallitus ottaa huomioon yhtiön taloudellisen aseman, tulevat rahoitustarpeet ja asetetut taloudelliset tavoitteet. Voitonjakoon kuuluvat osingonmaksu, pääomanpalautus ja omien osakkeiden osto.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 1,30 euroa osakkeelta. Voitonjako on 104 prosenttia tilikauden tuloksesta.

Oikeus yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti jaettaviin varoihin on osakkeenomistajilla, jotka on 7.4.2014 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa maksupäiväksi 15.4.2014. Tilikauden voitto lisätään kertyneisiin voittovaroihin.

Hallitus päätti myös ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallitukselle annetaan valtuutus enintään 5 miljoonan oman osakkeen hankintaan, joka vastaa 3 prosenttia koko osakekannasta.

HALLITUS

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	2013	2012
Liikevaihto	1, 4	1 547,4	1 553,4
Liiketoiminnan muut tuotot	5	4,0	4,7
Materiaalit ja palvelut	6, 35	-619,9	-655,6
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7, 27	-270,0	-237,0
Liiketoiminnan muut kulut	8	-170,8	-164,5
Käyttökate	1	490,7	501,1
Poistot	1, 10	-210,1	-202,1
Liikevoitto	1	280,6	298,9
Rahoitustuotot	11	10,3	9,4
Rahoituskulut	11	-36,2	-39,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,0	0,1
Voitto ennen veroja		254,6	268,9
Tuloverot	12	-58,2	-60,4
Tilikauden voitto		196,3	208,5
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		196,6	208,7
Määräysvallattomille omistajille		-0,2	-0,2
		196,3	208,5
Tulos/osake (euroa):			
Laimentamaton	13	1,25	1,33
Laimennettu	13	1,25	1,33
Ulkona olevia osakkeita keskimäärin (1 000 osaketta):			
Laimentamaton	13	157 269	156 548
Laimennettu	13	157 269	156 685

Laaja konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	2013	2012
Tilikauden voitto		196,3	208,5
Muut laajan tuloksen erät verovaikutus huomioituna			
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		-0,2	0,0
Myytävissä olevat rahoitusvarat	19	1,1	-1,3
		0,9	-1,3
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		-6,3	-4,5
Laajan tuloslaskelman voitto		190,9	202,7
Laajan tuloslaskelman voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		191,2	202,9
Määräysvallattomille omistajille		-0,2	-0,2
		190,9	202,7

Konsernin tase

Milj. euroa	Liite	31.12.2013	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	713,6	616,1
Liikearvo	15	832,4	797,1
Muut aineettomat hyödykkeet	15	143,3	101,3
Osuudet osakkuusyhtiöissä	16	2,4	6,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat	17, 18, 19	22,5	19,9
Laskennalliset verosaamiset	21	13,5	12,1
Muut saamiset	17, 18, 20, 25, 28	70,5	45,1
		1 798,3	1 598,1
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	22	55,5	59,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23	327,3	310,0
Tuloverosaamiset		5,4	1,4
Rahavarat	24	137,8	39,8
		526,0	410,6
VARAT YHTEENSÄ	1	2 324,3	2 008,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		83,0	83,0
Omat osakkeet		-148,2	-194,1
Vararahasto		3,4	3,4
Käyvän arvon rahasto		-3,2	2,0
Muut rahastot		381,0	381,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		90,9	52,7
Kertyneet voittovarot		453,4	514,2
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	26, 27	860,3	842,1
Määräysvallattomien omistajien osuus		1,9	2,8
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		862,2	844,9
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	21	21,0	16,9
Eläkevelvoitteet	28	13,8	7,1
Varaukset	29	2,4	3,3
Rahoitusvelat	30	829,7	702,8
Muut velat	31	35,6	13,7
		902,5	743,8
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	31	267,4	243,3
Tuloverovelat		0,3	0,8
Varaukset	29	12,6	0,3
Rahoitusvelat	30	279,3	175,6
		559,6	419,9
VELAT YHTEENSÄ		1 462,1	1 163,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		2 324,3	2 008,7

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liite	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto ennen veroja		254,6	268,9
Oikaisut			
Poistot	10	210,1	202,1
Rahoitustuotot (-) ja -kulut (+)		25,9	30,1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)		-1,0	-0,5
Varausten lisäys (+) / vähennys (-) tuloslaskelmassa		5,1	-0,7
Muut oikaisut		-12,3	-5,6
		227,9	225,4
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-13,5	-14,2
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		6,4	-19,2
Osto- ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		2,1	-16,1
		-4,9	-49,5
Saadut osingot		0,5	1,0
Saadut korot		9,7	8,7
Maksetut korot		-34,9	-39,8
Maksetut verot		-64,9	-72,3
Liiketoiminnan nettorahavirta		388,1	342,5
Investointien rahavirrat			
Tytäryritysten hankinnat		-91,4	
Tytäryritysten ehdolliset vastikkeet		-1,7	-0,7
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin ¹⁾		-212,5	-188,9
Tytäryritysten myynti		0,1	0,6
Käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit		1,4	1,3
Investointien nettorahavirta		-304,1	-187,7
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		300,1	150,9
Pitkäaikaisten lainojen maksut		-82,1	-0,3
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)		1,5	-119,6
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-4,8	-6,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston lisäys, toteutetut osakeoptiot		2,9	4,4
Omien osakkeiden luovutus		4,6	
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta		-4,0	
Maksetut osingot		-204,2	-203,5
Rahoituksen nettorahavirta		14,0	-174,0
Rahavarojen muutos		98,1	-19,2
Rahavarat tilikauden alussa		39,8	59,0
Rahavarat tilikauden lopussa	24	137,8	39,8

¹⁾ Kokonaisinvestoinnit 800 MHz -taajuuslisensoihin ovat 38,4 miljoonaa euroa, josta vuoden 2013 rahavirtavaikutus on 11,8 miljoonaa euroa. Suomen 800 MHz- taajuuslisenso 33,3 miljoonaa euroa maksetaan 5 erässä vuosina 2013–2017. Viron lisenso 5,1 miljoonaa euroa maksettiin yhdessä erässä vuonna 2013.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Omat osakkeet	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voitto-varat			
Oma pääoma 1.1.2012	83,0	-197,0	392,3	48,3	510,3	836,8	3,5	840,3
IAS 19R käyttöönotto					-2,0	-2,0		
Oma pääoma 1.1.2012	83,0	-197,0	392,3	48,3	508,4	834,8	3,5	838,5
Tilikauden tulos					208,7	208,7	-0,2	208,5
Muuntoerot					0,0	0,0		0,0
Etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			-4,5			-4,5		-4,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat			-1,3			-1,3		-1,3
Tilikauden laaja tulos			-5,8		208,7	202,9	-0,2	202,7
Osingonjako					-203,4	-203,4	-0,5	-204,0
Osakepalkitseminen		2,9			3,5	6,4		6,4
Toteutetut osakeoptiot				4,4		4,4		4,4
Muut muutokset					-2,8	-2,8	0,0	-2,8
Oma pääoma 31.12.2012	83,0	-194,1	386,4	52,7	514,2	842,2	2,8	844,9
Tilikauden tulos					196,6	196,6	-0,2	196,3
Muuntoerot					-0,2	-0,2		-0,2
Etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			-6,3			-6,3		-6,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat			1,1			1,1		1,1
Tilikauden laaja tulos			-5,2		196,4	191,2	-0,2	190,9
Osingonjako					-203,2	-203,2	-0,6	-203,8
Osakepalkitseminen					3,2	3,2		3,2
Omien ja uusien osakkeiden luovutus		6,0		35,3	-1,3	40,0		40,0
Omien osakkeiden mitätöinti		39,9			-39,9	0,0		0,0
Määräysvallan hankinta tytäryrityksessä						0,0	23,2	23,2
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta					-15,9	-15,9	-23,2	-39,1
Toteutetut osakeoptiot				2,9		2,9		2,9
Oma pääoma 31.12.2013	83,0	-148,2	381,2	90,9	453,4	860,3	1,9	862,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernin perustiedot

Elisa-konserni ("Elisa" tai "yhtiö") harjoittaa teletoimintaa tarjoten tietoliikenteen palveluja Suomessa ja valituilla kansainvälisillä markkina-alueilla. Konsernin emoyhtiö on Elisa Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Ratavartijankatu 5. Emoyhtiö Elisa Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1999 lähtien.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt 6.2.2014 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Jäljennös tilinpäätöksestä on saatavissa Elisa Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Ratavartijankatu 5, Helsinki tai internet-osoitteesta www.elisa.fi.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Elisan konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2013 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulovaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, osakeperusteisia maksuja sekä johdannaisia. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina. Luvut on pyöristetty yhden desimaalin tarkkuudelle.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaan perustuvia ratkaisuja. Tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuksista, joita johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

1.1.2013 käyttöönotetun uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin myötä vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi laajaan tuloslaskelmaan ja taseeseen merkitään etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka. Käyttöönoton johdosta konsernin oma pääoma 31.12.2012 aleni 6,5 miljoonaa euroa ja vastaavasti työsuhde-etuuksiin liittyvä nettovelka kasvoi 5,9 miljoonaa euroa. Konsernin laajan tuloslaskelman voitto vuonna 2012 pieneni 4,5 miljoonaa euroa. Vertailutiedot vuodelta 2012 on oikaistu uudistetun standardin mukaisesti.

Uudistetun IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin myötä kauden muut laajan tuloksen erät ryhmitellään eriin, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi ja jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi.

Uudella IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen -standardilla on vaikutusta konsernitilinpäätöksen liitetietoihin. Vaikutus ei ole olennainen.

1.1.2013 käyttöönotetuilla IFRS-standardien vuosittaisilla muutoksilla (Annual Improvements) ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätöksen tietoihin.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Elisa Oyj:n sekä ne tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Määräysvalta toteutuu, vaikka yhtiöllä olisi vähemmän kuin puolet äänivallasta, kun yhtiöllä on sopimuksen perusteella oikeus enempään kuin puoleen äänivallasta, oikeus määrätä yhteisön talouden ja toiminnan periaatteista, oikeus nimittää tai erottaa enemmistö sellaisen hallintoelimen jäsenistä, joka käyttää määräysvaltaa yhteisössä tai oikeus käyttää äänen enemmistöä viimeksi mainitussa hallintoelimessä.

Tytäryritykset yhdistellään hankintahetkestä alkaen ja myydyt yritykset myyntihetkeen saakka. Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenetelmää. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan.

Emoyrityksen omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään oman pääoman liiketoimina. Määräysvallan menettämisen yhteydessä mahdollisesti jäljellä oleva sijoitus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja erotus kirjataan tulosvaikutteisesti. Hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattaviksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Ehdollisen vastikkeen muutokset ja hankintaan liittyvät menot kirjataan tulosvaikutteisesti. Vaiheittain toteutuvassa hankinnassa aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Edullisesta kaupasta syntyvä voitto kirjataan tulosvaikutteisesti hankinta-ajankohtana.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankitusta tytäryrityksestä arvostetaan joko suhteellisenä osuutena hankitun tytäryrityksen nettovaroista tai käypään arvoon. Arvostamisesta päätetään hankintakohtaisesti. Määräysvallattomien omistajien osuuden muutokset kirjataan voittovaroihin.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään omana eränä taseen omassa pääomassa. Tytäryritysten tappiot kohdistetaan määräysvallattomille omistajille myös niiden tekemien sijoitusten ylittävältä osalta.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla muutoin on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrietykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää osuuden osakkuusyhtiössä, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöön liittyen. Osakkuusyrietykset yhdistellään siitä lähtien, kun yrityksestä on tullut osakkuusyrietykset. Vastaavasti myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen saakka.

Yhteisyrietykset

Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisessä määräysvallassa olevat omaisuuserät yhdistellään suhteellista yhdistelymenetelmää käyttäen. Elisa soveltaa menetelmää keskinäisten kiinteistöyhtiöiden yhdistelyyn.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen ja ei-monetaariset erät tapahtumapäivän kurssiin pois lukien käypiin arvoihin arvostetut erät, jotka on muunnettu käyttäen arvostuspäivän valuuttakursseja. Muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskemat on muunnettu euroiksi kauden painotettua keskipäivän kurssia käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihto sisältää liiketoiminnan tavanomaiset myyntituotot vähennettynä myyntiin liittyvillä veroilla ja myönnettyillä alennuksilla. Myynti tuloutetaan, kun palvelu tuotetaan asiakkaalle tai kun tavaran omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun on todennäköistä, että taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja tuotot sekä liiketoimeen liittyvät menot on luotettavasti määritettävissä. Pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan luotettavasti arvioida. Projektien valmistusaste määritetään kertyneiden työtuntien suhteena arviointeihin kokonaistyötunteihin. Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Konsernin liikevaihto koostuu pääasiallisesti puhe- ja dataliikennetuotoista, kausi-, avaus- ja ylläpitomaksuista sekä laitemyyntituotoista. Myynti tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu joko toteutuneiden liikennemäärien tai sopimuksen voimassaolon perusteella. Avausmaksut kirjataan kytkentähetkellä. Etukäteen maksettujen matkapuhelinten puhelukorttien myynti tuloutetaan korttien arvioitun käytön mukaisesti. Asiakkaalta veloitetuista ulkopuolisen sisältöpalvelun tarjoajan palvelumaksuja ei kirjata tuottoihin.

Palvelusopimukseen voi kuulua tuotteen ja palvelun tai käyttöoikeuden toimittaminen tai suorittaminen (palvelupaketti). Laitteen osuus kirjataan palvelusta erillään.

Yritysassiakkaiden pitkäaikaiset monipuolisia viestintäpalveluja sisältävät palvelusopimukset tuloutetaan sopimuksen kestoaikana. Yleensä asiakkaalla ei ole oikeutta lunastaa laitteita palvelusopimuksen päättyessä.

Kanta-asiakasohjelmien puitteissa asiakkaat ovat oikeutettuja saamaan tiettyjä alennuksia Elisan tuottamista palveluista ja tuotteista. Asiakkaiden ansaitsemat alennukset kohdistetaan tuotteiden vähennykseksi. Yhtiöllä ei ole tällä hetkellä voimassa olevia kanta-asiakasohjelmia.

Liikevoitto

Liikevoitolla yhtiö tarkoittaa liikevaihtoa sekä liiketoiminnan muita tuottoja vähennettynä liiketoiminnan kuluilla (materiaalit ja palvelut oikaistuna varastojen muutoksella, työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut ja liiketoiminnat muut kulut), poistoilla sekä arvonalentumisilla.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verot lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan mukaan ja sitä oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, poistoerosta ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallista veroa ei kirjata niiden osakkeiden arvostuserosta, joiden myyntivoitosta ei suoriteta veroa.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verovelat on kirjattu taseeseen kokonaisuudessaan.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS-standardien mukaisena oletushankintamenona. 1.1.2004–31.12.2009 tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS-normiston mukaisesti (IFRS 3 (2004)). 1.1.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisissä liikearvo on määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus ja aiemmin omistetun osuuden hankinta-ajankohdan käypä arvo ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta.

Liikearvosta ei tehdä poistoja. Konserni testaa liikearvon tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Testausta varten liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), jotka ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysassiakkaat. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Tutkimus ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Tuotekehitysmenot kirjataan taseeseen siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa kehitysmenot kirjataan vuosikuluksi. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että niiden vaikutuksesta konsernille koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioidun suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Liiketoiminnan hankinnan yhteydessä aineettomat hyödykkeet (kuten asiakaskanta ja tuotemerkki) arvostetaan käypään arvoon. Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusajanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Asiakaskanta	4-5 vuotta
Tuotemerkki	10 vuotta
Kehittämismenot	3 vuotta
IT-ohjelmat	5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan taseessa hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Poistot lasketaan taloudellisen vaikutusajan perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenuosta. Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan tilinpäätöksessä ja oikaistaan tarvittaessa.

Myöhemmin syntyvät menot, kuten uudistus- ja perusparannushankkeiden menot, aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus-, huolto- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

Rakennukset ja rakennelmat	25-40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10-25 vuotta
Televerkko (johto, runko, alue, liityntä, kaapeli-tv)	8-15 vuotta
Keskukset ja keskittimet (kiinteä ja mobiiliverkko)	6-10 vuotta
Verkon ja keskusten laitteet	3-8 vuotta
Telepäätelaitteet	1-4 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-5 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, kuten valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutetaan pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Tuotekehitysprojekteja varten saadut julkiset avustukset merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin silloin, kun tuotekehitysmeno kirjataan vuosikuluksi. Mikäli julkinen avustus liittyy aktivoitavaan tuotekehitysmenuon, saatu avustus vähentää aktivoitavaa hankintamenua.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konserni menettää sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt riskit ja tuotot merkittävilta osin konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin ja tällaisiksi luokitellaan rahamarkkinarahastot sekä yritystodistukset. Sijoitukset rahamarkkinarahastoihin koostuvat rahastoista, joiden sijoituskohteita ovat korkealuokkaiset Euroopan talousalueella toimivien yritysten ja julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat euromääräiset korkoa tuottavat arvopaperit. Yritystodistukset ovat hyvän luottokelpoisuuden omaavien suomalaisyritysten liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen rahoitusvaroiksi tai -veloiksi ja arvostetaan hankintamenoon. Avoinna olevat johdannaiset arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä käypään arvoon ja niiden tulosvaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin. Johdannaisten käypänä arvona käytetään noteerattuja markkinahintoja tai jos niitä ei ole saatavilla arvo lasketaan käyttäen hyväksi yleisesti käytössä olevia arvostusmenetelmiä. Elisa-konserni ei ole käyttänyt suojauslaskentaa.

Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, ja ne on luokiteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin: viimeksi mainittuun, mikäli ne eräänntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Ryhmään luokitellaan lainasaamisten ohella myyntisaamiset ja muut saamiset. Myyntisaamiset kirjataan alkuperäisen laskutuksen määräisenä. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun maksusuoritus on viivästynyt yli 90 päivää tai kun myyntisaaminen on todettu lopullisesti menetetyksi. Siltä osin, kun myyntisaamisia myydään, arvonalentumistappio pienenee.

Myytäviksi olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Osakesijoitukset, lukuun ottamatta sijoituksia osakkuusyhtiöihin ja keskinäisiin kiinteistöyhtiöihin, luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi ja arvostetaan lähtökohtaisesti käypään arvoon. Arvopaperit, joiden arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Käypään arvoon kirjattujen osakkeiden arvo on määritetty joko perustuen vertailukelpoisten yritysten arvoon, diskontatun kassavirran menetelmään tai osakkeilla tehtyihin transaktioihin. Osakkeiden käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun sijoitus myydään, käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon arvostetut erät luokitellaan kolmetasoista käypien arvojen hierarkiaa käyttäen. Tasolle 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joilla on aktiivisilla markkinoilla määritetyt hinnat. Elisan omistamat pörssinoteeratut osakkeet luokitellaan tasolle 1. Tasolle 2 luokitellaan instrumentit, joiden hinnat perustuvat todettavissa olevaan markkinatietoon. Konsernin koron- ja valuutanvaihtosopimukset luokitellaan tasolle 2. Tasolle 3 puolestaan luokitellaan instrumentit, joiden hinnat eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon vaan esimerkiksi yrityksen omaan tietoon. Konsernin liiketoimintojen hankintoihin liittyvät ehdolliset vastikkeet luokitellaan tasolle 3. Ks. liitetieto 17.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan 3 kuukautta.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen hankintamenoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Arvonalentumiset

Elisa arvioi tilinpäätöshetkellä, onko olemassa viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappio perutaan, jos on viitteitä, että olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin, mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempana nettoarvoon. Vaihto-omaisuuden arvostamisessa käytetään painotettua keskihintaa.

Omat osakkeet

Emoyhtiön omistamat Elisa Oyj:n osakkeet (omat osakkeet) esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun yhtiöllä on aiempien tapahtumien seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä ja määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi luetaan myös olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruus ei ole määritettävissä luotettavasti. Konserni ei kirjaa ehdollisia velkoja taseeseen.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuusperusteiseksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa järjestelyssä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluiksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuusperusteisia järjestelyjä.

Konsernin etuusperusteisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuusosuusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkemenot kirjataan kuluiksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa ja, mikäli sitä ei ole saatavilla, valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin eläkevelvoitteen maturiteettia. Eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päättämispäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuusperusteisen eläkejärjestelyn nettovelka.

Kauden työsuorituksen perustuva eläkemeno ja etuusperusteisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin. Etuusperusteisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä aiheutuvat erät mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Uudistetun IAS 19 käyttöön oton vaikutukset on esitetty kohdassa Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat.

Tulospalkkiojärjestelmä ja henkilöstöraho

Konsernin henkilöstö on joko tulos-, kannuste-, komissio- tai provisiopalkkiojärjestelmän piirissä. Lisäksi Elisalla on henkilöstöraho. Tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahojen kulut kirjataan suoriteperiaatteen mukaan perustuen parhaaseen käytettävissä olevaan toteuma-arvioon.

Osakeperusteiset maksut

Elisalla on käytössä osakeperusteinen kannustinjärjestelmä, jonka tavoitteena on sitouttaa ylin johto kehittämään yhtiön arvoa pitkäjänteisesti. Mahdollinen palkkio perustuu asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Osakepalkkiojärjestelmä arvostetaan myöntämishetkellä käypään arvoon ja jakotetaan etuuden käteisosuuden osalta palkkion maksua edeltävän kuukauden päättymiseen ja osakeosuus sitouttamisjaksolle. Osakkeina suoritettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä suoritettava osuus velaksi. Mikäli oletus toteutuvasta osakemäärästä muuttuu, tehdään oikaisu tulosvaikutteisesti. Käteisenä suoritettavan osuuden käypää arvoa arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöspäivänä palkkion maksua edeltävän kuukauden päättymiseen asti. Järjestelmään liittyviä luovutusrajoituksia ei huomioida käyvän arvon määrittämisessä eikä kulukirjauksissa. Järjestelmään ei sisälly muita ei-markkinaperusteisia ehtoja.

Elisan hallitus teki 18.12.2007 päätöksen optio-oikeuksien myöntämisestä konsernin avainhenkilöille ja Elisa Oyj:n täysin omistamalle tytäryhtiölle, Fonetic Oy:lle. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä, ja ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä myöntämishetken ja käyttämis-oikeuden alkamisen väliselle ajanjaksolle. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon niiden optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Optioiden käypä arvo määritetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallin perusteella. Arviot lopullisesta optioiden määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja näiden arvioiden muutosten vaikutukset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joissa omistamiseen liittyvät riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuus erä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon sekä velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet kirjataan rahoitusvelkoihin. Konserni on vuokrannut rahoitusleasingsopimuksilla lähinnä televerkkoja ja -tiloja, it-palvelimia, videokonferenssilaitteita ja -infrastruktuuria.

Konserni vuokralle antajana

Yhtiöllä on kahdenlaisia muina vuokrasopimuksina käsiteltäviä vuokrasopimuksia, joissa se toimii vuokralle antajana: teletila- ja laitepaikkavuokrasopimukset, joiden tuotot kirjataan liikevaihtoon ja tavanomaiset huoneistovuokrasopimukset, joiden tuotot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Kaikki vuokratuotot tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa.

Yhtiö toimii rahoitusleasingsopimuksina käsiteltävien videoneuvottelulaitteiden vuokralle antajana ja kirjaa myydyt laitteet myyntihetkellä liikevaihtoon ja saamiseksi. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Saamansa vuokratuotot yhtiö kirjaa vuokra-ajan kuluessa rahoitustuotoksi ja saamisten vähennykseksi siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella samansuuruisen tuottoasteen.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvon alentumistestaus

Liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä tarvittaessa, kun viitteitä ilmenee. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät määritetään käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen edellyttää arvioiden ja olettamusten käyttämistä. Suurimmat epävarmuudet liittyvät ennakoituun liikevaihto- ja kannattavuustasoon sekä diskonttaus korkoon. Muutokset voivat johtaa arvonalentumistappioiden kirjaamiseen. Liikearvon kirjanpitoarvo 31.12.2013 on 832,4 miljoonaa euroa. Ks. liitetieto 15.

Osakepalkitsemisjärjestelmät

Osakepalkitsemisjärjestelmien kulukirjaukset perustuvat arvioon Elisan palkkiojärjestelmän kriteerien toteumasta ja osakkeen kurssikehityksestä. Palkkiokriteerien toteuma sekä kurssikehitys voivat poiketa arvioista. Osakepalkitsemisjärjestelmien perusteella kirjatut kulut tilikaudella 2013 olivat 6,2 miljoonaa euroa ja 31.12.2013 taseeseen sisältyy järjestelmiin liittyviä velkoja 5,0 miljoonaa euroa. Ks. liitetieto 27.

Tuotot ja kulut

Tuottojen ja kulujen arvostamisessa ja kohdistamisessa oikealle tilikaudelle käytetään osin kokemukseen perustuvia arvioita.

Verot

Konserni arvioi erityisesti tilinpäätösten yhteydessä, miten todennäköisesti tytäryhtiöille kertyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot voidaan hyödyntää. Myös muiden laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet arvioidaan tilinpäätösten yhteydessä. Muutokset ennustearvioissa voivat johtaa merkittäviin verokulujen kirjauksiin. 31.12.2013 konsernilla on 13,5 miljoonaa euroa laskennallisia verosaamia.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Elisa ottaa käyttöön seuraavat uudet ja uudistetut konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat standardit 1.1.2014 alkavan tilikauden alusta lukien, mikäli ne on suunnitellulla käyttöönottohetkellä hyväksytty EU:ssa.

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt, IFRS 12 Tilinpäätöksissä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä, IAS 27 Erillistilinpäätös ja IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä. Standardi IFRS 11 muuttaa konsernin yhteisyritysyhdistelyssä käyttämän suhteellisen yhdistelymenetelmän pääomaosuusmenetelmäksi. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Elisa ottaa käyttöön seuraavan uuden standardin 1.1.2015 alkavan tilikauden alusta lukien, mikäli se on suunnitellulla käyttöönottohetkellä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit. Standardin mukaan rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, paitsi mikäli tiettyjen ehtojen täytyminen edellyttää kirjaamista jaksotettuun hankintameno. Arvostamistapoja on lisäksi yksinkertaistettu.

1. Toimintasegmentit

Konsernin raportoitavat segmentit perustuvat johdolle toimitettavaan sisäiseen raportointiin. Elisan organisaatio- ja johtamisrakenne perustuu asiakassuuntautuneeseen toimintamalliin. Raportoitavat toimintasegmentit ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysiasiakkaat.

Henkilöasiakkaat-toimintasegmentti tarjoaa kuluttajille ja kotitalouksille tietoliikennepalveluja, kuten puhe- ja datapalveluja. Yritysiasiakkaat-toimintasegmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille puhe- ja datapalveluja sekä muita ICT-ratkaisuja ja contact center -palveluja.

Segmenttejä seurataan segmenttikohtaisella tulosraportoinnilla, joka sisältää ulkoisen liikevaihdon, käyttökateen, liikevoiton ja investoinnit. Toimintasegmenteille ei kohdisteta rahoituseriä, osuutta osakkuusyritysten tuloksesta eikä tuloveroja. Tuotannon ja tukitoimintojen kulut kohdistetaan toimintasegmenteille aiheuttamisperiaatteella. Viron liiketoiminta on kohdistettu asiakkuuksien perusteella Henkilöasiakas- ja Yritysiasiakas-toimintasegmentteihin.

Segmenttien varat muodostuvat aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta, myyntisaamisista ja muista korottomista saamisista. Segmenttien varoihin eivät sisälly laskennalliset verot, osuudet osakkuusyrityksistä, myytävissä olevat rahoitusvarat, korolliset saamiset, rahoituserät eivätkä tuloverosaamiset. Johdon raportointiin ei sisälly segmenttien velkoja.

Segmenttitietojen raportoinnissa noudatetaan samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä.

Raportoidut maantieteelliset alueet ovat Suomi, Muu Eurooppa ja Muut maat. Liikevaihto esitetään asiakkaan sijaintimaan mukaan. Varat esitetään sijaintimaan mukaan.

Toimintasegmentit

2013

Milj. euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	949,1	598,3		1 547,4
Käyttökate	295,2	195,5		490,7
Poistot	-117,6	-92,5		-210,1
Liikevoitto	177,6	103,0		280,6
Rahoitustuotot			10,3	10,3
Rahoituskulut			-36,2	-36,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	0,0
Voitto ennen veroja				254,6
Investoinnit	132,4	107,7		240,1
Varat	1 211,9	835,6	276,8	2 324,3

2012

Milj. euroa	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	962,4	591,1		1 553,4
Käyttökate	307,0	194,1		501,1
Poistot	-115,0	-87,1		-202,1
Liikevoitto	191,9	107,0		298,9
Rahoitustuotot			9,4	9,4
Rahoituskulut			-39,5	-39,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,1	0,1
Voitto ennen veroja				268,9
Investoinnit	113,6	79,9		193,4
Varat	1 145,7	760,3	102,7	2 008,7

Tuotteet ja palvelut

2013

Milj. euroa	Matka- viestintä	Kiinteä verkko ja muut	Konserni yhteensä
Liikevaihto	927,5	619,8	1 547,4

2012

Milj. euroa	Matka- viestintä	Kiinteä verkko ja muut	Konserni yhteensä
Liikevaihto	1 001,0	552,4	1 553,4

Maantieteelliset tiedot

2013

Milj. euroa	Suomi	Muu Eurooppa	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto	1 443,0	116,4	3,8	-15,8	1 547,4
Varat	2 671,9	162,5	0,8	-510,8	2 324,3

2012

Milj. euroa	Suomi	Muu Eurooppa	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto	1 432,4	133,8	4,9	-17,6	1 553,4
Varat	1 863,1	145,6			2 008,7

2. Yrityshankinnat

Yrityshankinnat vuonna 2013

Sulake Corporation Oy:n hankinta

Elisan omistus Sulake Corporation Oy:stä nousi 24 prosentista 100 prosenttiin 15.2.2013, jolloin Elisa osti muiden pääosakkaiden osuudet.

Sulake luo sosiaalisia kohtaamispaikkoja ja pelejä Internetiin. Sen tunnetuin palvelu on teini-ikäisille suunnattu Habbo Hotel. Sulakkeen globaali asiakaskunta, brändi, yhteisöplatform ja liiketoimintaosaaminen yhdistettynä Elisan osaamiseen luovat mahdollisuuksia uudenlaisten palveluiden kehittämiseksi.

Kauppahinta oli 6,2 miljoonaa euroa. Elisan aiemmin omistamien Sulake Corporation Oy:n osakkeiden käypä arvo hankinta-ajankohtana oli 6,4 miljoonaa euroa. Aiempi omistus mukaan lukien liikearvoa syntyi 15,0 miljoonaa euroa. Liikearvo liittyy edellä mainittuihin uusien palveluiden tulontuotto-odotuksiin ja se ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Sulakkeen tulos yhdisteltiin konserniin 1.2.2013 alkaen. Hankintahetken jälkeinen liikevaihto tilikaudella oli 12,9 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos -3,7 miljoonaa euroa. Mikäli hankinta olisi tapahtunut 2013 alusta, vaikutus konsernin liikevaihtoon olisi ollut 14,2 miljoonaa euroa ja tilikauden tulokseen -4,1 miljoonaa euroa.

Konsernin ja hankitun yhtiön keskinäiset liiketoimet on huomioitu liiketoimintojen yhdistämisessä.

Luovutettu vastike

Milj. euroa	
Käteinen raha	6,2
Aiempi omistus	6,4
Aiemman liiketoimen selvitys	2,3
Kokonaishankintameno	15,0

Hankittu nettovarallisuus

Milj. euroa	Kirjatut arvot
Aineettomat hyödykkeet	4,0
Aineelliset hyödykkeet	0,3
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	2,9
Rahavarat	1,6
Rahoitusvelat	-4,1
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-4,7
	0,0

Hankinnan vaikutus rahavirtaan

Milj. euroa	
Rahana maksettu kauppahinta	-6,2
Ostettujen tytäryritysten rahavarat	1,6
	-4,6

Liikearvon syntyminen hankinnassa

Milj. euroa	
Luovutettu vastike (aiempi omistus mukaan lukien)	15,0
Hankittu yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	0,0
Liikearvo	15,0

Hankintaan liittyvät kulut 0,1 miljoonaa euroa sisältyvät konsernin tuloslaskelman riville Liiketoiminnan muut kulut. Kulut aiheutuvat varainsiirtoverosta.

PPO-Yhtiöt Oy:n hankinta

Elisa osti 30.4.2013 kiinteään verkon operaattori PPO-Yhtiöt Oy:n koko osakekannan sekä 11 prosenttia Telekarelia Oy:n osakekannasta. Näiden kauppojen jälkeen Elisan omistusosuus Telekareliasta oli 67 prosenttia ja Kymen Puhelimesta 46 prosenttia. Kymen Puhelin Oy yhdisteltiin 1.5.2013 alkaen tytäryhtiönä todellisen määräysvallan perusteella. Lisäksi Elisa hankki 31.12.2013 mennessä 54 prosenttia Kymen Puhelin Oy:n ulkona olevista osakkeista ja 33 prosenttia Telekarelia Oy:n ulkona olevista osakkeista, jolloin omistus nousi 100 prosenttiin. Yritysosto vahvistaa Elisan markkina-asemaa PPO-Yhtiöt Oy:n ja sen tytäryhtiöiden toimialueilla.

Kauppahinta oli 104,3 miljoonaa euroa sisältäen ehdollisen vastikkeen 1,6 miljoonaa euroa. Konserni on sitoutunut maksamaan ehdollista vastiketta, mikäli se myy hankinnan yhteydessä sille siirtyneitä omistuksia tietyistä erikseen sovitusta omistusyhteisyrityksistä. Ehdollinen vastike on määritelty käypään arvoon.

Konserni on kirjannut osana hankintaa 6,3 miljoonan euron ehdollisen velan liittyen Telekarelian ja Kymen Puhelimen antamiin takausvastuisiin. Näiden vastuiden realisoituessa myyjä on sitoutunut palauttamaan kauppahintaa enintään 3,1 miljoonaa euroa.

Hankintamenoa kohdistettiin 5,2 miljoonaa euroa asiakaskantaan, joka poistetaan 5 vuodessa. Hankinnasta syntyi 19,1 miljoonan euron liikearvo, joka liittyy markkinoille pääsyyn ostettujen yhtiöiden toimialueella. Liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Yhtiöiden tulos yhdisteltiin konserniin 1.5.2013 alkaen. Hankintahetken jälkeinen liikevaihto tilikaudella oli 57,9 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 11,6 miljoonaa euroa. Mikäli hankinta olisi tapahtunut 2013 alusta, vaikutus konsernin liikevaihtoon olisi ollut 88,0 miljoonaa euroa ja tilikauden voittoon 8,8 miljoonaa euroa.

Konsernin ja hankitun yhtiön välillä ei ollut hankintahetkellä keskinäisiä liiketoimia, jotka tulisi huomioida liiketoimintojen yhdistämisessä.

Luovutettu vastike

Milj. euroa

Käteinen raha	105,9
Vastikesaaminen	-3,1
Ehdollinen vastike	1,6
Kokonaishankintameno	104,3

Hankittu nettovarallisuus

Milj. euroa

Kirjatut arvot

Asiakaskanta	5,2
Muut aineettomat hyödykkeet	3,8
Aineelliset hyödykkeet	96,2
Osakkeet ja osuudet	5,6
Laskennalliset verosaamiset	4,5
Vaihto-omaisuus	3,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	12,8
Rahavarat	19,1
Laskennalliset verovelat	-9,9
Varaukset	-6,3
Rahoitusvelat	-8,8
Ostovelat ja muut velat	-17,4
	108,4

Hankinnan vaikutus rahavirtaan

Milj. euroa

Rahana maksettu kauppahinta	-105,9
Ostettujen tytäryritysten rahavarat	19,1
	-86,8

Liikearvon syntyminen hankinnassa

Milj. euroa

Luovutettu vastike	104,3
Määräysvallattomien omistajien osuus perustuen suhteelliseen osuuteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta	23,2
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	108,4
Liikearvo	19,1

Hankintaan liittyvät kulut 1,6 (0,3) miljoonaa euroa sisältyvät konsernin tuloslaskelman riville Liiketoiminnan muut kulut. Kulut aiheutuvat pääosin varainsiirtoverosta.

Kauppan jälkeen myyjä hankki Elisa Oyj:n osakkeita. Hankinta on käsitelty konsernin rahavirtalaskelmassa omien osakkeiden luovutuksena.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta

Konserni hankki 10.6.-31.12.2013 välisenä aikana 54 prosentin lisäosuuden Kymen Puhelin Oy:stä ja 33 prosentin lisäosuuden Telekarelia Oy:stä minkä jälkeen konserni omistaa yritysten koko osakekannan. Kymen Puhelimen nettovarallisuuden kirjanpitoarvo oli 31.12.2013 40,0 miljoonaa euroa ja Telekarelian 23,2 miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus pieneni hankintojen johdosta 23,2 miljoonaa euroa ja voittovarot 15,9 miljoonaa euroa.

Milj. euroa

Osakkeilla maksettu vastike	35,3
Käteinen raha	3,9
Luovutettu vastike yhteensä	39,2
Hankittu määräysvallattomien omistajien osuus	23,2
Hankinnan vaikutus konsernin voittovaroihin	15,9

Hankintaan liittyvät kulut 0,1 miljoonaa euroa sisältyvät konsernin tuloslaskelman riville Liiketoiminnan muut kulut. Kulut aiheutuvat pääosin varainsiirtoverosta.

Kymen Puhelin Oy, Telekarelia Oy ja PPO Yhtiöt Oy fuusioituivat 31.12.2013 Elisa Oyj:hin.

Aiempien tilikausien hankinnat

Elisa hankki 4.11.2010 Appelsiini Finland Oy:n koko osakekannan. 19,7 miljoonan euron kokonaishankintamenosta 2,6 miljoonaa euroa muodostui ehdollisesta vastikkeesta, joka perustui hankitun yrityksen vuosien 2011-2012 yhteenlaskettuun palveluliikevaihtoon. Ehdollisen vastikkeen suorittamisen yhteydessä kirjattiin tilikaudella 0,8 miljoonan euron lisäkulu.

Yrityshankinnat vuonna 2012

Konserni ei tehnyt yrityshankintoja vuonna 2012.

3. Yritysmyyntit

Yritysmyyntit vuonna 2013

PPO Palvelut Oy:n myynti

PPO Yhtiöt OY myi täysin omistamansa PPO Palvelut Oy:n 30.9.2013. Kauppahinta oli 0,2 miljoonaa euroa ja kaupalla ei ollut vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan. Yhtiön konsernissaoloaikana kerryttämä tulos on huomioitu konsernin tuloslaskelmassa.

PPO Palvelut Oy:n tulos on yhdistelty konserniin ajalla 1.5.-30.9.2013.

Myydyn yrityksen nettovarallisuus

Milj. euroa	Kirjatut arvot
Aineelliset hyödykkeet	0,1
Vaihto-omaisuus	1,1
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	0,5
Rahavarat	0,1
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-0,8
	1,0

Myydyn yrityksen vaikutus rahavirtaan

Milj. euroa	
Rahana saatu kauppahinta	0,2
Myydyn tytäryrityksen rahavarat	-0,1
	0,1

Yritysmyyntit vuonna 2012

Kiinteistö Oy Paimion Puhelimenkulman myynti

Elisa myi omistamansa 77 prosenttia Kiinteistö Oy Paimion Puhelimenkulman osakekannasta 29.5.2012. Kauppahinta oli 0,6 miljoonaa euroa ja kaupasta syntyi 0,2 miljoonaa euroa myyntitappiota, joka sisältyy tuloslaskelman riville Liiketoiminnan muut kulut. Yhtiön konsernissaoloaikana kerryttämät voitot vaikuttivat myyntitappioon.

Kiinteistö Oy Paimion Puhelimenkulman tulos on yhdistelty konserniin 31.5.2012 saakka.

Myydyn yrityksen nettovarallisuus

Milj. euroa	Kirjatut arvot
Aineelliset hyödykkeet	0,8

Myydyn yrityksen vaikutus rahavirtaan

Milj. euroa	
Rahana saatu kauppahinta	0,6

4. Liikevaihto

Milj. euroa	2013	2012
Palvelumyynti	1 333,1	1 359,3
Laitemyynti	214,3	194,1
	1 547,4	1 553,4

5. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2013	2012
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	1,4	0,7
Julkiset avustukset	0,1	0,2
Muut ¹⁾	2,4	3,8
	4,0	4,7

¹⁾ Muut erä sisältää huoneistovuokratuottoja, patenttien myyntituottoja ja muita tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia tuottoja.

6. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2013	2012
Ostot tilikauden aikana	252,5	274,5
Varastojen muutokset	3,8	-15,6
Ulkopuoliset palvelut	363,6	396,7
	619,9	655,6

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2013	2012
Palkat ja palkkiot	215,0	187,4
Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät	6,2	6,5
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	34,5	31,1
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	0,6	0,2
Muut henkilösivukulut	13,6	11,8
	270,0	237,0
	2013	2012
Konsernin henkilöstö keskimäärin	4 320	3 973

Eläkekulujen tarkempi erittely on esitetty liitetiedossa 28.

Konserniyhtiöiden johdon palkat ja palkkiot

Milj. euroa	2013	2012
Toimitusjohtajat sekä toimitusjohtajien sijaiset ⁽¹⁾	2,0	2,5
Hallitusten jäsenet sekä varajäsenet	0,6	0,5

¹⁾ Vuoden 2012 palkkakustannukseen sisältyy osakepalkkiojärjestelmästä maksettu kulu 0,6 miljoonaa euroa.

Toimitusjohtajien eläkesitoumukset

Konserniin kuuluvien yritysten toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60-63 vuotta.

Lähipiiriin kuuluvan johdon työsuhde-etuudet

Lähipiiriin kuuluva johto koostuu Elisa Oyj:n hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä.

Milj. euroa	2013	2012
Hallitus	0,5	0,4
Toimitusjohtaja	0,7	0,7
Johtoryhmä	1,7	1,7
Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän kulu ⁽¹⁾	2,1	1,9
	5,0	4,7

¹⁾ Osakepalkkiojärjestelmästä vuodelle 2013 kirjattu kulu on 6,2 (6,5) miljoonaa euroa, josta toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle allokoitu osuus on yhteensä 2,1 (1,9) miljoonaa euroa. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien ehdot on kuvattu liitetiedossa 27.

Milj. euroa	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2,9	2,8
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0,3	0,2
Osakeperusteiset etuudet	2,1	1,9
	5,3	4,9

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot on esitetty emoyhtiön liitetiedossa 4.

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta ja toimitusjohtajan puolelta 3 kuukautta. Sopimuksen päättyessä Elisasta johtuvasta syystä toimitusjohtajalla on oikeus saada Elisalta 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava erakorvaus vähennettynä sopimuksen irtisanomisajan palkalla. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erakorvaus vastaa 9 kuukauden palkkaa.

Elisan toimitusjohtajalla on johtajasopimuksen mukaisesti oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Eläkejärjestely on maksuperusteinen. Eläke-etuuteen sisältyy vapaakirjaoikeus. Ikävuosien 60-61 eläke on yhtiön vastuulla ja siitä karttunut vastuu 0,7 miljoonaa euroa sisältyy taseen eläkevelvoitteisiin. Eläkettä kerrytetään vuosittain 5,1 prosenttia Tyel:n alaisesta vuosiansiosta. Ikävuodesta 62 eteenpäin eläkettä kerrytetään Tyel:n alaisesta vuosiansiosta 20,7 prosenttia johdon ryhmäeläkevakuutukseen. Muilla, ennen vuotta 2009 nimitetyillä johtoryhmän jäsenillä on johtajasopimukseen perustuva oikeus jäädä eläkkeelle 62 vuoden iässä. Johtajasopimukseen perustuva oikeus on katettu ryhmäeläkevakuutuksella.

Johdolle myönnetyt osakepalkkiot

Osakepalkitsemisjärjestelmän puitteissa ei ole maksettu palkkioita tilikaudella 2013.

Osakepalkitsemisjärjestelmän 2012-2014 puitteissa toimitusjohtajan maksimipalkkio vastaa 80 000 osaketta ja muun konsernin johtoryhmän osalta 239 000 osaketta. Palkkio maksetaan vuoden 2014 tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

Osakepalkitsemisjärjestelmän 2013-2015 puitteissa toimitusjohtajan maksimipalkkio vastaa 80 000 osaketta ja muun konsernin johtoryhmän osalta 240 000 osaketta. Palkkio maksetaan vuoden 2015 tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

Johdon omistamat Elisan osakkeet

Elisa Oyj:n hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten sekä heidän perheenjäsentensä omistamien osakkeiden kokonaismäärä oli 258 279 osaketta ja ääntä ja niiden osuus osakkeista ja äänistä oli 0,15 prosenttia.

Henkilöstön palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät

Tulospalkkiojärjestelmä

Elisan henkilöstö on joko tulos-, kannuste- tai komissiopohjaisen palkkiojärjestelmän piirissä. Tulospalkkio perustuu Elisan ja yksiköiden taloudellisiin ja toiminnallisiin mittareihin. Palkkion määräytymisessä käytettävät mittareiden raja-arvot ja palkkion maksimimäärät vahvistetaan puolivuositain. Osa konsernin avainhenkilöistä oli vuonna 2013 lisäksi osakepalkkiojärjestelmän piirissä.

Henkilöstörahasto

Henkilöstörahaston voittopalkkiojärjestelmän tavoitteena on sitouttaa henkilöstöä Elisan pitkän aikajänteen tavoitteisiin sekä vahvistaa kiinnostusta Elisan taloudelliseen menestymiseen ja sen mittareihin.

Voittopalkkiojärjestelmän mittareina toimivat Elisa-konsernin osakekohtainen tulos ja uusien liiketoimintojen liikevaihdon kasvu. Hallitus päättää vuosittain voittopalkkiojärjestelmästä ja määrittelee palkkion määräytymisessä käytettävät raja-arvot.

Henkilöstörahaston jäsenenä on Elisa Oyj:n henkilökunta lukuunottamatta henkilöitä, jotka kuuluvat osakepalkkiojärjestelmän piiriin.

Henkilöstörahastoon kirjattiin vuonna 2013 0,9 (1,3) miljoonaa euroa, josta vuoden 2013 tuloksen perusteella 0,6 (1,2) miljoonaa euroa.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Elisa Oyj:n hallitus päätti 19.12.2011 kahdesta uudesta avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä koskien vuosia 2012-2018. Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2008 ylimmän johdon osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä koskien vuosia 2009-2011. Järjestelmät on kuvattu liitetiedossa 27. Osakeperusteiset maksut.

Optio-ohjelma

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2007 tarjota Elisa-konsernin avainhenkilöille ja Elisa Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Fonetix Oy:lle, merkittäväksi korkeintaan 2 550 000 kpl optio-oikeuksia. Optio-ohjelma on päätynyt tilikauden 2013 aikana. Järjestelmä on kuvattu yksityiskohtaisesti liitetiedossa 27.

8. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. euroa	2013	2012
Tilintarkastus	0,3	0,2
Veroneuvonta	0,1	0,1
Koulutuspalvelut	0,1	0,1
Muut palvelut	0,2	0,2
	0,6	0,6

9. Tutkimus- ja kehittämismenot

Milj. euroa	2013	2012
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	2,2	2,3
Aktivoituneet kehittämismenot	7,9	7,2
	10,0	9,5

Vuoden 2013 tutkimus- ja kehittämistoiminnan painopistealueita olivat kontaktittoman maksamisen ja visuaalisen kommunikoinnin palvelut sekä IT-palveluiden kehitys.

10. Poistot

Milj. euroa	2013	2012
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut rakennukset ja rakennelmat	10,4	10,5
Rahoitusleasingosimuksella vuokratut rakennukset ja rakennelmat	0,4	0,4
Telelaitteet, koneet ja kalusto		
Omistettut telelaitteet, koneet ja kalusto	151,6	147,2
Rahoitusleasingosimuksella vuokratut hyödykkeet	2,0	2,8
Muut aineelliset hyödykkeet	0,6	0,9
	165,0	161,8
Aineettomat hyödykkeet		
Asiakaskanta	4,1	4,1
Muut aineettomat hyödykkeet	40,8	36,3
	44,9	40,4
	209,9	202,1

Omaisuseristä on kirjattu 0,2 (0,0) miljoonaa euroa arvonalennuksia.

11. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2013	2012
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,5	1,0
Korko- ja rahoitustuotot lainoista ja muista saamisista	2,4	1,3
Korkotuotot johdannaisista	7,1	7,1
Muut rahoitustuotot	0,6	0,3
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista, johdannaiset ei suojauslaskennassa	-0,4	-0,4
	10,3	9,4
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista	-27,2	-27,9
Muut rahoituskulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista veloista	-1,1	-0,6
Korkokulut johdannaisista	-6,7	-6,8
Muut korkokulut	-0,1	-0,2
Arvonalentumistappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista	-0,4	-3,3
Muut rahoituskulut	-0,6	-0,7
	-36,2	-39,5

Liikevoittoon sisältyvät kurssivoitot ja -tappiot ovat olleet vähäisiä.

12. Tuloverot

Milj. euroa	2013	2012
Tilikauden verot	-59,6	-61,2
Edellisten tilikausien verot	-0,1	0,2
Laskennalliset verot	0,2	0,2
Edellisten tilikausien laskennalliset verot	-0,2	0,4
Suomen yhteisöverokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin	1,5	
	-58,2	-60,4

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot:

Milj. euroa	2013			2012		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-7,4	1,1	6,3	-6,0	1,5	-4,5

Muut laajan tuloksen erät koostuvat myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutoksesta ja muuntoeroista. Näihin ei liity veroja. Arvonmuutokseen ei kohdistu veroaikutusta, koska konsernin omistusosuus yhtiöstä on yli 10 prosenttia.

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan 24,5 prosentin verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Milj. euroa	2013	2012
Tulos ennen veroja	254,6	268,9
Kotimaan verokannan mukainen vero	-62,4	-65,9
Veroaikutukset seuraavista:		
Osakkeiden verovapaat myyntivoitot (+) /- tappiot (-)	0,0	0,6
Vähennyskeltvottomat kulut	-5,0	-0,8
Ulkomaiden tytäryhtiöiden veroaikutus	4,2	4,6
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	2,1	
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,1	0,7
Laskennallisen veron muutos - Suomen yhteisöverokannan muuttuminen	1,5	
Muut erät	1,3	0,4
Verot tuloslaskelmassa	-58,2	-60,4
Efektiiivinen verokanta, %	22,9	22,5

Suomen yhteisöverokannan muutos 24,5 prosentista 20 prosenttiin hyväksyttiin 17.12.2013 ja se tuli voimaan 1.1.2014. Tämän vuoksi laskennalliset verot määritettiin uudella 20 prosentin verokannalla tilinpäätökseen 2013.

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2013	2012
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	196,6	208,7
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	157 269	156 548
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euro/osake)	1,25	1,33

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

	2013	2012
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (milj. euroa)	196,6	208,7
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	157 269	156 548
Osakeoptioiden vaikutus (1 000 kpl)		137
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	157 269	156 685
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euro/osake)	1,25	1,33

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2013

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno						
1.1.2013	6,7	227,8	2 572,9	35,6	26,1	2 869,1
Lisäykset	0,1	6,0	140,4	0,0	19,7	166,3
Hankitut tytäryritykset	1,2	8,2	79,9	0,1	7,5	96,9
Vähennykset	0,0	-0,5	-6,0	0,0	-0,1	-6,7
Myydyt tytäryritykset		0,0	-0,1			-0,1
Siirrot erien välillä	0,1	4,3	27,2		-31,4	0,1
Kurssierot		0,0	-0,3		0,1	-0,1
Hankintameno 31.12.2013	8,0	245,8	2 814,0	35,7	21,9	3 125,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
1.1.2013		107,8	2 111,4	34,0		2 253,2
Poistot ja arvonalentumiset		10,8	153,6	0,6		165,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,4	-5,8			-6,2
Kurssierot			-0,2			-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013		118,3	2 259,0	34,6		2 411,8
Kirjanpitoarvo						
1.1.2013	6,7	120,0	461,5	1,6	26,1	615,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	8,0	127,5	555,1	1,1	21,9	713,6

2012

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	6,8	222,6	2 440,4	35,6	30,8	2 736,2
Lisäykset	0,1	4,0	146,7		9,6	160,5
Vähennykset	-0,1	-0,5	-26,1		0,0	-26,7
Myydyt tytäritykset	-0,2	-0,9	-0,1			-1,2
Siirrot erien välillä	0,1	2,7	12,0	0,0	-14,3	0,4
Hankintameno 31.12.2012	6,7	227,8	2 572,9	35,6	26,1	2 869,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012		97,8	1 987,5	33,2		2 118,5
Poistot		10,9	150,0	0,9		161,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,9	-26,1			-27,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012		107,8	2 111,4	34,0		2 253,2
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	6,8	124,8	452,9	2,4	30,8	617,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	6,7	120,0	461,5	1,6	26,1	615,9

Sitoumukset aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintoihin olivat 31.12.2013 38,6 (35,9) miljoonaa euroa.

Vuonna 2013 lisäykseen sisältyy 2,9 (3,1) miljoonaa euroa rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

2013

Milj. euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno	17,4	110,0	127,4
Kertyneet poistot	4,5	97,2	101,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	12,9	12,8	25,7

2012

Milj. euroa			
Hankintameno	17,4	106,9	124,3
Kertyneet poistot	4,1	95,2	99,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	13,4	11,7	25,1

15. Aineettomat hyödykkeet

2013

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakaskanta	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	797,1	82,5	377,0	12,2	1 268,8
Lisäykset			32,7	41,2 ⁽¹⁾	73,8
Hankitut tytäryritykset	35,3	5,2	7,8	0,2	48,5
Vähennykset			-1,1		-1,1
Siirrot erien välillä			8,6	-7,7	0,8
Kurssiero			0,0		0,0
Hankintameno 31.12.2013	832,4	87,7	424,8	45,9	1 390,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013		76,9	293,5		370,4
Poistot ja arvonalentumiset		4,1	41,0		45,1
Vähennysten kertyneet poistot			-0,4		-0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013		81,0	334,1		415,1
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	797,1	5,6	83,4	12,2	898,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	832,4	6,7	90,7 ⁽²⁾	45,9	975,7

2012

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakaskanta	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	797,1	89,2	348,1	14,2	1 248,6
Lisäykset			24,0	9,0	33,0
Vähennykset		-6,7	-5,6		-12,2
Siirrot erien välillä			10,4	-11,0	-0,5
Hankintameno 31.12.2012	797,1	82,5	377,0	12,2	1 268,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012		79,5	262,8		342,3
Poistot		4,1	36,3		40,4
Vähennysten kertyneet poistot		-6,7	-5,6		-12,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012		76,9	293,5		370,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	797,1	9,7	85,3	14,2	906,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	797,1	5,6	83,4 ⁽²⁾	12,2	898,4

¹⁾ Sisältää Suomen 800 MHz -taajuuslisenssin kirjanpitoarvoltaan 33,3 miljoonaa euroa.

²⁾ Sisältää it-ohjelmistoja kirjanpitoarvoltaan 57,1 (59,0) miljoonaa euroa ja brändiä kirjanpitoarvoltaan 7,9 (12,2) miljoonaa euroa.

Liikearvon arvonalentumistestaukset

Liikearvo on kohdistettu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

Milj. euroa	2013	2012
Henkilöasiakkaat	503,7	480,2
Yritysiasiakkaat	328,7	316,9
	832,4	797,1

Elisan organisaatio- ja johtamisrakenteeseen perustuvat raportoitavat toimintasegmentit ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysassiakkaat. Toimintasegmentit ovat myös alin taso, jolla yrityksen johto seuraa liikearvoja.

Elisa Oyj:llä ei ole muita aineettomia hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton.

Testauksessa segmenttien kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvo on laskettu ennustettujen diskontattujen rahavirtojen (DCF-malli) perusteella. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin suunnitelmiin, jotka kattavat 5 vuoden ajanjakson. Ennusteet ovat pääosin yhdenmukaisia ulkoisten informaatiolähteiden tietojen kanssa ja kuvastavat toteutunutta kehitystä. Käytetty diskonttaus korko on segmentistä riippuen 7,91-7,92 prosenttia. 5 vuoden jälkeiset rahavirrat on ennustettu eteenpäin arvioimalla tulevaisuuden rahavirtojen muutos nollassi. Testausten perusteella segmenttien liikearvon arvonalentamiselle ei ole tarvetta. DCF-mallin käyttö vaatii ennusteita ja oletuksia liittyen markkinoiden kasvuun, hintoihin, volyymikehitykseen, investointitarpeisiin ja yleiseen korkotasoon. Suurimmat herkkyydet tuloksessa liittyvät ennakoituun liikevaihto- ja kannattavuustasoon.

Herkkyyksianalyysi

Käytetyt ennusteparametrit	Henkilö- asiakkaat 2013	Yritys- asiakkaat 2013	Henkilö- asiakkaat 2012	Yritys- asiakkaat 2012
Määrä, jolla yksikön kirjanpitoarvo ylittyy, milj. euroa	2 359	1 253	3 028	1 329
Käyttökatemarginaali keskimäärin, % ¹⁾	35,9	35,6	35,4	33,3
Horisonttikasvu, %	0,0	0,0	0,0	0,0
Diskonttaus korko ennen veroja, %	7,9	7,9	6,8	6,8

¹⁾ 5 vuoden ennustejaksolla keskimäärin

Ennusteparametrien %-yksikkömuutos, joilla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo	Henkilö- asiakkaat 2013	Yritys- asiakkaat 2013	Henkilö- asiakkaat 2012	Yritys- asiakkaat 2012
Käyttökatemarginaali keskimäärin, %	-17,0	-14,4	-19,2	-13,5
Horisonttikasvu, %	-56,0	-35,2	-55,9	-21,8
Diskonttaus korko ennen veroja, %	20,0	16,5	22,0	14,2

16. Osuudet osakkuusyrittöksissä

Milj. euroa	2013	2012
Tilikauden alussa	6,5	0,1
Osuus tilikauden tuloksista	-0,1	0,0
Ostetut tytäryritykset	2,4	
Siirrot erien välillä	-6,5	6,4
Tilikauden lopussa	2,4	6,5

Elisan omistukset osakkuusyrittöksistä on esitetty liitetiedossa 35.

Vertailutilikaudella 2012 Elisa Oyj:n omistusosuus Sulake Corporation Oy:ssä kasvoi 17 prosentista 24 prosenttiin ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin aiemmin luokitellut osakkeet yhdisteltiin konserniin osakkuusyrittöksosakkeina 31.12.2012. Tilikaudella 2013 omistusosuus Sulakkeessa kasvoi 24 prosentista 100 prosenttiin ja yhtiö on yhdistelty tytäryrittöksenä 1.2.2013 lähtien.

PPO Yhtiöt Oy -kaupan myötä konsernin osakkuusyrittöksiksi tulivat FNE-Finland Oy, Helmivisio Oy, Kiinteistö Oy Kiihtelysvaaran Oranpyörä, Softera Oy ja Super Head End Finland Oy.

17. Käypään arvoon arvostetut varat

Milj. euroa	2013	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,0		0,0	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	6,9	6,9		
Muut velat	2,0			2,0
	8,8	6,9	0,0	2,0

Milj. euroa	2012	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,4		0,4	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	5,7	5,7		
Muut velat	2,1			2,1
	8,3	5,7	0,4	2,1

Tason 3 täsmäytyslaskelma

Muut velat Milj. euroa	2013	2012
Alkusaldo	2,1	2,8
Ehdollisen vastikkeen lisäys	1,6	
Ehdollisen vastikkeen uudelleenarvostus	0,8	
Ehdollisen vastikkeen maksu	-2,5	-0,7
Loppusaldo	2,0	2,1

Tasolla 3 esitetään liiketoimintojen hankintojen ehdolliset vastikkeet. Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Johdon arvion mukaan tasolle 3 arvostettujen rahoitusinstrumenttien osalta yhden tai useamman käyvän arvon määrittämiseen käytetyn syöttötiedon vaihtaminen jokseenkin mahdolliseen vaihtoehtoiseen oletukseen ei muuttaisi tasolla 3 olevien käypään arvoon arvostettujen erien käypää arvoa merkittävästi ottaen huomioon kyseisten velkojen pieni kokonaismäärä.

Tasojen määrittely ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kohta Rahoitusvarat ja -velat.

18. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2013

Milj. euroa	Liite	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat/-velat ⁽¹⁾	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Tase-erien käyvät arvot
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat	19	22,5				22,5	22,5
Saamiset	20		70,4	0,1		70,5	70,5
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23		327,3			327,3	327,3
		22,5	397,7	0,1		420,3	420,3
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Rahoitusvelat	30				829,7	829,7	837,2
Muut velat ⁽²⁾	31				29,4	29,4	29,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Rahoitusvelat	30				279,3	279,3	280,4
Ostovelat ja muut velat ⁽²⁾	31				261,4	261,4	261,4
					1 399,7	1 399,7	1 408,3

¹⁾ Alkuperäisessä kirjaamisessa tällaiseksi määritetyt varat

²⁾ Poislukien saadut ennakot

2012

Milj. euroa	Liite	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikuteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat ⁽¹⁾	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Tase-erien käyvät arvot
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat rahoitusvarat	19	19,9				19,9	19,9
Saamiset	20		44,6	0,4		45,1	45,1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23		310,0			310,0	310,0
		19,9	354,6	0,4		375,0	375,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Rahoitusvelat	30				702,8	702,8	723,9
Muut velat ⁽²⁾	31				7,6	7,6	7,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Rahoitusvelat	30				175,6	175,6	175,1
Ostovelat ja muut velat ⁽²⁾	31				237,7	237,7	237,7
					1 123,7	1 123,7	1 144,3

¹⁾ Alkuperäisessä kirjaamisessa tällaiseksi määritetyt varat

²⁾ Poislukien saadut ennakot

Kunkin rahoitusvara ja -velkaerän käyvät arvot on esitetty yksityiskohtaisemmin liitenumeron mukaisessa kohdassa.

19. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Milj. euroa	2013	2012
Julkisesti noteeratut osakesijoitukset	6,9	5,7
Noteeraamattomat osakesijoitukset	15,7	14,2
	22,5	19,9

Merkittävimmät noteeraamattomat osakesijoitukset

Milj. euroa	2013	2012
Anvia Oyj	8,6	8,6
Datawell Oy	2,1	2,1
	10,7	10,7

Noteeraamattomat osakesijoitukset on kirjattu hankintamenoon mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettynä, mikäli osakesijoitusten käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Noteerattujen osakkeiden käyvän arvon muutokset -1,1 (-1,3) miljoonaa euroa on kirjattu tilikauden laajaan tulokseen.

20. Pitkäaikaiset saamiset

Milj. euroa	2013	2012
Lainasaamiset	0,1	0,1
Lainasaamiset osakkuusyriyksiltä	0,1	
Myyntisaamiset	46,2	27,4
Rahoitusleasingsaamiset	15,8	9,0
Siirtosaamiset	8,0	8,0
Johdannaissopimukset	0,1	0,4
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,3	0,1
	70,5	45,1

Johdannaissopimukset on luokiteltu ryhmään Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat. Muut pitkäaikaiset saamiset on luokiteltu Lainat ja muut saamiset -ryhmään.

Saamisten (lyhyt- ja pitkäaikaisten) efektiivinen korkoprosentti oli 0,28 (0,16) prosenttia.

Rahoitusleasingsaamisten bruttomäärät - vähimmäisvuokrasaamiset erääntymisajoin

Milj. euroa	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa	10,1	6,7
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	15,3	10,0
Bruttosijoitus rahoitusleasingsopimukseen	25,4	16,8
Tulevaisuudessa kertyvät rahoitustuotot	-1,0	-0,3
Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo	24,4	16,5

Saatavien vähimmäisvuokrien nykyarvo erääntyy seuraavasti

Milj. euroa	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa	8,6	7,4
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	15,8	9,0
	24,4	16,5

Elisa on antanut rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle videoneuvottelulaitteita. Sopimusten vuokra-ajat vaihtelevat 1-5 vuoden välillä ja sopimusehdot vaihtelevat indeksiehtojen osalta.

21. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikaudella 2013

Laskennalliset verosaamiset	1.1.2013	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/ myydyt tytär-yritykset	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	31.12.2013
Rahoitusleasingsopimukset	2,7	-0,1			2,6
Sisäiset katteet	5,6	-1,5			4,1
Osakepalkkiojärjestelmä	1,6	1,2			2,8
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	0,0	-4,4	4,5		0,1
Muut väliaikaiset erot	2,2	0,7		1,0	3,9
	12,1	-4,1	4,5	1,0	13,5

Laskennalliset verovelat Milj. euroa	1.1.2013	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/ myytyt tytär- yritykset	31.12.2013
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	5,0	-3,0	1,3	3,3
Kertyneet poistoerot	9,5	-5,7	8,5	12,3
Muut väliaikaiset erot	2,4	2,8	0,2	5,4
	16,9	-5,8	9,9	21,0

Konsernilla oli 31.12.2013 käyttämättömiä verotuksellisia tappioita 43,7 (2,4) miljoonaa euroa, joista ei ole kirjattu verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2014–2022. Muutos vuodesta 2012 johtuu valtaosin Sulake Corporation Oy:n hankinnasta. Viron tytäryhtiön verottamattomista voittovaroista 145,8 miljoonaa euroa ei ole kirjattu verovelkaa, koska ei ole olemassa voitonjakopäätöstä eikä suunnitelmaa voiton jakamisesta.

Suomen yhteisöverokannan muutos 24,5 prosentista 20 prosenttiin hyväksyttiin 17.12.2013 ja se tuli voimaan 1.1.2014. Tämän vuoksi laskennalliset verot määritettiin uudella 20 prosentin verokannalla tilinpäätökseen 2013.

Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei netoteta.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikaudella 2012

Laskennalliset verosaamiset Milj. euroa	1.1.2012	Kirjattu tuloslaskelmaan	31.12.2012
Rahoitusleasingsopimukset	2,8	-0,1	2,7
Negatiivinen poistoero	1,4	-1,0	0,4
Sisäiset katteet	6,2	-0,6	5,6
Osakepalkkiojärjestelmä	0,7	0,9	1,6
Muut väliaikaiset erot	1,1	0,7	1,8
	12,2	-0,1	12,1

Laskennalliset verovelat Milj. euroa	1.1.2012	Kirjattu tuloslaskelmaan	31.12.2012
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	7,1	-2,1	5,0
Kertyneet poistoerot	10,2	-0,7	9,5
Muut väliaikaiset erot	1,8	0,6	2,4
	19,1	-2,2	16,9

22. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	7,0	16,3
Keskeneräiset asiakastyöt	0,0	0,1
Valmiit tuotteet/tavarat	48,5	43,1
	55,5	59,4

Vaihto-omaisuudesta on tilikaudella kirjattu arvonalentumisia 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

23. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. euroa	2013	2012
Myyntisaamiset	290,9	282,3
Arvoltaan alentuneet myyntisaamiset	-7,1	-7,6
Rahoitusleasingsaamiset	8,6	7,4
Siirtosaamiset	25,1	21,3
Lainasaamiset	0,1	0,0
Saamiset osakkuusyrityksiltä	0,0	0,9
Muut saamiset	9,6	5,6
	327,3	310,0

Siirtosaamiset muodostuvat korkosaamisista sekä liikekulujen jaksotuksista.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2013	2012
Erääntymättömät	247,9	249,2
Erääntyneet		
Alle 30 päivää	25,4	18,6
31-60 päivää	5,3	3,8
61-90 päivää	3,2	2,1
Yli 90 päivää	2,0	1,1
	283,8	274,8

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Myyntisaamisten luottoriski on kuvattu liitetiedossa 34. Luottoriskin enimmäismäärä on myyntisaamisten arvo tilinpäätöspäivänä, 283,8 miljoonaa euroa.

24. Rahavarat

Milj. euroa	2013	2012
Kassavarat	72,8	39,8
Pankkitalletukset	22,0	
Yritystodistukset (alle 3 kk)	43,0	
	137,8	39,8

25. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Milj. euroa	2013			2012		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	151,5	3,0			150,0	

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Milj. euroa	2013			2012		
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Yhteensä	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Yhteensä
Koron- ja valuuttanvaihtosopimukset	0,1	0,0	0,0	0,4		0,4

Käyvän arvon määrittäminen ja luokittelu

Johdannaissopimusten käypä arvo määritetään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optionhinnoittelumalleja.

Elisan koronvaihtosopimukset luokitellaan käypien arvojen hierarkian tasolle 2. Ks. liitetieto 17.

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakepääoma ja omat osakkeet

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (tuhansia)	Osakepääoma	Omat osakkeet
1.1.2012	166 663	83,0	-197,0
Käytetyt optio-oikeudet	505		2,9
31.12.2012	167 168	83,0	-194,1
Käytetyt optio-oikeudet	337		
Osakeanti	1 830		6,0
Omien osakkeiden mitätöinti	-2 000		39,9
31.12.2013	167 335	83,0	-148,2

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 83 033 008 (83 033 008) euroa.

Elisa Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on vain yhteen osakesarjaan kuuluvia osakkeita, joilla on yksi ääni. Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeiden enimmäismäärä on 1 000 (1 000) miljoonaa osaketta. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno.

Omat osakkeet

	Osakkeita kpl	Kirjanpidollinen vasta-arvo euroa	%-osuus osakkeista ja äänistä
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet 1.1.2012	10 435 275		
Luovutettu, osakepalkkiojärjestelmä	-147 159		
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet 31.12.2012	10 288 116	5 110 155	6,15
Palautettu, osakepalkkiojärjestelmä	1 526		
Omien osakkeiden luovutus	-303 599		
Omien osakkeiden mitätöinti	-2 000 000		
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet 31.12.2013	7 986 043	3 962 734	4,77

Muut rahastot

Milj. euroa	Vara- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2012	3,4	7,8	381,0	48,3	440,6
Myytävikissä olevat rahoitusvarat		-1,3			-1,3
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erot		-4,5			-4,5
Toteutetut osakeoptiot				4,4	4,4
31.12.2012	3,4	2,0	381,0	52,7	439,1
Myytävikissä olevat rahoitusvarat		1,1			1,1
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erot		-6,3			-6,3
Osakeanti				35,3	35,3
Toteutetut osakeoptiot				2,9	2,9
31.12.2013	3,4	-3,2	381,0	90,9	472,1

Vararahasto 3,4 miljoonaa euroa sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen/yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Käyvän arvon rahasto -3,2 miljoonaa euroa sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset sekä etuuspohjaisen nettoeläkevelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät. Muut rahastot 381,0 miljoonaa euroa ovat muodostuneet käytettäessä osakevaihtoa yrityshankinnassa. Muuntoerot ovat -0,1 miljoonaa euroa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole osakeantipäätösten mukaan merkitty osakepääomaan. Tilikaudella 2013 sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu 35,3 miljoonaa euroa yrityshankinnassa käytetystä osakevaihdosta.

27. Osakeperusteiset maksut

Elisa Oyj:n hallitus päätti 19.12.2011 2 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän käyttöön ottamisesta.

Osakepalkkiojärjestelmä 2012-2014

Ensimmäisessä, suoritusperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä on 3 ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012-2014, 2013-2015 ja 2014-2016. Järjestelmän maksimipalkkion suuruus vastaa 3 315 000 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Kunkin ansaintajakson päätyttyä palkkio maksetaan tilinpäätöksen valmistumista seuraavan kuukauden aikana osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta.

Ansaintajakson 2012-2014 ansaintakriteerit perustuvat uusien liiketoimintojen liikevaihdon kasvuun ja osakekohtaiseen tulokseen. 2012-2014 osakepalkkiojärjestelmään kuuluu 160 avainhenkilöä ja palkkiot vastaavat yhteensä 983 000 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa.

Ansaintajakson 2013-2015 ansaintakriteerit perustuvat uusien liiketoimintojen liikevaihdon kasvuun ja osakekohtaiseen tulokseen. 2013-2015 osakepalkkiojärjestelmään kuuluu 157 avainhenkilöä ja palkkiot vastaavat yhteensä 983 500 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa.

Ansaintajakson 2014-2016 ansaintakriteerit perustuvat uusien liiketoimintojen liikevaihdon kasvuun ja osakekohtaiseen tulokseen. 2014-2016 osakepalkkiojärjestelmään kuuluu 154 avainhenkilöä ja palkkiot vastaavat yhteensä 996 500 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa.

Osakepalkkiojärjestelmä 2012–2018

Toinen, sitouttava osakepalkkiojärjestelmä käsittää vuodet 2012–2018. Järjestelmän puitteissa myönnettävien palkkioiden sitouttamisaika on noin 3 vuotta. Mahdollinen palkkio perustuu avainhenkilön työsuhteen voimassaoloon. Tämän järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 500 000 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa. Päätöksiä tämän järjestelmän puitteissa ei ole vielä tehty.

Osakepalkkiojärjestelmä 2009–2011

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2008 osakepalkkiojärjestelmän käyttöön ottamisesta. Osakepalkkiojärjestelmä tarjosi ylimmälle johdolle mahdollisuuden saada palkkiona Elisa Oyj:n osakkeita 3 kalenterivuoden pituiselta ansaintajaksolta. Ansaintajaksot olivat kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011. Vuosien 2009, 2010 ja 2011 osakepalkkio-järjestelmät ovat päättyneet.

Hallitus päätti ansaintakriteerit ja kriteereille asetettavat tavoitteet kullekin ansaintajaksolle erikseen. Osakepalkkiojärjestelmästä maksettavan palkkion määrä oli sidottu asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Palkkiot maksettiin kunkin ansaintajakson päätyttyä tilinpäätöksen valmistumista seuraavan kuukauden aikana osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Koko järjestelmän maksimipalkkio oli yhteensä 1 100 000 osaketta, joista annettiin 408 619 osaketta. Annetuista osakkeista yhtiölle palautettiin 9 632. Järjestelmän maksimipalkkion suuruus vastasi 2 200 000 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa.

Vuoden 2011 osakepalkkiojärjestelmän suoritus määräytyi vuoden 2011 osakekohtaisen tuloksen ja liikevaihdon kehittymisen perusteella. Suoritus oli kokonaisuudessaan 5,6 miljoonaa euroa, josta rahana maksettiin 2,9 miljoonaa euroa. Hallituksen päätöksen mukaisesti Elisa siirsi 1.3.2012 kannustinjärjestelmän piiriin kuuluville 159 henkilölle 152 503 osaketta, josta johtoryhmän jäsenille 44 345 osaketta ja toimitusjohtajalle 13 645 osaketta. Luovutetuista osakkeista palautui yhtiölle 3 832 kappaletta vuoden 2012 aikana ja 1 526 kappaletta vuoden 2013 aikana.

Vuoden 2010 osakepalkkiojärjestelmän suoritus määräytyi vuoden 2010 osakekohtaisen tuloksen ja liikevaihdon kehittymisen perusteella. Suoritus oli kokonaisuudessaan 3,5 miljoonaa euroa, josta rahana maksettiin 1,8 miljoonaa euroa. Hallituksen päätöksen mukaisesti Elisa siirsi 1.3.2011 kannustinjärjestelmän piiriin kuuluville 48 henkilölle 99 483 osaketta, josta johtoryhmän jäsenille 37 648 osaketta ja toimitusjohtajalle 4 408 osaketta. Luovutetuista osakkeista palautui yhtiölle 252 kappaletta vuoden 2011 aikana ja 1 512 kappaletta vuoden 2012 aikana.

Vuoden 2009 osakepalkkiojärjestelmän suoritus määräytyi vuoden 2009 osakekohtaisen tuloksen ja liikevaihdon kehittymisen perusteella. Suoritus oli kokonaisuudessaan 5,1 miljoonaa euroa, josta rahana maksettiin 2,7 miljoonaa euroa. Hallituksen päätöksen mukaisesti Elisa siirsi 1.3.2010 kannustinjärjestelmän piiriin kuuluville 47 henkilölle 156 633 osaketta, josta johtoryhmän jäsenille 52 715 osaketta ja toimitusjohtajalle 20 083 osaketta. Luovutetuista osakkeista palautui yhtiölle 2 510 kappaletta 1.6.2010.

Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhde päättyy ennen palkkion maksua. Toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmän perusteella ansaitsemistaan osakkeista niin kauan kuin toimitusjohtajuus jatkuu. Muiden henkilöiden on omistettava järjestelmän perusteella ansaituista osakkeista kaikki yhden vuoden ajan ja 2/3 kahden vuoden ajan kunkin ansaintajakson päättymisestä lukien. Palkkio on palautettava, mikäli rajoitusjakson aikana työsuhde irtisanotaan tai puretaan joko yhtiön tai henkilön toimesta.

Tilikaudella 2013 osakepalkkiojärjestelmän perusteella kirjatut kulut olivat 6,2 (6,4) miljoonaa euroa.

Osakepalkkion määrä ja ehdot sekä oletukset käyvän arvon laskennassa

	Vuoden 2011 järjestelmä	Vuoden 2010 järjestelmä	Vuoden 2009 järjestelmä
Myönnettyjen osakepalkkioiden enimmäismäärä, kpl	907 000	630 000	624 000
Myöntämispäivä	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa ¹⁾	15,47	15,16	11,50
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	16,27	15,96	12,30
Osakkeen kurssin toteumaoletus yhden sitomavuoden jälkeen ²⁾	18,37	17,99	13,59
Osakkeen kurssin toteumaoletus kahden sitomavuoden jälkeen ²⁾	19,72	19,30	14,48
Ansaintajakso alkaa	1.1.2011	1.1.2010	1.1.2009
Ansaintajakso päättyy	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009
Rajoitusjakso päättyy	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Ansaintakriteerien toteumaoletus ansaintajakson alussa, %	50	50	67
Ansaintakriteerien toteuma, %	36	40	53
Suoritettu määrä, kpl	152 503	99 483	156 633
Palautettu määrä, kpl	-5 358	-1 764	-2 510
Siirtopäivän keskikurssi, euroa	17,91	16,71	15,42
Jaettu määrä myönnettyjen osakepalkkioiden enimmäismäärästä, %	17	16	25
Järjestelmän piirissä henkilöitä	159	50	47

¹⁾ Osakkeen käypä arvo on myöntämishetken kurssi vähennettynä arvioidulla osingolla.

²⁾ Osakkeen toteumaoletusarvo on arvioitu käyttäen hyväksi ns. CAP-mallia (Capital Asset Pricing Model). Mallin perusmuuttujat ovat korkotasoa, yleinen riskipreemio ja Elisan osakkeen ns. beta-riski.

Osakepalkkion määrä ja ehdot sekä oletukset käyvän arvon laskennassa

	Vuoden 2014 järjestelmä	Vuoden 2013 järjestelmä	Vuoden 2012 järjestelmä
Myönnettyjen osakepalkkioiden enimmäismäärä, kpl	996 500	983 500	983 000
Myöntämispäivä	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa ¹⁾	15,36	12,83	12,23
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	19,26	16,73	16,13
Osakkeen kurssin toteumaoletus ansainta- ja rajoitusjakson jälkeen ²⁾	19,54	16,24	16,16
Ansaintajakso alkaa	1.1.2014	1.1.2013	1.1.2012
Ansainta- ja rajoitusjakso päättyvät	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Ansaintakriteerien toteumaoletus ansaintajakson alussa, %	50	50	72
Järjestelmän piirissä henkilöitä	154	157	160

¹⁾ Osakkeen käypä arvo on myöntämishetken kurssi vähennettynä arvioidulla osingolla. Arvioituna osinkona on käytetty viimeisimmällä tilikaudella maksettua osinkoja 1,30 euroa.

²⁾ Osakkeen toteumaoletusarvo on arvioitu käyttäen hyväksi ns. CAP-mallia (Capital Asset Pricing Model). Mallin perusmuuttujat ovat korkotasoa, yleinen riskipreemio ja Elisan osakkeen ns. beta-riski. Osinko-olettamana on käytetty viimeisimmällä tilikaudella maksettua osinkoja.

Optio-ohjelma 2007

Elisan hallitus päätti 18.12.2007 optio-oikeuksien antamisesta konsernin avainhenkilöille sekä yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Optiojärjestelmän kohteena olivat ne noin 150 avainhenkilöä, jotka eivät kuuluneet ylimmän johdon osakepalkkiojärjestelmän piiriin. Optio-oikeudet annettiin vastikkeetta. Optio-ohjelma ei ole enää voimassa eikä siitä myönnetä uusia optio-oikeuksia.

Optio-oikeudet oikeuttivat merkitsemään yhteensä enintään 2 550 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Optiot jakautuivat 2007A-, 2007B- ja 2007C-optioihin, joita kutakin on 850 000 kappaletta. Optio-oikeuksien perusteella osakkeita merkittiin yhteensä 1 198 074 kappaletta.

Järjestelyn ehdot

	Optio-ohjelma 2007A	Optio-ohjelma 2007B	Optio-ohjelma 2007C	
Voimassaoloaika (vuosina)	3,5	3,5	3,5	
Merkintäaika	1.12.2009- 31.5.2011	1.12.2010- 31.5.2012	1.12.2011- 31.5.2013	
Merkintähinnan määräytymisajankohta ⁽¹⁾	1.11.-30.11.2007	1.11.-30.11.2008	1.11.-30.11.2009	
	Optioiden lukumäärä	Optioiden lukumäärä	Optioiden lukumäärä	Yhteensä
Optio-oikeudet 1.1.2012		238 198	605 000	843 198
Käytetty		-238 197	-266 822	-505 019
Rauenneet		-1		-1
Rauenneet varastossa olleet optiot		-268 000		-268 000
Optio-oikeudet 31.12.2012			338 178	338 178
Käytetty			-336 878	-336 878
Rauenneet			-1 300	-1 300
Rauenneet varastossa olleet optiot			-245 000	-245 000
Optio-oikeudet 31.12.2013			0	0
Varastossa 31.12.2012			245 000	245 000
Varastossa 31.12.2013			0	0
Käytettävissä olevat optio-oikeudet 31.12.2012			338 178	338 178
Käytettävissä olevat optio-oikeudet 31.12.2013	0	0	0	0
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	20,84	11,89	13,99	
Merkintähinta 31.12.2012		6,87 ⁽²⁾	9,97	
Merkintähinta 31.5.2013			8,67 ⁽²⁾	

¹⁾ Elisa Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä

²⁾ Merkintähinta raukeamishetkellä

Optioiden käyvät arvot

Elisa käyttää myöntämispäivän käyvän arvon määrittämiseksi Black-Scholes mallia. Käypä arvo kirjataan henkilöstökuluihin ansaintajaksolle. Myöntämishetki on se hetki, jolloin oikeuden saaja kirjallisesti vahvistaa vastaanottavansa optio-oikeudet. Optio-ohjelman perusteella ei ole kirjattu kuluja tilikaudella eikä vertailukaudella.

28. Eläkeveloitteet

Suomessa Elisan henkilöstön eläketurva on hoidettu TyEL-eläkkeiden osalta eläkevakuutusyhtiöiden kautta ja lisäeläketurvan osalta henkivakuutusyhtiön kautta. Suomen TyEL-järjestelmä on luonteeltaan maksupohjainen järjestely. Etuuspohjaisiksi järjestelyiksi on luokiteltu osa lisäeläkejärjestelyistä ja yhtiöiden omalla vastuulla olevat eläkejärjestelyt. Etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä on vain Elisa Oyj:ssä.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

Taseen etuuspohjainen nettoeläkevelka määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2013	2012
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-1,9	-1,3
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	-67,1	-48,5
Varojen käypä arvo	55,2	42,5
Nettomääräinen eläkevelka (-) /-saaminen (+) taseessa	-13,8	-7,1

Laajan tuloslaskelman eläkekulu määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2013	2012
Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu		
Tilikauden työsuoritukseen perustuva meno	0,3	0,1
Nettokorkokulu	0,4	0,1
Velvoitteen täyttämiset	-0,1	0,0
	0,6	0,2
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	7,5	6,0
Uudelleen määrittämisestä johtuvaan erään liittyvä vero	-1,2	-1,5
	6,3	4,5

Taseessa esitetyn etuuspohjaisen nettovelan täsmäytyslaskelma:

Milj. euroa	2013	2012
Nettovelka tilikauden alussa	7,1	2,4
Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu	0,6	0,2
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	7,5	6,0
Työnantajan suorittamat maksut	-1,5	-1,4
Nettovelka tilikauden lopussa	13,8	7,1

Eläkevelvoitteen nykyarvon muutokset:

Milj. euroa	2013	2012
Velvoite tilikauden alussa	-49,8	-45,7
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-0,3	-0,1
Korkomenot	-2,0	-2,0
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		
Demografisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	0,3	-6,8
Kokemusperäiset voitot (+) tai tappiot (-)	-22,0	0,8
Maksetut etuudet	4,4	4,0
Velvoitteen täyttäminen	0,3	0,0
Velvoite tilikauden lopussa	-69,0	-49,8

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset:

Milj. euroa	2013	2012
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	42,5	43,2
Korkotuotot	1,6	1,9
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, voitot (+) ja tappiot (-)	14,2	0,0
Maksetut etuudet	-4,4	-4,0
Työntajan suorittamat maksut	1,5	1,4
Velvoitteen täyttäminen	-0,2	0,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	55,2	42,5

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset olivat seuraavat:

	2013	2012
Diskonttauskorko, %	3,00	3,00
Tulevan ajan palkankorotusolettamus, %	3,30	3,30
Tulevan ajan eläkkeiden korotusolettamus, %	2,00	2,10

Etuspohjaisen velvoitteen herkkyyyslaskelma:

Vakuutusmatemaattisen oletuksen muutos	Vaikutus etuspohjaiseen nettoeläkevelvoitteeseen, milj. euroa
Diskonttauskorko +0,5 %	-3,9
Tulevan ajan palkankorotusolettamus +0,5 %	+0,3
Tulevan ajan eläkkeiden korotusolettamus +0,5 %	+4,5
Odotettavissa oleva elinikä +1 vuosi	+2,7

Yllä olevan herkkyysohjauksen vaikutukset on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan. Käytännössä tämä ei ole todennäköistä, ja joissakin oletuksissa tapahtuvat muutokset saattavat korreloida keskenään. Etuspohjaisen velvoitteen herkkyysohjauksella on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa.

Etuspohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin useille riskeille. Joukkovelkakirjalainojen tuoton aleneminen, korkeampi inflaatio ja korkeampi odotettavissa oleva eläkeikä voivat altistaa konsernin eläkevelkojen kasvulle. Toisaalta koska varojen käypä arvo lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin velvoite, diskonttauskoron muutos vaikuttaa vain nettovelkaan. Vastaavasti eliniän odotteen nousu kasvattaa varoja ja vaikutus kohdistuu nettovelkaan.

Velvoitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 15,9 vuotta.

Konserni ennakoii maksavansa etuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 1,5 (1,0) miljoonaa euroa vuonna 2014.

Etuspohjaiseen eläkejärjestelyyn kuuluvat varat ovat vakuutusyhtiössä eikä varojen jakoa käypiin arvoihin ole saatavissa.

29. Varaukset

Milj. euroa	Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	Muut	Yhteensä
1.1.2013	1,2	2,4	3,6
Liiketoimintojen yhdistäminen		6,4	6,4
Varausten lisäykset	17,2		17,2
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,9	-0,7	-1,6
Käytetyt varaukset	-4,7	-5,8	-10,5
31.12.2013	12,8	2,3	15,1

Milj. euroa	2013	2012
Pitkäaikaiset varaukset	2,4	3,3
Lyhytaikaiset varaukset	12,6	0,3
	15,1	3,6

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Osana konsernin tehostamistoimia Elisa on käynyt vuonna 2013 henkilöstön vähentämiseen johtaneita yhteistoimintaneuvotteluja. Toimintojen uudelleenjärjestelyvaraus sisältää sekä varautumisen työttömyyseläkkeisiin että muihin irtisanomisista aiheutuviin menoihin. Irtisanomisiin liittyvä varaus realisoituu vuonna 2014 ja työttömyyseläkejärjestelyihin liittyvä varaus vuosina 2014-2015.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät puhelinpylväistä tehdyn ympäristövarauksen sekä PPO-Yhtiöt Oy:n hankinnan yhteydessä kirjatun takausvastuuvarauksen, josta 5,8 miljoonaa euroa on käytetty tilikaudella.

30. Rahoitusvelat

Milj. euroa	2013		2012	
	Tase-arvot	Käyvät arvot	Tase-arvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	588,6	596,1	449,8	470,9
Pankkilainat	209,6	209,6	220,5	220,5
Eläkesäätiölainat	1,0	1,0		
Pääomalainat	0,2	0,2		
Rahoitusleasingvelat	30,2	30,2	32,5	32,5
	829,7	837,2	702,8	723,9
Lyhytaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	161,4	162,5	75,0	74,4
Pankkilainat	11,8	11,8	0,5	0,5
Eläkesäätiölainat	0,1	0,1		
Rahoitusleasingvelat	5,0	5,0	4,7	4,7
Yritystodistukset	101,0	101,0	95,5	95,5
	279,3	280,4	175,6	175,1
	1 109,0	1 117,5	878,4	899,0

Lainat sisältävät yhteensä 35,2 (37,2) miljoonaa euroa vakuudellisia velkoja (rahoitusleasingvelkoja). Rahoitusleasingvelat ovat tosiasiallisesti vakuudellisia, sillä maksujen laiminlyönnin tapahtuessa oikeudet vuokrattuun omaisuuteen siirtyvät takaisin vuokranantajalle.

Eläkesäätiölainat ja pääomalainat tulivat konserniin PPO-Yhtiöt Oy:n hankinnan yhteydessä. Eläkelainat ovat Kotkan Puhelinyhdistyksen Eläkesäätiöltä.

Kaikki rahoitusvelat ovat euromääräisiä. Rahoitusvelat arvostetaan kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusvelkojen käyvät arvot perustuvat markkinanoteerauksiin tai ne on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla.

Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti oli 5,6 (4,6) vuotta ja efektiivinen keskiporkko 2,5 (2,8) prosenttia.

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen sopimuksiin perustuvat kassavirrat

2013

Milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019-	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	178,8	15,0	15,0	15,0	15,0	631,5	870,3
rahoituskulut	17,1	15,0	15,0	15,0	15,0	31,5	108,6
lyhennykset	161,7	0,0	0,0	0,0	0,0	600,0	761,7
Pankkilainat	15,2	15,0	134,0	10,0	59,9	0,0	234,0
rahoituskulut	4,4	4,3	3,3	0,9	0,8	0,0	13,6
lyhennykset	10,8	10,7	130,7	9,1	59,1	0,0	220,4
Sitovat luottolimiitit	1,0						1,0
rahoituskulut	0,0						0,0
lyhennykset	1,0						1,0
Yritystodistukset	101,0						101,0
rahoituskulut	0,5						0,5
lyhennykset	100,5						100,5
Eläkesäätiölainat	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	1,2
rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
lyhennykset	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1,0
Pääomalainat	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3
rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
lyhennykset	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Rahoitusleasingvelat	7,5	6,2	5,2	3,9	2,9	57,9	83,6
rahoituskulut	2,5	2,3	2,1	2,0	1,6	38,0	48,4
lyhennykset	5,0	3,9	3,1	1,9	1,3	19,9	35,2
Koronvaihtosopimukset	-0,4						-0,4
Ostovelat	138,3						138,3
rahoituskulut	24,1	21,6	20,5	17,9	17,4	69,5	170,9
lyhennykset	417,5	14,8	133,9	11,1	60,5	620,6	1 258,5
Yhteensä	441,6	36,4	154,4	28,9	77,9	690,2	1 429,4

2012

Milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018-	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	91,7	176,1	6,8	6,8	6,8	313,5	601,6
rahoituskulut	16,7	14,4	6,8	6,8	6,8	13,5	64,9
lyhennykset	75,0	161,7	0,0	0,0	0,0	300,0	536,7
Pankkilainat	9,4	13,7	13,5	133,4	10,0	59,9	239,9
rahoituskulut	4,6	4,5	4,3	4,2	0,9	0,8	19,2
lyhennykset	4,8	9,3	9,2	129,2	9,1	59,1	220,7
Sitovat luottolimiitit	0,2						0,2
lyhennykset	0,2						0,2
Yritystodistukset	95,5						95,5
rahoituskulut	0,4						0,4
lyhennykset	95,1						95,1
Rahoitusleasingvelat	7,4	6,2	5,5	4,7	3,7	60,9	88,4
rahoituskulut	2,7	2,5	2,3	2,1	2,0	39,6	51,2
lyhennykset	4,7	3,7	3,2	2,6	1,7	21,3	37,2
Koronvaihtosopimukset	-0,4	-0,4					-0,8
Ostovelat	126,3						126,3
rahoituskulut	24,0	21,0	13,4	13,0	9,7	53,9	134,9
lyhennykset	306,1	174,7	12,4	131,8	10,8	380,4	1 016,2
Yhteensä	330,1	195,7	25,8	144,9	20,5	434,3	1 151,2

Vaihtuvakorkoisten rahoitusvelkojen ja koronvaihtosopimusten tulevat rahoituskulut on laskettu käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa ollutta korkoa.

Joukkovelkakirjalainat

Emoyhtiö on joukkovelkakirjalainaohjelmansa puitteissa laskenut liikkeeseen seuraavat joukkovelkakirjalainat:

	31.12.2013					Eräpäivä
	Käypä arvo Milj. euroa	Tasearvo Milj. euroa	Nimellisarvo Milj. euroa	Nimellis- korko-%	Efektiivinen korko-%	
EMTN -ohjelma 2001 / 1 000 milj. euroa						
II/2007 ⁽¹⁾	162,5	161,4	161,7	4,750	4,789	3.3.2014
I/2012 ⁽¹⁾	297,3	289,4	300,0	2,250	2,403	4.10.2019
I/2013	298,8	299,2	300,0	2,750	2,785	22.1.2021
	758,6	750,0	761,7			

Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo perustuu markkinanoteerauksiin.

¹⁾ Elisa vaihtoi 4.10.2012 vuonna 2007 liikkeeseen laskettuja ja vuonna 2014 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja nimellisarvoltaan 138,3 miljoonan euron määrästä uusiin 2019 erääntyviin joukkovelkakirjalainoihin.

Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä - vähimmäisvuokrat erääntymisajoin

Milj. euroa	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa	7,5	7,4
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	18,5	20,1
Yli viiden vuoden kuluttua	57,7	60,9
	83,7	88,4
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-48,5	-51,2
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	35,2	37,2

Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti

Milj. euroa	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa	5,0	4,7
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	10,3	11,2
Yli viiden vuoden kuluttua	19,9	21,3
	35,2	37,2

Elisa on vuokrannut rahoitusleasingsoituksilla mm. teletiloja, mobiili- ja kuituverkkoa ja palvelimia sekä videoneuvottelulaitteita ja -infrastruktuuria. Sopimusehdot vaihtelevat osto-optioiden/lunastusehtojen, indeksiehtojen ja sopimusaikojen osalta.

31. Ostovelat ja muut velat

Milj. euroa	2013	2012
Pitkäaikaiset		
Saadut ennakot	6,2	6,1
Muut velat ⁽¹⁾	29,4	7,6
	35,6	13,7
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	138,3	126,3
Saadut ennakot	6,0	5,6
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset	47,6	40,1
Muut siirtovelat	26,1	23,2
Muut velat	49,4	48,0
	267,4	243,2
	303,0	256,8

Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Konsernin ostovelkojen maksuajat noudattavat yritysten tavanomaisia maksuehtoja. Muut siirtovelat muodostuvat korkokulujen sekä muiden tavanomaisten kulujen jaksotuksista.

¹⁾ Sisältää 800 MHz -taajuuslisenssiin liittyvää pitkäaikaista velkaa 20,0 miljoonaa euroa.

32. Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. euroa	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa	28,8	30,2
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	37,0	38,0
Yli viiden vuoden kuluttua	6,9	7,0
	72,7	75,3

Elisa on vuokrannut mm. toimi- ja teletiloja sekä konttorikoneita ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat 1 kuukaudesta teletilojen yli 50 vuoteen.

Vuonna 2013 on kirjattu tulosvaikutteisesti muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 58,4 (53,6) miljoonaa euroa.

Konserni vuokralle antajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

Milj. euroa	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa	1,8	1,8
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0,0	0,1
	1,8	1,9

Elisa toimii vuokralleantajana pääasiallisesti tavanomaisissa liikehuoneiston vuokrasopimuksissa sekä teletila- ja laitepaikkavuokrasopimuksissa. Vuokrasopimukset ovat valtaosin lyhyitä, 1-6 kuukauden pituisia sopimuksia.

33. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Milj. euroa	2013	2012
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	14,5	4,8
Pantatut arvopaperit	2,9	
Talletukset	0,8	0,9
Takaukset	1,1	
Osakkuusyriytysten puolesta annetut vakuudet		
Muut	0,0	
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset ⁽¹⁾	0,6	0,5
Muut	0,0	
	20,0	6,2
Muut sopimusvelvoitteet		
Takaisinostovastuut	0,1	0,0
Rembursivastuu	0,1	

¹⁾ Elisa on taannut henkilöstön vähäisiä alle 20 000 euron suuruisia lyhytaikaisia lainoja. Takauslimiitin enimmäismäärä tilinpäätöshetkellä oli 0,5 (0,5) miljoonaa euroa.

Kiinteistöinvestoinnit

Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu 31.12.2013 oli 33,3 (29,4) miljoonaa euroa.

34. Rahoitusriskien hallinta

Elisa Oyj:n keskitetty rahoitustoiminta vastaa koko konsernin valuutta-, korko-, likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskeistä. Rahoituspolitiikan, kuten varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet, käsitellään ja vahvistetaan vuosittain hallituksen tarkastusvaliokunnassa. Rahoitusriskejä seurataan osana normaalia toiminnan valvontaa.

Markkinariskit

Korkoriski

Elisa altistuu korkoriskille lähinnä rahoitusvelkojensa kautta. Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Korkoriskin hallitsemiseksi voidaan käyttää myös johdannaissoleimuksia. Tavoitteena on suojautua korkotason muutosten aiheuttamilta negatiivisilta vaikutuksilta. Johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Korollisten rahoitusvelkojen koronmuutosten ajankohdat (milj. euroa) 31.12.2013, nimellisarvoon

Ajankohta, jolloin koronmuutos tapahtuu	alle 1 vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Yritystodistuslainat	101,0			101,0
Pankkilainat	101,4			101,4
Rahoitusleasingvelat	5,0			5,0
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Joukkovelkakirjalainat	161,7		600,0	761,7
Pankkilainat		120,0		120,0
Eläkesäätiölainat	1,0			1,0
Pääomalinat	0,2			0,2
Rahoitusleasingvelat		10,3	19,9	30,2
	370,3	130,3	619,9	1 120,5

Konsernilla oli korollisia rahoitusvaroja sijoitettujen yritystodistusten ja pankkitalletusten muodossa 65,0 miljoonaa euroa sekä kassavaroja 72,8 miljoonaa euroa 31.12.2013.

Herkkyysanalyysi sisältää taseen rahoitusvelat tilinpäätöshetkellä. Korkotason muutokseksi on oletettu yksi prosenttiyksikkö ja muutoksen vaikutus tulokseen on laskettu ennen veroja. Korkopositioksi on oletettu korolliset rahoitusvelat ja -saamiset sekä koronvaihtosopimukset tilinpäätöshetkellä niin, että kaikki sopimukset olisivat voimassa muuttumattomina koko vuoden.

Milj. euroa	2013		2012	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Korkotason muutos +/- 1 %	+/- 1,5		+/- 2,0	

Valuuttakurssiriski

Elisa-konsernin rahavirroista valtaosa on euromääräisiä, joten yhtiön altistuminen valuuttariskille (taloudellinen riski ja transaktioriski) on vähäistä. Liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssiriskit aiheutuvat kansainvälisestä yhdysliikenteestä sekä vähäisessä määrin hankinnoista. Keskeisimmät valuutat ovat Kansainvälisen valuuttarahaston korivaluutta (SDR), Yhdysvaltain dollari (USD) ja Ruotsin kruunu (SEK). Muiden valuuttojen merkitys on vähäinen. Tilikauden aikana valuuttakurssisuojuuksia ei käytetty. Yhtiön rahoitusvelkoihin ei sisälly valuuttariskiä.

Konsernin omaan pääomaan sisältyvä ulkomaisten tytäryhtiöiden muuntoeropositio on vähäinen. Muuntoeropositiota ei ole tilivuoden aikana suojattu.

Valuuttapositio 31.12.2013

Milj. euroa	Myyntisaamiset	Ostovelat
SDR	2,9	3,2
USD	0,1	2,1
SEK	0,5	0,1

Valuuttapositio 31.12.2012

Milj. euroa	Myyntisaamiset	Ostovelat
SDR	3,3	5,1
USD	0,4	1,3
SEK	0,2	0,1

SDR:n 20 prosenttiyksikön muutos vaikuttaisi konsernin tulokseen +/- 0,1 (+/- 0,4) miljoonaa euroa, USD:n +/- 0,4 (+/- 0,2) miljoonaa euroa ja SEK:n +/- 0,1 (+/- 0,0) miljoonaa euroa.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskienhallinnan tavoitteena on konsernin rahoituksen varmentaminen kaikissa tilanteissa. Yhtiön keskeisin rahoitusjärjestely on 1 000 miljoonan euron EMTN-ohjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 761,7 miljoonan euron määrästä joukkovelkakirjalainoja. Yhtiöllä on lisäksi 250 miljoonan euron yritystodistusohjelma sekä 300 miljoonan euron sitovat syndikoidut luottolimiitit, joista sekä 3.6.2018 erääntyvä 170 miljoonaa euroa että 21.11.2014 erääntyvä 130 miljoonaa euroa olivat 31.12.2013 kokonaisuudessaan nostamatta. Lainojen marginaali määräytyy yhtiön luottoluokituksen pohjalta.

Elisa on hankkinut kansainväliset luottoluokitukset osana rahoituksensa varmentamista. Moody's Investor Services on luokittanut Elisan pitkäaikaiset sitoumukset luokkaan Baa2 (outlook stable). Standard & Poor's on luokittanut yhtiön pitkäaikaiset sitoumukset luokkaan BBB (outlook stable) ja lyhytaikaiset sitoumukset luokkaan A-2.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat limiitit

Milj. euroa	2013	2012
Rahat ja pankkisaamiset	137,8	39,8
Luottolimiitit	300,0	300,0
	437,8	339,8

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiitit vähennettynä Elisan liikkeeseenlaskemilla yritystodistuksilla olivat 336,8 (244,3) miljoonaa euroa 31.12.2013.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat rahavirrat on esitetty liitetiedossa 30.

Luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan. Likvidien varojen sijoitukset tehdään vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Sijoituskohteet sekä niille määritellyt limiitit tarkistetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään vuosittain. Johdannaissopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa.

Liiketoimintayksiköt vastaavat myyntisaamisiin liittyvästä luottoriskistä. Yksiköillä on kirjallisesti laaditut luottopolitiikat, jotka noudattavat pääosin yhteneväisiä periaatteita. Uusien asiakkaiden luottotiedot tarkastetaan ulkoisista lähteistä aina, kun myydään jälkikäitelaskutettavia tuotteita tai palveluita. Myytäessä lisää olemassa oleville asiakkaille luottokelpoisuus tarkastetaan omien reskontratietojen perusteella. Elisa voi myös periä ennako- tai takuumaksuja luottopolitiikan mukaisesti.

Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä johtuen konsernin suuresta asiakaskannasta; 10 suurinta asiakasta edustaa noin 5 prosenttia liikevaihdosta. Konsernin myyntisaamisista on vähennetty epävarmoja saatavia 7,1 (7,6) miljoonaa euroa. Konsernin aikaisempi kokemus myyntisaamisten perinnästä vastaa kirjattuja arvonalennuksia. Lisäksi konserni myy määritettyjen asiakasryhmien keskimäärin 136 päivää erääntyneet myyntisaamiset. Näiden seikkojen perusteella johto uskoo, ettei konsernin myyntisaamisiin sisälly merkittävää luottoriskiä. Luottoriskin enimmäismäärä on myyntisaamisten kokonaismäärä, joka 31.12.2013 oli 283,8 miljoonaa euroa. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 23.

Muu hintariski

Elisan myytävissä olevat sijoitukset koostuvat pääosin Comptel Oyj:n osakkeista, jotka noteerataan julkisesti. Herkkyyksianalyysi käsittää taseen osakkeet tilinpäätöshetkellä. Osakekurssin muutokseksi analyysissä on oletettu 20 prosenttiyksikköä.

Milj. euroa	2013		2012	
	Tuloslaskelma	Omapääoma	Tuloslaskelma	Omapääoma
Comptelin osakekurssin muutos +/- 20 %	+/- 0	+/- 1,4	+/- 0	+/- 1,1

Pääoman hallinta

Elisan pääoma koostuu omasta pääomasta ja velasta. Liiketoiminnan kehittämiseksi Elisa voi toteuttaa laajennusinvestointeja ja yritystoitoja, jotka voidaan rahoittaa joko omalla pääomalla tai velalla joko suoraan tai välillisesti.

Yhtiön omavaraisuustavoite on yli 35 prosenttia ja nettovelka/käyttökate 1,5–2,0. Nettovelka/käyttökate -tunnusluku lasketaan kertaluonteisista eristä puhdistettuna.

Yhtiön pääomanpalautus omistajille koostuu osingoista, muusta vapaan oman pääoman jakamisesta sekä omien osakkeiden hankinnasta. Varsinainen voitonjako on 80–100 prosenttia tilikauden tuloksesta. Tämän lisäksi osakkeenomistajille voidaan suorittaa lisävoitonjakoa. Jakoehdotusta tai -päätöstä tehdessään hallitus ottaa huomioon yhtiön taloudellisen aseman, tulevat rahoitustarpeet ja asetetut taloudelliset tavoitteet.

Pääomarakenne ja keskeiset tunnusluvut

Milj. euroa	2013	2012
Korollinen nettovelka	971,2	838,6
Oma pääoma yhteensä	862,2	844,9
Pääoma yhteensä	1 833,4	1 683,5
Velkaantumisaste, %	112,6	99,3
Nettovelka/käyttökate	2,0	1,7
Omavaraisuusaste, %	37,3	42,3

Käytettävissä olevat rahoituslähteet

Oman pääoman ehtoisen rahoituksen osalta yhtiön tavoitteena on pitää hallituksella riittävä joustavuus omien osakkeiden liikkeeseenlaskuun. Yhtiökokous tekee päätöksen osakeantivaltuutuksen määrästä. Valtuutusta on käytetty pääsääntöisesti yritysjärjestelyiden yhteydessä.

Oma pääoma	2013	2012
Hallussa olevat osakkeet, 1 000 kpl	7 986	10 288
Osakeantivaltuus, 1 000 kpl	12 614	14 748
Yhteensä enintään, 1 000 kpl ⁽¹⁾	12 614	14 748
Osakekurssi	19,26	16,73
Yhteensä, milj. euroa	242,9	246,7

Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen osalta yhtiö pitää yllä lainaohjelmia ja luottojärjestelyitä, joiden puitteissa voidaan tehdä nopeasti liikkeeseenlaskuja. Järjestelyt ovat sitovia ja ei-sitovia ja niiden puitteissa voidaan tehdä liikkeeseenlaskuja eri juoksuajoille.

Velkapääoma	2013	2012
Yritystodistusohjelma (ei sitova) ⁽²⁾	149,0	154,5
Syndikoidut luotot (sitova) ⁽³⁾	300,0	300,0
EMTN-ohjelma (ei sitova) ⁽⁴⁾	238,3	463,3
Yhteensä, milj. euroa	687,3	917,8
Oma pääoma ja velkapääoma yhteensä	930,2	1 164,5

¹⁾ Omien osakkeiden liikkeellelaskuvalluus 31.12.2013 oli enintään 12 614 002 kpl. Tämä voi tapahtua uusien osakkeiden liikkeeseenlaskulla tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden myynnillä.

²⁾ Yritystodistusohjelman koko on 250 miljoonaa euroa, josta oli 31.12.2013 käytössä 101,0 miljoonaa euroa.

³⁾ Elisalla on 2 sitovaa syndikointua luottojärjestelyä yhteensä 300 miljoonaa euroa. Järjestelyt olivat 31.12.2013 kokonaisuudessaan nostamatta.

⁴⁾ Elisalla on eurooppalainen joukkovelkakirjalainaohjelma (EMTN), jonka kokonaismäärä on 1 000 miljoonaa euroa. Siitä oli 31.12.2013 käytössä 761,7 miljoonaa euroa. Ohjelma päivitettiin 14.5.2013, ja se on voimassa vuoden ajan päivityksestä.

35. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys sekä tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset. Lähipiiriin kuuluvat myös Elisa Oyj:n hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä.

Elisa Oyj -konsernin rakenne 31.12.2013:

Konsernin emoyhtiö on Elisa Oyj.

Tytäryritykset	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus - %
Appelsiini Finland Oy	Helsinki	100
Arediv Oy	Oulu	62
BCC Finland Oy	Vaasa	100
Ecosite Oy	Espoo	100
Elisa Eesti As	Tallinna	100
Elisa Hong Kong Limited	Hong Kong	100
Elisa Rahoitus Oy	Helsinki	100
Enia Oy	Helsinki	100
Epic TV SAS	Chamonix Mont Blanc	100
Fiaset Oy	Helsinki	100
Fonetic Oy	Jyväskylä	100
Gisforest Oy	Kajaani	100
Helsingin Netti Media Oy	Helsinki	100
JMS Group Oy	Helsinki	100
Karelsat Oy	Joensuu	100
Kiinteistö Oy Raision Luolasto	Espoo	100
Kiinteistö Oy Rinnerorppa	Kuusamo	80
Kiinteistö Oy Tapiolan Luolasto	Espoo	100
Kotkan Tietoruutu Oy	Kotka	100
KYMP Oy	Kotka	100
Kympnet Oy	Kotka	100
Kymtel Oy	Kotka	100
LNS Kommunikation AB	Tukholma	100
Optimiratkaisut Oy	Kotka	100
Planetmedia Oy	Kotka	100
Preminet Oy	Helsinki	100
OOO LNR	Pietari	100
Videra LLC	Pietari	100
Sulake Corporation Oy	Helsinki	100
Sulake Suomi Oy	Helsinki	100
Sulake Danmark Abs	Kööpenhamina	100
Sulake Norge AB	Oslo	100
Sulake Sverige AB	Tukholma	100
Sulake UK Ltd	Lontoo	100
TTG Sulake BV	Amsterdam	100
Sulake Schwitterland GmbH	Zürich	100
Sulake Deutschland GmbH	Kelkheim	100
Sulake Italia S.R.L	Rooma	100
Habbo Hotel S.L (Spain)	Madrid	100
Sulake Brasil	Sao Paolo	100
Sulake Inc	Los Angeles	100
Sulake Singapore Pte Ltd	Singapore	100
Tampereen Tietoverkko Oy	Tampere	63
Tansec Oy	Kotka	100
Telcont Oy	Kotka	67
Videra Oy	Oulu	69

One Conference Ab	Solna	69
Videra Norge As	Oslo	69
Xenex Telecom Oy	Tuusula	69
Viske Oy	Raahe	100
Yhteisyritykset		
Kiinteistö Oy Brahenkartano	Turku	60
Osakkuusyritykset		
FNE-Finland Oy	Kontiolahti	46
Helmivisio Oy	Kotka	40
Kiinteistö Oy Helsingin Sentnerikuja 6	Helsinki	50
Kiinteistö Oy Herrainmäen Luolasto	Tampere	50
Kiinteistö Oy Kiihtelysvaaran Oravanpyörä	Joensuu	25
Kiinteistö Oy Lauttasaarentie 19	Helsinki	42
Kiinteistö Oy Runeberginkatu 43	Helsinki	30
Kiinteistö Oy Stenbäckinkatu 5	Helsinki	40
Softera Oy	Helsinki	34
Super Head End Finland Oy	Helsinki	36
Suomen Numerot NUMPAC Oy	Helsinki	33

Merkittävät konserniyritysten omistusten muutokset on esitetty liitetiedoissa 2. ja 3. ja osakkuusyritysten omistusten muutokset liitetiedossa 16.

Muut konsernirakenteen muutokset on kuvattu seuraavassa:

Videra LLC perustettiin 21.3.2013. Täysin omistettu tytäryritys yhdistellään konserniin perustamishetkestä lähtien.

31.12.2013 PPO Yhtiöt Oy, Telekarelia Oy ja Kymen Puhelin Oy sulautuivat Elisa Oyj:hin. Sulautumiset eivät vaikuta konsernitiilinpäätökseen.

Sulake France EURL purettiin 14.5.2013, Sulake Australia Pty Ltd 7.8.2013, Sulake Canada Inc 31.8.2013 ja Sulake Corporation China Rep. 19.12.2013. Purkamiset eivät vaikuta konsernitiilinpäätökseen.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet:

2013

Milj. euroa	Myynnit	Ostot	Saamiset
Osakkuus- ja yhteisyritykset	0,2	2,2	0,1

2012

Milj. euroa	Myynnit	Ostot	Saamiset
Osakkuus- ja yhteisyritykset		0,6	0,9

Lähipiiriin kuuluvan johdon työsuhde-etuudet on esitetty liitetiedossa 7 ja osakkuusyritysten puolesta annetut vakuudet liitetiedossa 33.

36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2013	2012	2011
TUOSLASKELMA			
Liikevaihto, milj. euroa	1 547	1 553	1 530
Liikevaihdon muutosprosentti	-0,4	1,5	4,6
Käyttökate, milj. euroa	491	501	506
Käyttökate, % liikevaihdosta	31,7	32,3	33,1
Liikevoitto, milj. euroa	281	299	295
Liikevoitto, % liikevaihdosta	18,1	19,2	19,3
Tulos ennen veroja, milj. euroa	255	269	265
Tulos ennen veroja, % liikevaihdosta	16,5	17,3	17,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	22,9	24,7	24,1
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	15,3	17,4	17,9
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	10	9	5
Tutkimus- ja kehitysmenot, % liikevaihdosta	0,6	0,6	0,3
TASE			
Velkaantumisaste (gearing), %	112,6	99,3	93,8
Maksuvalmius (current ratio)	1,0	1,0	0,8
Omavaraisuusaste, %	37,3	42,3	42,3
Korottomat velat, milj. euroa	353	285	312
Korollinen nettovelka	971,2	838,6	788,0
Taseen loppusumma, milj. euroa	2 324	2 009	1 999
SJOITUKSET			
Osakkeiden hankinnat, milj. euroa	150		0
INVESTOINNIT KÄYTTÖOMAISUUTEEN			
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	240	193	197
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	15,5	12,5	12,9
HENKILÖSTÖ			
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	4 320	3 973	3 757
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	358	391	407

Tilaukanta ei ole esitetty, koska tieto ei ole oleellinen konsernin liiketoiminnan luonteesta johtuen.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Liikevoitto	Tilikauden tulos + tuloverot + rahoitustuotot ja -kulut + osuus osakkuusyritysten tuloksesta	
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + rahoituskulut rahoitusveloista}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}}$	x 100
Velkaantumisaste (gearing), %	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Maksuvalmius (current ratio)	$\frac{\text{Lyhytaikaiset varat}}{\text{Lyhytaikaiset velat - saadut ennakot}}$	
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100

Osakekohtaiset tunnusluvut ⁽¹⁾

	2013	2012	2011
Osakepääoma, euroa	83 033 008,00	83 033 008,00	83 033 008,00
Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa	159 349 030	156 879 666	156 227 740
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	157 269 132	156 548 402	155 878 493
Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa, laimennettu	159 349 030	157 016 312	156 528 070
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, laimennettu	157 269 132	156 685 047	156 178 823
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa ⁽²⁾	3 069	2 625	2 520
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	1,25	1,33	1,29
Osakekohtainen osinko, euroa	1,30 ⁽⁵⁾	1,30	1,30
Osinko tuloksesta, %	104,0	97,5	100,6
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	5,41	5,37	5,36
Hinta/voitto -suhde (P/E)	14,8	12,6	12,5
Efekttiivinen osinkotuotto, % ⁽²⁾	6,7	7,8	8,1
Osakkeen kurssikehitys NASDAQ OMX Helsingissä			
Keskikurssi, euroa	16,15	16,61	15,41
Kurssi vuoden lopussa, euroa	19,26	16,73	16,13
Alin kurssi, euroa	13,37	14,84	12,70
Ylin kurssi, euroa	19,49	17,97	17,00
Osakkeiden pörssivaihdon kehitys NASDAQ OMX Helsingissä ⁽³⁾			
Kokonaisvaihto 1 000 kpl	128 100	116 534	121 878
Vaihdon osuus osakkeiden määrästä, % ⁽⁴⁾	77	70	73

¹⁾ Osakkeiden lukumäärät on esitetty ilman Elisa-konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Omat osakkeet on huomioitu tunnuslukuja laskettaessa.

²⁾ Laskettu vuoden viimeisen pörssipäivän päätöskurssin perusteella.

³⁾ Elisan osakkeella käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Fidessa Fragmentation -raportin mukaan näiden markkinapaikkojen volyyymi oli vuonna 2013 noin 93 (104) prosenttia NASDAQ OMX Helsingin volyyymistä.

⁴⁾ Laskettu suhteessa tilikauden keskimääräiseen osakemäärään.

⁵⁾ Hallitus ehdottaa, että osinkoa jaetaan 1,30 euroa osakkeelta.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Osakekohtainen osinko ⁽¹⁾	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Efekttiivinen osinkotuotto, % ⁽¹⁾	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$	x100
Osinko tuloksesta, % ⁽¹⁾	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x100
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Hinta/voitto -suhde (PE-luku)	$\frac{\text{Pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	

¹⁾ Laskentakaavoja sovelletaan myös pääomanpalautuksen tunnuslukuihin.

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

Milj. euroa	Liite	2013	2012
Liikevaihto	1	1 305,9	1 374,1
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		0,0	-0,2
Liiketoiminnan muut tuotot	2	5,1	6,4
Materiaalit ja palvelut	3	-563,0	-615,8
Henkilöstökulut	4	-192,2	-179,6
Poistot ja arvonalentumiset	5	-190,8	-194,2
Liiketoiminnan muut kulut		-142,5	-150,3
Liikevoitto		222,6	240,4
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-25,7	-28,5
Voitto ennen satunnaisia eriä		196,9	211,8
Satunnaiset erät	8	18,2	9,1
Voitto satunnaisten erien jälkeen		215,1	220,9
Tilinpäätössiirrot	9	-11,2	0,2
Tuloverot	10	-59,2	-56,2
Tilikauden voitto		144,7	164,8

Emoyhtiön tase, FAS

Milj. euroa	Liite	31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	478,8	447,8
Aineelliset hyödykkeet	11	558,7	490,6
Sijoitukset	12	341,6	283,8
		1 379,2	1 222,2
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	13	42,0	48,4
Pitkäaikaiset saamiset	14	93,1	61,0
Lyhytaikaiset saamiset	15	301,9	276,2
Rahoitusarvopaperit		43,0	
Rahat ja pankkisaamiset		82,7	29,0
		562,6	414,7
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 941,8	1 636,9
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	83,0	83,0
Omat osakkeet		-148,1	-194,0
Vararahasto		3,4	3,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		77,8	50,8
Edellisten tilikausien voitto		287,6	367,2
Tilikauden voitto/tappio		144,7	164,8
		448,5	475,4
Tilinpäätössiirtojen kertymä		27,4	
Pakolliset varaukset	17	14,2	3,1
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	917,7	689,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	19	533,9	469,1
		1 451,6	1 158,4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 941,8	1 636,9

Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS

Milj. euroa	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto ennen satunnaisia eriä	196,9	211,8
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	190,8	194,2
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	7,5	
Muut rahoitustuotot (-) ja -kulut (+)	25,7	28,5
Käyttöomaisuuden myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-0,8	-0,6
Sijoitusten myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	0,0	0,5
Pakollisten varausten muutos tuloslaskelmassa	10,7	-0,7
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	430,7	433,8
Käyttöpääoman lisäys (+) / vähennys (-)	-4,7	-42,8
Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	426,0	391,0
Saadut osingot	1,6	1,8
Saadut korot	9,1	8,1
Maksetut korot	-34,4	-39,1
Maksetut tuloverot	-60,1	-66,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	342,1	295,7
Investointien rahavirrat		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-174,0	-162,7
Käyttöomaisuuden myynnit	1,4	1,3
Investoinnit osakkeisiin ja muihin sijoituksiin	-125,0	-6,8
Luovutustulot osakkeista ja muista sijoituksista	0,0	0,6
Myönnetyt lainat	-24,7	-14,5
Lainasaamisten takaisinmaksut	1,0	10,2
Investointien nettorahavirta	-321,3	-171,9
Rahavirta investointien jälkeen	20,8	123,7
Rahoituksen rahavirrat		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	378,0	150,9
Pitkäaikaisten lainojen maksut	-79,5	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-44,3	-99,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston korotus liittyen optioiden käyttöön	2,9	4,4
Omien osakkeiden myynti	4,6	
Maksetut osingot	-202,6	-203,0
Rahoituksen nettorahavirta	59,1	-147,3
Rahavarojen muutos	79,8	-23,5
Rahavarat tilikauden alussa	29,0	52,6
Liiketoimintasiirtojen ja fuusioiden yhteydessä siirtyneet kassavarat	16,8	
Rahavarat tilikauden lopussa	125,7	29,0

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Elisa Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädäntöön perustuvia laskentaperiaatteita noudattaen.

Vertailukelpoisuus edelliseen vuoteen

Vertailtaessa tilikauden tietoja edelliseen tilikauteen tulee huomioida:

- vuonna 2013 tapahtuneista fuusioista syntyneet fuusiotappiot 26,7 miljoonaa euroa, jotka on kirjattu taseen liikearvoihin
- vuonna 2012 tapahtuneesta fuusiosta syntynyt fuusiovoitto 9,7 miljoonaa euroa, joka kirjattiin satunnaisiin tuottoihin.

Ulkomaanrahan määraisten erien muuntaminen

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tilikauden aikana tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättymispäivänä ulkomaanrahan määräiset tase-erät arvostetaan Euroopan keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin.

Pysyvät vastaavat

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvona esitetään taseessa hankintameno vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumisilla. Itse valmistettu ja rakennettu käyttöomaisuus arvostetaan muuttuviin menoihin.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus esitetään emoyhtiön tilinpäätöksessä tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Sulautuvista yhtiöistä siirtynyt kertynyt negatiivinen poistoero on tuloutettu. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan taloudellisen käyttöiän perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Suunnitelman mukaiset pitoajat eri hyödykeryhmille ovat:

Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25-40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10-25 vuotta
Puhelinkeskukset	6-10 vuotta
Kaapeliverkko	8-15 vuotta
Telepäätelaitteet	1-4 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-5 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan muuttuviin menoihin, hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai jälleenhankintahintaan. Vaihto-omaisuuden hinnoittelussa käytetään painotettua keskihintaa.

Rahoitusarvopaperit

Sijoitukset rahamarkkinarahastoihin kirjataan jälleenhankintahintaan. Sijoitukset sijoitus- ja yritystodistuksiin kirjataan hankintamenuon, koska jälleenhankintahinnan ja hankintamenuon erotus ei ole merkittävä.

Tuloutusperiaatteet

Suoritteiden myynti tuloutetaan luovutushetkellä ja tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu.

Asiakkailta laskutettavat ja muille puhelinyhtiöille sellaisenaan tilittävät yhdysliikennemaksut esitetään myyntituottojen vähennyseränä (KILA 1995/1325).

Liiketoiminnan muissa tuotoissa esitetään liiketoiminnan, osakkeiden ja käyttöomaisuuden myyntivoitot, saadut avustukset sekä huoneistojen vuokratuotot.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Tuotekehitysmenot kirjataan taseeseen siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa kehitysmenot kirjataan vuosikuluksi. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida taseeseen myöhemmin.

Tuotekehitysprojekteja varten saadut julkiset avustukset ym. merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin, kun tuotekehitysmeno kirjataan vuosikuluksi. Mikäli julkinen avustus liittyy aktivoitavaan tuotekehitysmenoon, saatu avustus vähentää aktivoitavaa hankintamenoa.

Vastaiset menot ja menetykset

Vastaiset menot ja menetykset, jotka kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen ja joiden toteutumista pidetään varmana tai todennäköisenä ja joita vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen, kirjataan kuluksi tuloslaskelman asianomaiseen kuluerään. Kun niiden täsmällistä määrää tai toteutumisaikajankohtaa ei tiedetä, ne esitetään taseessa pakollisissa varauksissa. Muussa tapauksessa ne esitetään siirtovelloissa.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisiin eriin on kirjattu saadut ja annetut konserniavustukset sekä fuusiovoitot ja -tappiot.

Tuloverot

Tilikaudelle kuuluvat tuloverot jaksotetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan. Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja ja -saamisia.

1. Myyntituotot ja liikevaihto

Milj. euroa	2013	2012
Myyntituotot	1 394,8	1 496,9
Yhdysliikennemaksut ja muut oikaisuerät	-88,9	-122,8
Liikevaihto yhteensä	1 305,9	1 374,1
Maantieteellinen jakauma		
Suomi	1 273,5	1 332,9
Muu Eurooppa	29,3	36,3
Muut maat	3,2	4,9
	1 305,9	1 374,1

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2013	2012
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1,2	0,6
Muut ⁽¹⁾	3,9	5,8
	5,1	6,4

¹⁾ Muut tuottoerät sisältävät pääasiassa huoneistojen vuokratuottoja, patenttien myyntituottoja, tytäryhtiöiltä veloitetuja hallintopalvelutuottoja sekä muita tavanomaisia liiketoiminnan ulkopuolisia tuottoja.

3. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2013	2012
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	155,3	179,2
Varastojen muutos	13,4	-13,6
	168,7	165,7
Ulkopuoliset palvelut	394,3	450,2
	563,0	615,8

4. Henkilöstökulut

Milj. euroa	2013	2012
Palkat ja palkkiot	157,4	146,4
Eläkekulut	28,2	26,9
Muut henkilösivukulut	6,6	6,3
	192,2	179,6
Henkilöstö keskimäärin	2 722	2 691

Toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot

Euroa	2013	2012
Kuukausipalkat	513 300,00	531 143,23
Tulospalkkiot	154 226,16	180 091,34
Luontoisedut	21 107,98	18 975,77
Osakeperusteiset maksut ⁽¹⁾		497 587,24
	688 634,14	1 227 797,58

¹⁾ Elisa Oyj:ssä siirryttiin vuonna 2012 osakepalkkiojärjestelmässä 3 vuoden mittausjaksoon, mistä johtuen vuonna 2013 ei tullut maksuun osakepalkkiota.

Toimitusjohtajan palkan ja palkkioiden perusteella on kirjattu tulosvaikutteisesti työntekijän eläkelain mukaisia suoriteperusteisia eläkekuluja 178 000 (152 000) euroa. Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen, ks. konsernitilinpäätöksen liitetieto 7.

Hallituksen palkat ja palkkiot

Euroa	2013	2012
Risto Siilasmaa		29 500,00
Ari Lehtoranta	78 500,00	74 000,00
Raimo Lind	115 000,00	105 000,00
Leena Niemistö	67 000,00	66 000,00
Eira Palin-Lehtinen	79 000,00	75 000,00
Mika Salmi	65 000,00	47 000,00
Jaakko Uotila	49 500,00	
Mika Vehviläinen	66 000,00	48 000,00
	520 000,00	444 500,00

Vuonna 2013 hallituksen jäsenille on maksettu seuraavat yhtiökokouksen päättämät palkkiot: puheenjohtajan kuukausipalkkio 9 000 euroa/kk, varapuheenjohtajan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan kuukausipalkkio 6 000 euroa/kk, jäsenen kuukausipalkkio 5 000 euroa/kk ja kokouspalkkio 500 euroa/kokous/henkilö. Ennakonpidätyksellä vähennetyillä kuukausipalkkioilla on vuosineljännesten lopussa hankittu yhtiön osakkeita pörssistä. Osakkeilla on 4 vuoden luovutusrajoitus, joka kuitenkin päättyy hallituksen jäsenyyden päättyessä.

5. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2013	2012
Poistot aineettomista hyödykkeistä	59,8	59,1
Poistot aineellisista hyödykkeistä	131,0	135,1
	190,8	194,2

Tase-eräkohtainen erittely poistoista sisältyy liitetietoon 11.

6. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. euroa	2013	2012
Tilintarkastus	0,2	0,1
Veroneuvonta	0,1	0,1
Koulutuspalvelut	0,1	0,1
Muut palvelut	0,2	0,2
	0,5	0,5

7. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2013	2012
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1,1	0,9
Muilta	0,5	0,9
	1,6	1,8
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,5	0,3
Muilta	8,6	8,0
	9,1	8,3
	10,7	10,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-2,5	-2,3
Muille	-32,7	-33,1
Arvon alentumiset	-1,2	-3,3
	-36,4	-38,7
	-25,7	-28,5

8. Satunnaiset erät

Milj. euroa	2013	2012
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	22,4	
Fuusiovoitto ¹⁾		9,7
Satunnaiset kulut		
Annetut konserniavustukset	-4,2	-0,6
	18,2	9,1

¹⁾ Elisa Links Oy:n fuusio 31.12.2012.

9. Tilinpäätössiirrot

Milj. euroa	2013	2012
Poistoeron muutos	-11,2	0,2

10. Tuloverot

Milj. euroa	2013	2012
Varsinaisesta toiminnasta	-63,5	-56,3
Satunnaisista eristä	4,5	-0,2
Aikaisemmilta tilikausilta	-0,1	0,2
	-59,2	-56,2

11. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

2013							Aineettomat hyödykkeet						
Milj. euroa	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	16,2	27,2	769,1	303,4	7,5	1 123,4							
Fuusiosta siirtynyt		0,7	0,7	0,9		2,3							
Lisäykset	2,6	3,9	26,6	17,6	38,2	88,9							
Vähennykset	-0,3	-0,1		-0,1	0,0	-0,6							
Siirrot erien välillä	1,1	0,1		3,4	-2,8	1,8							
Hankintameno 31.12.2013	19,6	31,7	796,4	325,2	42,9	1 215,9							
Kertyneet poistot 1.1.2013	7,0	19,4	402,6	246,7		675,5							
Fuusiosta siirtynyt		0,5	0,7	0,7		1,9							
Tilikauden poisto	5,1	3,1	28,2	23,3		59,6							
Kertyneet poistot 31.12.2013	12,0	23,0	431,4	270,6		737,0							
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	7,6	8,8	365,0	54,6	42,9	478,8							
2013							Aineelliset hyödykkeet						
Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	4,8	73,9	2 300,1	34,7	21,7	2 435,2							
Fuusiosta siirtynyt	1,0	15,6	153,7	0,1	1,0	171,4							
Lisäykset	0,0	1,8	122,8		13,8	138,3							
Vähennykset	0,0	-0,5	-26,7			-27,3							
Siirrot erien välillä		0,9	14,8		-17,5	-1,8							
Hankintameno 31.12.2013	5,8	91,6	2 564,8	34,7	19,0	2 715,8							
Kertyneet poistot 1.1.2013		38,8	1 872,5	33,3		1 944,6							
Fuusiosta siirtynyt		7,8	100,8	0,0		108,6							
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,4	-26,6			-27,0							
Tilikauden poisto		4,0	126,5	0,5		131,0							
Kertyneet poistot 31.12.2013		50,2	2 073,1	33,8		2 157,1							
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	5,8	41,4	491,7	0,9	19,0	558,7							

2012		Aineettomat hyödykkeet					
Milj. euroa	Kehittämis- menot	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.2012	6,0	22,9	769,1	283,7	14,0	1 095,5	
Fuusiossa siirtynyt	2,0	0,5		0,1		2,6	
Lisäykset	5,3	3,8		11,8	4,3	25,2	
Vähennykset					-10,7	-10,7	
Siirrot erien välillä	3,0	0,0		7,8		10,8	
Hankintameno 31.12.2012	16,2	27,2	769,1	303,4	7,5	1 123,4	
Kertyneet poistot 1.1.2012	2,2	16,4	374,4	221,9		614,8	
Fuusiossa siirtynyt	1,3	0,3		0,0		1,6	
Tilikauden poisto	3,5	2,7	28,2	24,8		59,1	
Kertyneet poistot 31.12.2012	7,0	19,4	402,6	246,7		675,5	
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	9,3	7,8	366,5	56,7	7,5	447,8	
2012		Aineelliset hyödykkeet					
Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.2012	4,8	71,7	2 178,0	34,7	26,9	2 316,0	
Fuusiossa siirtynyt			10,0			10,0	
Lisäykset	0,0	1,8	130,0	0,0	5,9	137,6	
Vähennykset	-0,1	-0,6	-27,7		-11,0	-39,4	
Siirrot erien välillä	0,0	1,0	9,9			11,0	
Hankintameno 31.12.2012	4,8	73,9	2 300,1	34,7	21,7	2 435,2	
Kertyneet poistot 1.1.2012		35,4	1 763,6	32,4		1 831,3	
Fuusiossa siirtynyt			6,3			6,3	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,5	-27,7			-28,2	
Tilikauden poisto		3,9	130,3	0,8		135,1	
Kertyneet poistot 31.12.2012		38,8	1 872,5	33,3		1 944,6	
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	4,8	35,1	427,6	1,4	21,7	490,6	

12. Sijoitukset

2013	Osakkeet			Saamiset		Yhteensä
	Konserni- yritykset	Osakkuus- yritykset	Muut yritykset	Konserni- yritykset		
Milj. euroa						
Hankintameno 1.1.2013	255,1	10,5	22,8	2,2		290,6
Fuusiossa siirtynyt	67,7	2,5	3,8	0,9		74,9
Lisäykset	123,3			8,2		131,4
Vähennykset	-146,7		0,0	-0,6		-147,3
Siirrot erien välillä	6,4	-6,4	0,0			
Hankintameno 31.12.2013	305,9	6,5	26,6	10,7		349,7
Arvon alentumiset 1.1.2013	-3,6		-3,3			-6,8
Lisäykset			-1,2			-1,2
Arvon alentumiset 31.12.2013	-3,6		-4,5			-8,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	302,3	6,5	22,0	10,7		341,6

Luettelo yhtiön tytäryrityksistä löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 35.

2012	Osakkeet			Saamiset		Yhteensä
	Konserni- yritykset	Osakkuus- yritykset	Muut yritykset	Konserni- yritykset		
Milj. euroa						
Hankintameno 1.1.2012	261,0	4,1	29,1	2,3		296,6
Lisäykset	6,1			0,0		6,1
Vähennykset	-11,9		0,0	-0,2		-12,1
Siirrot erien välillä		6,4	-6,4			
Hankintameno 31.12.2012	255,1	10,5	22,8	2,2		290,6
Arvon alentumiset 1.1.2012	-3,6					-3,6
Lisäykset			-3,3			-3,3
Arvon alentumiset 31.12.2012	-3,6		-3,3			-6,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	251,6	10,5	19,5	2,2		283,8

13. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	13,4	15,3
Keskeneräiset tuotteet	0,0	0,1
Valmiit tuotteet/tavarat	28,1	32,1
Muu vaihto-omaisuus	0,5	0,0
Ennakkomaksut		0,9
	42,0	48,4

14. Pitkäaikaiset saamiset

Milj. euroa	2013	2012
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	32,5	18,1
Saamiset osakkuusyrittäiltä		
Lainasaamiset	0,1	
Saamiset muilta		
Lainasaamiset	0,1	0,1
Myyntisaamiset	42,8	24,6
Siirtosaamiset ¹⁾	17,6	18,1
Muut saamiset		0,1
	60,5	43,0
	93,1	61,0
¹⁾ Erittely siirtosaamisista		
Vuokraennakot	7,5	7,7
Lainojen emissiotappiot ja kulut	10,1	10,5
	17,6	18,1

15. Lyhytaikaiset saamiset

Milj. euroa	2013	2012
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	6,5	2,9
Myyntisaamiset	1,4	2,1
Siirtosaamiset	2,5	2,2
Muut saamiset	26,7	0,1
	37,1	7,3
Saamiset osakkuusyrittäiltä		
Lainasaamiset	0,0	0,9
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	240,7	246,8
Siirtosaamiset ¹⁾	18,7	19,4
Muut saamiset	5,3	1,8
	264,7	267,9
	301,9	276,2
¹⁾ Erittely siirtosaamisista		
Korot	6,0	6,1
Vuokraennakot	1,6	0,8
Lainojen emissiotappiot ja kulut	2,1	2,0
Verot	0,8	0,3
Muut liikekulujen menoennakot	8,1	10,2
	18,7	19,4

16. Oma pääoma

Milj. euroa	2013	2012
Osakepääoma 1.1.	83,0	83,0
Osakepääoma 31.12.	83,0	83,0
Omien osakkeiden rahasto 1.1.	-194,0	-196,9
Omien osakkeiden luovutus	45,9	2,9
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	-148,1	-194,0
Vararahasto 1.1.	3,4	3,4
Vararahasto 31.12.	3,4	3,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	50,8	46,4
Osakemerkintä optioiden perusteella	2,9	4,4
Suunnattu anti	24,1	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	77,8	50,8
Edellisten tilikausien voittovarot 1.1.	532,1	573,6
Osingonjako	-204,0	-203,4
Vanhoiden osinkovelkojen palautus	0,7	
Omien osakkeiden luovutus	-1,4	-2,9
Omien osakkeiden mitätöinti	-39,9	
Edellisten tilikausien voittovarot 31.12.	287,6	367,2
Tilikauden voitto	144,7	164,8
	448,5	475,4
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista		
Edellisten tilikausien voittovarot	287,6	367,2
Omien osakkeiden rahasto	-148,1	-194,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	77,8	50,8
Tilikauden voitto	144,7	164,8
	362,1	389,0

17. Pakolliset varaukset

Milj. euroa	2013	2012
Eläkevaraukset	2,2	2,2
Muut pakolliset varaukset ¹⁾	12,0	1,0
	14,2	3,1

¹⁾ Muut pakolliset varaukset koostuvat irtisanottujen henkilöiden työveloitteettoman ajan palkoista henkilösivukuluineen, tyhjiä toimitilojen vuokravarauksesta sekä varautumisesta muihin liiketoiminnan kuluihin.

Vuonna 2013 varauksia käytettiin 4,7 (0,6) miljoonaa euroa.

18. Pitkäaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2013	2012
Korollinen		
Velat saman konsernin yrityksille		
Muut velat	78,0	
Velat muille		
Joukkovelkakirjalainat	600,0	461,7
Lainat rahoituslaitoksilta	209,4	220,0
Eläkesäätiölainat	1,0	
	810,4	681,7
	888,4	681,7
Koroton		
Velat muille		
Ostovelat	20,0	
Siirtovelat ⁽¹⁾	9,4	7,6
	29,4	7,6
	917,7	689,3
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Joukkovelkakirjalainat	600,00	300,00
Lainat rahoituslaitoksilta		54,5
¹⁾ Erittely siirtoveloista		
Vuokraennakot	9,4	7,6

19. Lyhytaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2013	2012
Korollinen		
Velat saman konsernin yrityksille		
Konsernitilivelka	29,8	79,6
Muut velat	0,1	0,1
	29,8	79,6
Velat muille		
Joukkovelkakirjalainat	161,7	75,0
Lainat rahoituslaitoksilta	11,4	
Eläkesäätiölainat	0,1	
Yritystodistukset	101,0	95,5
	274,2	170,5
	304,0	250,1
Koroton		
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	8,8	9,6
Siirtovelat	0,1	0,0
Muut velat	4,4	0,6
	13,2	10,2
Velat muille		
Saadut ennakot	3,8	3,9
Ostovelat	118,6	109,1
Siirtovelat ¹⁾	53,5	53,2
Muut velat	40,8	42,5
	216,7	208,7
	229,9	219,0
	533,9	469,1
¹⁾ Erittely siirtoveloista		
Palkat ja palkkiot henkilösivukuluineen	33,4	32,7
Korot	16,3	15,9
Välittömät verot	0,2	0,7
Vuokraennakot	1,4	1,3
Tuloennakot	1,7	2,6
Muut	0,5	0,0
	53,5	53,2

20. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vakuudet

Milj. euroa	2013	2012
Omasta puolesta annetut		
Pankkitalletukset	0,6	0,7
Takaukset	1,1	
Yrityskiinnitykset	6,1	
Kiinteistökiinnitykset	1,2	
Pantatut arvopaperit	0,1	
Muiden puolesta annetut		
Takaukset	0,6	0,5
	9,7	1,2

Leasing- ja vuokrasopimusvastuut

Milj. euroa	2013	2012
Televerkon leasingvastuut ⁽¹⁾		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,4	0,5
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	1,0	1,2
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	0,3	0,5
	1,7	2,2
Muut leasingvastuut ⁽²⁾		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	6,7	5,0
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	12,3	6,1
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	3,7	
	22,7	11,1
Remburssivastuu	0,1	
Vuokravastuut kiinteistöistä ⁽³⁾		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	28,3	25,9
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	38,1	51,3
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	86,3	97,9
	152,6	175,0
	177,1	188,3

¹⁾ Koostuu eräistä yksilöidyistä mobiiliverkon laitteista sekä runkoverkkoyhteyksien käyttöoikeuskorvauksista.

²⁾ Leasingvastuut koostuvat pääosin autoista, konttoritekniikasta ja it-laitteistoista.

³⁾ Vuokravastuut kiinteistöistä koostuvat liike-, toimi- ja teletilojen vuokrasopimuksista. Vuokravastuut on esitetty nimellismäärään.

Johdannaisopimukset

Milj. euroa	2013	2012
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	154,5	150,0
Käypä arvo	0,0	0,4

Kiinteistöinvestoinnit

Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu 31.12.2013 on 31,6 (27,7) miljoonaa euroa.

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

1. Osakepääoma ja osakkeet

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 83 033 008 euroa.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakemäärä on 50 000 000 kappaletta ja enimmäismäärä 1 000 000 000 kappaletta. Tilikauden päättyessä Elisa Oyj:n osakkeiden lukumäärä oli 167 335 073, jotka kaikki ovat samanlaisia.

2. Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous 18.3.2010 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta, yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisesta seuraavasti:

Valtuutuksen nojalla hallitus voi yhdellä tai useammalla päätöksellä antaa osakkeita enintään 15 000 000 kappaletta. Osakeanti sekä erityisten oikeuksien nojalla annettavat osakkeet sisältyvät edellä määriteltyyn enimmäismäärään. Enimmäismäärä on noin 9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista tällä hetkellä.

Osakeanti voi olla maksullinen tai maksuton ja voidaan tehdä myös yhtiölle itselleen. Valtuutus oikeuttaa toteuttamaan annin suunnattuna. Valtuutusta voidaan käyttää yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Hallituksella on oikeus päättää kaikista muista osakkeiden antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2014 saakka, ja se päätti 18.3.2009 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous 25.3.2013 valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta seuraavin ehdoin:

Hallitus voi päättää enintään 5 000 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä. Osakkeiden hankintahinta on enintään hankintahetkellä osakkeesta säännellyllä markkinalla tapahtuvassa kaupankäynnissä maksettava korkein hinta. Omien osakkeiden hankinnan toteuttamisessa voidaan tehdä pääomamarkkinoilla tavanomaisia johdannais-, osakelainaus- tai muita sopimuksia lain ja määräysten puitteissa. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään hankkimisesta muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen).

Osakkeet voidaan hankkia käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi.

Hallituksella on oikeus päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2014 saakka, ja se päättää 4.4.2012 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antaman valtuutuksen omien osakkeiden hankkimiseen.

3. Omat osakkeet, osakeannit ja osakkeiden mitätöinti

Tilikauden alussa Elisa Oyj omisti 10 288 116 omaa osaketta.

Varsinainen yhtiökokous 25.3.2013 valtuutti hallituksen omien osakkeiden hankkimiseen. Valtuutukset koskevat korkeintaan 5 000 000 omaa osaketta. Elisa Oyj ei hankkinut omia osakkeita valtuutuksen perusteella.

PPO yrityshankinnan yhteydessä Elisa toteutti hallituksen päätöksellä osakeannin, jossa Osuuskunta PPO:n merkittäväksi annettiin 303 599 kappaletta Elisan hallussa olevia omia osakkeita. Osakkeet siirrettiin osuuskunnalle 30.4.2013. Elisan hallitus päätti 17.10.2013 mitätöidä 2 000 000 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta. Mitätöintiä vastaava osakemäärän poisto merkittiin kaupparekisteriin 7.11.2013. Vuoden aikana Elisalle palautui osakepalkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaisesti 1 526 osaketta työsuhteen päättymisen seurauksena.

Kymen Puhelin Oy:n ja Telekarelia Oy:n sulautumisen yhteydessä 31.12.2013 Elisa antoi sulautumisvastikkeena 1 830 413 kpl yhtiön uusia osakkeita.

Tilikauden päättyessä Elisa Oyj omisti 7 986 043 omaa osaketta.

Elisan omistamalla Elisa Oyj:n osakkeilla ei ole merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Niiden osuus kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä on 4,77 prosenttia.

4. Hallituksen ja toimitusjohtajan osakkeenomistus

Elisa Oyj:n hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistamien osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2013 oli 109 192 kappaletta osakkeita ja ääniä, ja niiden osuus kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä oli 0,07 prosenttia.

5. Kurssikehitys

Elisa Oyj:n osakkeen päätöskurssi 31.12.2013 oli 19,26 euroa. Vuoden ylin noteeraus oli 19,49 euroa, alin 13,37 euroa ja keskimurssi 16,15 euroa.

Tilikauden lopussa Elisa Oyj:n ulkona olevien osakkeiden markkina-arvo oli 3 069 miljoonaa euroa.

6. Noteeraus ja vaihto

Elisa Oyj:n osake noteerataan NASDAQ OMX Helsingin päälistalla kaupankäyntitunnuksella ELI1V. Osaketta vaihdettiin NASDAQ OMX Helsingissä ajalla 1.1.-31.12.2013 kaikkiaan 128 099 876 kappaletta 2 068 miljoonan euron kokonaishintaan. Vaihto oli 76,6 prosenttia tilikauden lopun ulkona olevasta osakemäärästä.

7. Osakkeenomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2013

	Osakkeita	Osuus kaikista osakkeista, %
1. Yksityiset yritykset	26 698 900	15,96
2. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4 999 760	2,99
3. Julkisyhteisöt	16 344 562	9,77
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	7 042 187	4,21
5. Kotitaloudet	53 370 177	31,89
6. Ulkomaat	1 960 331	1,17
7. Hallintarekisteröidyt	48 933 113	29,24
Elisa Oyj-konserni	7 986 043	4,77
	167 335 073	100,00

8. Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2013

Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakkeita	%
1-100	36 003	15,94	1 900 279	1,14
101-1000	183 057	81,05	39 747 455	23,75
1 001-10 000	6 388	2,83	15 420 482	9,22
10 001-100 000	358	0,16	9 078 251	5,43
100 001-1 000 000	40	0,02	9 248 860	5,53
1 000 001-	8	0,00	34 126 666	20,39
Hallintarekisteröidyt			48 933 113	29,24
	225 854	100,00	158 455 106	94,69
Elisa Oyj -yhteistili ⁽¹⁾			392 697	0,23
Kirjaamista odottavat osakkeet ⁽²⁾			501 227	0,30
Elisa Oyj -konserni			7 986 043	4,77
Liikeeseenlaskettu määrä			167 335 073	100,00

¹⁾ Yhteistilille on siirretty ne osakkeet, joita ei ole siirretty omistajiensa arvo-osuustileille arvo-osuusjärjestelmään siirtymisen yhteydessä tai sen jälkeen.

²⁾ Telekarelia Oy:n ja Kymen Puhelin Oy:n fuusion yhteydessä annetut osakkeet, joita ei ole vielä siirretty omistajiensa arvo-osuustileille.

9. Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2013

Nimi	Osakkeita	%
1. Solidium Oy	16 801 000	10,04
2. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	9 231 976	5,52
3. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 649 335	1,58
4. Schweizerische Nationalbank	1 677 502	1,00
5. Valtion Eläkerahasto	1 565 000	0,94
6. Helsingin kaupunki	1 124 690	0,67
7. KPY Sijoitus Oy	1 077 163	0,64
8. Sijoitusrahasto Nordea Suomi	900 000	0,54
9. Svenska Litteratursällskapet i Finland	775 342	0,46
10. Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	493 000	0,29
11. Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	491 000	0,29
12. Nordea pankki Suomi Oyj	440 850	0,26
13. Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	400 000	0,24
14. Sigrid Juséliuksen Säätiö	352 000	0,21
15. Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Yhteisöosake	331 290	0,20
16. Mandatum Life Unit-linked	329 112	0,20
17. Folkhälsan Samfundet	315 113	0,19
18. Osuuskunta PPO	303 599	0,18
19. Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	297 978	0,18
20. Vantaan kaupunki	258 738	0,15
	39 814 688	23,79
Elisa Oyj	7 986 043	4,77
Elisa Oyj:n Henkilöstörahasto	147 459	0,09
Kotkan Puhelinyhdistyksen Eläkesäätiö	6 336	0,00
Elisa Oyj -yhteistili ¹⁾	392 697	0,23
Kirjaamista odottavat osakkeet ²⁾	501 227	0,30
Hallintarekisteröidyt	48 933 113	29,24
Muut kuin mainitut	69 553 510	41,57
	167 335 073	100,00

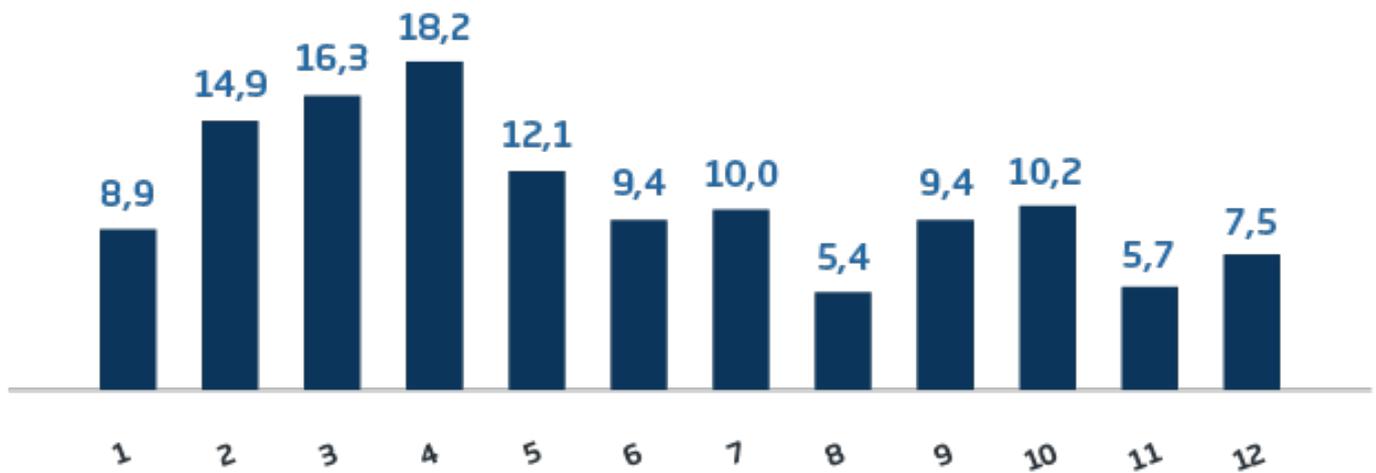
¹⁾ Yhteistilille on siirretty ne osakkeet, joita ei ole siirretty omistajiensa arvo-osuustilille arvo-osuusjärjestelmään siirtymisen yhteydessä tai sen jälkeen.

²⁾ Telekarelia Oy:n ja Kymen Puhelin Oy:n fuusion yhteydessä annetut osakkeet, joita ei ole vielä siirretty omistajiensa arvo-osuustilille.

Kurssikehitys päivittäin, päätöskurssi, euroa

Osakevaihto milj. kpl/kuukausi

Osakkeiden vaihtomäärät perustuvat NASDAQ OMX Helsingin kaupankäyntiin. Elisan osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön oma pääoma taseen 31.12.2013 mukaan on 448 512 161,42 euroa, josta voitonjakokelpoiset varat ovat 362 097 217,15 euroa.

Emoyhtiön voitto tilikaudelta 1.1.-31.12.2013 on 144 746 182,03 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 1,30 euroa/osake eli yhteensä 207 153 739,00 euroa
- emoyhtiön hallussa oleville osakkeille ei jaeta osinkoa
- jätetään omaan pääomaan 154 943 478,15 euroa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä helmikuun 6. päivänä 2014

Raimo Lind

hallituksen puheenjohtaja

Ari Lehtoranta

Mika Salmi

Veli-Matti Mattila

toimitusjohtaja

Leena Niemistö

Jaakko Uotila

Eira Palin-Lehtinen

Mika Vehviläinen

Tilintarkastuskertomus

Elisa Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Elisa Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, joista saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 6. helmikuuta 2014

KPMG OY AB

Esa Kailiala
KHT